

ΣΚΙΤΣΑ...

	<div>1</div>
	<div>3</div>
	<div>5</div>
<div>6</div> 	<div>7</div>
<div>8</div> 	<div>9</div>
<div>10</div> 	<div>11</div>

Σκηνάκια του Παιδιού

Θεσσαλονίκη Οπρίης 1989. ΣΤΕΚΙ Π.ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ.

ΠΑΕΙ ΚΑΛΑ.

Αυτή είναι η διαπίστωση μας. Δέκα πέντε ώρες την εβδομάδα πρόγραμμα στο ράδιο-ουτοπία δεν είναι λίγο πράγμα. Πολύ περισσότερο αν σκεφτεί κανείς ότι πριν από έξι μήνες οι πιο πολλοί από μας δεν ήξεραν ούτε το μικρόφωνο να ανοίξουν...

Όσοο ξεπερνώντας άπειρα, τεχνικά κυρίως προβλήματα και όχι τόσο οργάνωσης, τα "Σκυλάκια του Παυλώφ" μπορούν να υπερηφανεύονται πως κρατούν επάξια 15 ώρες τη βδομάδα στα ερτζιανά της Θεσ/νίκης.

Κάθε Δευτέρα 13.00-16.00 έχει εκπομπή ο Αδάμ. Τρίτη 22.00-24.00 ο Αρης με τη Μά-

νια ή την Ειρήνη ετοιμάζουν κάποιο μικρό αφιέρωμα, διαφορετικό κάθε φορά. Τετάρτη, 24.00-2.00 ο Δέδες σας κρατά συντροφιά με

ροκ μουσική της δεκαετίας του '60 κυρίως. Πέμπτη 21.00-24.00 ο Κώστας διαλέγει για σας μουσική και μάλιστα ιδιαίτερα ποιότητα μιας και ο Κώστας νομίζω πως έχει τα καλύτερα μουσικά ακούσματα από όλους μας.

Παρασκευή μεσημέρι 14.00-16.00 είναι η "δημοσιογραφική" εκπομπή του περιοδικού τα "Σκυλάκια του Παυλώφ". Ο Γιώτης, ο Δέδες, ο Γεράσιμος, ο Αδάμ, ο Κώστας, χωρίς να είναι δημοσιογράφοι φάχνουν για μικρές ειδησούλες πανεπιστημιακού και όχι μόνο ενδια-

φέροντος. Ερευνούν διάφορα θέματα της επικαιρότητας και προσπαθούν περισσότερο να γνωστοποιήσουν το γεγονός παίρνοντας μια θέση απέναντι σ' αυτό, παρά να σας επιβάλουν κάποια άποψη τους σαν "σωστή".

Παρασκευή 22.00-24.00 ο Κώστας διαλέγει μουσική και διαβάζει αποσπάσματα από όπου αυτός κρίνει. Παρασκευή βράδυ ο Δέδες κλείνει το εβδομαδιαίο πρόγραμμα (το χαιδεμένο μας παιδί) με καλή ροκ μουσική.

Αυτή είναι πάνω κάτω η παρουσία μας στο Ράδιο-Ουτοπία εδώ και τρεις μήνες όπου έγινε η τελευταία μετακίνηση.

Μια ευχή να κάνουμε κλείνοντας: Τίποτε να μη σταθεί εμπόδιο να κάνουμε (μαζί με τα άλλα παιδιά την Ουτοπία πράξη στα FM.

ΥΓ: Το Ράδιο-Ουτοπία εκπέμπει σε δωδεκάωρη βάση, καθημερινά (14.00-2.00) στερεοφωνικά στους 107,7 και το τηλέφωνο με το οποίο μπορείτε να επικοινωνείτε μαζί μας είναι το 214272.

Ραδιοφωνική
ομάδα.

— Με ακολούθησε ως εδώ. Να τον κρατήσω;

-Οι πόσες φορές από συνέντευξη...

Και

Μου αρέσουν οι συζητήσεις, κι όταν μου κάνουν ερωτήσεις προσπαθώ να τις απαντήσω. Είναι αλήθεια πως δεν μ' αρέσει να μπλέκομαι σε πολεμικές. Αν ανοίξω ένα βιβλίο και δω ότι ο συγγραφέας κατηγορεί έναν αντίπαλό του για «παιδιάστικο αριστερισμό», το κλείνω πάλι αμέσως. Δεν ανήκω στους ανθρώπους που δρουν μ' αυτόν τον τρόπο. Επιμένω στη σπουδαιότητα αυτής της διαφοράς: διακυβεύεται μια ολόκληρη ηθικότητα, η ηθικότητα που ενέχεται στην αναζήτηση της αλήθειας και στη σχέση με τους άλλους.

Στο σοβαρό παιχνίδι των ερωτήσεων και απαντήσεων, στο έργο της αμοιβαίας αποσαφήνισης, τα δικαιώματα κάθε προσώπου είναι κατά κάποια έννοια εμμονή στη συζήτηση. Εξαρτώνται μόνο από την κατάσταση του διαλόγου. Το πρόσωπο που υποβάλλει τις ερωτήσεις ασκεί απλώς το δικαίωμα που του έχει δοθεί: να μην έχει πειστεί ακόμη, να συλλαμβάνει μια αντίφαση, να ζητάει περισσότερες πληροφορίες, να δίνει έμφαση σε διαφορετικά αιτήματα (postulates), να επισημαίνει τους λανθασμένους συλλογισμούς κτλ. Όσο για το πρόσωπο που απαντάει, κι αυτό επίσης ασκεί ένα δικαίωμα που δεν ξεφεύγει από τα πλαίσια της συζήτησης: χάρη στη λογική του (ιδίου του λόγου του (discourse) συνδέεται στενά μ' αυτό που έχει πει παλιότερα, και χάρη στην αποδοχή του διαλόγου συνδέεται στενά με τις ερωτήσεις του άλλου. Οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις εξαρτώνται από ένα παιχνίδι -ένα παιχνίδι ευχάριστο και δύσκολο μαζί- στο οποίο ο καθένας από τους δύο συνεταίρους φροντίζει να χρησιμοποιεί μόνο τα δικαιώματα που του δίνονται από τον άλλο και από την αποδεδεγμένη μορφή του διαλόγου.

Αντίθετα, εκείνος που ασκεί πολεμική προχωρεί εφοδιασμένος με προνόμια τα οποία κατέχει εκ των προτέρων και τα οποία δεν θα θελήσει ποτέ να συζητήσει. Εξαρχής κατέχει δικαιώματα που του επιτρέπουν να κηρύττει πόλεμο και να κάνει αυτόν τον αγώνα δίκαιο εγγέλρημα· το πρόσωπο με το οποίο έρχεται αντιμέτωπος δεν είναι ένας συνέταιρος στην αναζήτηση της αλήθειας, αλλά ένας αντίπαλος, ένας εχθρός που έχει άδικο, που είναι επιζήμιος και που η ίδια η ύπαρξή του αποτελεί μια απειλή. Γι' αυτόν λοιπόν, το παιχνίδι δεν συνίσταται στο να αναγνωρίσει αυτό το πρόσωπο ως ένα υποκείμενο που έχει το δικαίωμα να μιλήσει, αλλά στο να τον καταργήσει ως συνομιλητή, να τον αποκλείσει από κάθε πιθανό διάλογο. Και ο τελικός σκοπός του δεν είναι να πλησιάσει όσο το δυνατόν περισσότερο μια δύσκολη αλήθεια αλλά να προκαλέσει το θράμβο της δίκαιας υπόθεσης την οποία προφανώς υποστηρίζει από την αρχή. Αυτός που ασκεί πολεμική στηρίζεται σε μια νομιμότητα την οποία στερείται εξ ορισμού ο αντίπαλός του.

Φυσικά, στην πολεμική, η επαναδραστηριοποίηση αυτών των πολιτικών, δικαστικών ή θρησκευτικών πρακτικών δεν είναι τίποτα περισσότερο από θέατρο. Βλέπουμε μόνο χειρονομίες: τα αναθέματα, οι αφορισμοί, οι καταδίκες, οι μάχες, οι νίκες και οι ήττες δεν είναι παρά κάποιον ομιλίας. Μολαταύτα, στην τάξη του λόγου είναι και τρόποι δράσης που έχουν φυσικά συνέπειες. Υπάρχουν τα στειρωτικά αποτελέσματα: είδε ποτέ κανείς να βγαίνει μια καινούρια ιδέα από την πολεμική; Και πώς θα μπορούσε να γίνει αλλιώς, όταν οι συνομιλητές παροτρύνονται εδώ όχι να προχωρούν, όχι να ριψοκινδυνεύουν όλο και πιο πολύ σε ό,τι λένε, αλλά να επιστρέφουν συνεχώς στα δικαιώματα που διεκδικούν, στη νομιμότητά τους, την οποία πρέπει να υπερασπιστούν, και στην επιβεβαίωση της αθωότητάς τους; Εδώ υπάρχει και κάτι άλλο ακόμη πιο σοβαρό: σ' αυτήν την κωμωδία μιμείται κανείς τον πόλεμο, τις μάχες, τις εκμηδενίσεις ή τις παραδόσεις άνευ όρων, προωθώντας όσο το δυνατόν περισσότερο το δολοφονικό του ένστικτο. Είναι όμως πραγματικά επικίνδυνο να κάνουμε κάποιον να πιστέψει ότι μπορεί να φτάσει σε μια πρόσβαση της αλήθειας μέσω τέτοιων οδών, κι έτσι να επικυρώσουμε, έστω και με μια συμβολική μορφή απλώς, τις πραγματικές πολιτικές πρακτικές που θα μπορούσαν να δικαιολογηθούν απ' αυτήν.

Απόσπασμα από συνέντευξη-φέρει-κυρίου γυναικού και
την εξαίρεση-φέρει. Τα Σκυλακία, φέει, ηρακλειακή δια-
γωνιστή, και όπως βρει τον κύριο που τα'νε αυτά
ας τις ταχυδρομήσει την απάντηση προς:

"ΣΚΥΛΑΚΙΑ ΤΟΥ ΠΑΒΛΟΦ.

ΣΤΕΚΙ Η.ΦΛΣ (παλιά φιλοσοφική)

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Αντίς ταύτης.

ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ.

και είψτε απαντήσεις. Πολλές απαντήσεις.
Τα γραμματειακά σας θα φτάσουν στο έλεος Διοίκησης,
θα πρωτοκαθίστανται και θα φτάσουν στο ΣΤΕΚΙ.
Ένας τρόπος για να γίνει η πρόταση όχι μόνο αλλη-
για να την σας καταλάβουν αναίτια φερικά πράγματα.

Για τους ΝΙΚΗΤΕΣ:

"ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ Μ. ΔΙΚΑΙΟΥ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ Ι
ή ένα τέταρτο πανεπιστημιακά φανταστικά!"

40 Εγκλησιές: Το πανεπιστημίο όχι απλώς μορφώνει αλλά παραμορφώνει (τη φύση και τη ζωή μας)

Οι κάτοικοι όχι απλώς αντιστέκονται αλλά και αυτοοργανώνονται.

Οι αξιότιμοι κ.κ. πανεπιστημιακοί έδειξαν και πάλι πως έχουν πλήρη επίγνωση του υψηλού έργου το οποίο τους έχει αναθέσει η κοινωνία. Και το έργο αυτό δεν είναι άλλο παρά η μόρφωση των άλλων και ο εκπολιτισμός τους. Θέλησαν να βοηθήσουν στον εκπολιτισμό όχι μόνο των φοιτητών τους αλλά και του υπόλοιπου κόσμου της Θεσσαλονίκης.

Τι χρόνια λέει το σχεδίαζαν οι κ.κ. πανεπιστημιακοί μα το "έργο" έβρισκε κολύματα (τι σου κάνει αυτή η γραφειοκρατεία!). Επιτέλους όμως στα μέσα του Γενάρη που μας πέρασε τα κατάφεραν. Ο δρόμος πλέον είχε ανοίξει...

Στα μέσα του Γενάρη λοιπόν έστειλαν τις μπουλντόζες στο άλσος των 40 Εγκλησιών και κατ'αστρεφαν την πρώτη κιόλας μέρα 42 δέντρα. Το άλσος βρίσκεται ανάμεσα στις οδούς Αγ. Δημητρίου και Βυζουκίδου δίπλα στο κολυμβητήριο.

Σ' αυτό οι πρωτανικές αρχές θέλησαν να χτίσουν το Τελόγλειο Ίδρυμα (σε βάρος των δέντρων βέβαια). Το Τελόγλειο Ίδρυμα που βασίζεται κυρίως στην προσφορά πινακίων του ζεύγους Τελόγλου θα περιλαμβάνει πινακοθήκη, χώρους αποθήκευσης έργων τέχνης, υπαίθριες εκθέσεις (και βέβαια παρόλο που δεν το αναφέρουνε πάρκινγκ, γραφεία κ.τ.λ.). Θα είναι, λένε οι αρμόδιοι, από τα μεγαλύτερα πολιτιστικά κέντρα στην Β. Ελλάδα αποφασιστικής σημασίας για την ανάπτυξη "όχι μόνο της Θεσ/νί-

κης αλλά και όλου του τόπου".

Φαίνεται όμως πως στους κατοίκους των 40 Επικλησιών δεν άρεσε η προοπτική να θυσιαστούν κι άλλα δέντρα στο βωμό της ανάπτυξης(αυτή τη φορά πολιτιστικής).

Έτσι μόλις μαθαίνουν τι συμβαίνει παρατούν τις δουλειές τους, στήνονται μπροστά στα μηχανήματα και σταματούν έτσι στη πράξη το "Έργο". Ορίζουν επιτροπή αγώνα στην πρώτη τους συνέλευση και τις επόμενες μέρες συνεχίζουν να πηγαίνουν στον τόπο των "Έργων" για να προστατέψουν τα δέντρα.

Στις 24 Γενάρη ζητούν από το Ειρηνοδικείο θεσ/νίκης ασφαλιστικά μέτρα κατά του ΑΠΘ για την καταστροφή. Μέχρι να εκδικαστεί η υπόθεση ζητούν και πετυχαίνουν προσωρινή παύση των εργασιών στο άλσος.

Από κει και πέρα το θέμα το αναλαμβάνουν (και όπως σχεδόν πάντα το... σκοτώνουν ομ εφημερίδες) προβάλλοντας κυρίως(αν όχι αποκλειστικά) τις απόψεις των... καταστροφέων.

Κι αυτό το κάνουν, έστω κι αν οι απόψεις αυτές είναι γελοίες. Παράδειγμα: Οι κάτοικοι φοβούνται πως το Τελόγλειο θα... τους κόψει τη θέα στη θάλασσα γιαυτό κινητοποιούνται αλλά μη φοβάστε αγαπητοί κάτοικοι δεν θα σας την κόψει(τη θέα).

Και τι καλό, και τι χρυσό και τι πρώτο που θα είναι το Τελόγλειο, λένε οι πανεπιστημιακοί και γιαυτό πρέπει οπωσδήποτε να γίνει. Και οι κάτοικοι αντιπροτείνουν πλήθος τις εναλλακτικές λύσεις: να χρησιμοποιηθεί οικόπεδο του δημοσίου στη περιοχή πίσω από το Καντατζόγλειο(πρωην λατομείο), το πρώην στρατόπεδο Τσιρογιάννη ή ένα κομμάτι από το Γ' σώμα στρατού, οποιοδήποτε χώρο που θα ενέκρινε ο

οργανισμός ρυθμιστικού θεσ/νίκης ή πολύ πιο απλά να γίνει το Τελόγλειο σε κάποιο από τα νεοκλασσικά κτήρια που γκρεμίζονται από την αδιαφορία των αρμόδιων.

Φυσικά από το χορό δηλώσεων δεν μπορούσε να λείπει η φιλισοφική. Η συνέλευση του τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας(οι καθηγητές του δηλαδή)σπεύδουν να δηλώσουν πως κατανοούν πλήρως την ανυσηχία θεωρούν αδικαιολόγητη όμως την έλλειψη εμπιστοσύνης στο πανεπιστήμιο. Υπέρ του Τελόγλειου τάσσεται και κοσμητεία της σχολής καλών Τεχνών.

Μα εμείς, εξακολουθούν να δηλώνουν παρεξηγημένοι οι πανεπιστημιακοί, θα δεντροφυτέψουμε πολλά περισσότερα δέντρα από αυτά που θα καταστρέψουμε και θα δεντροφυτέψουμε και περιοχή δίπλα στο άλσος που τώρα είναι ξερότοπος. Οι κάτοικοι όμως έχουν προηγούμενες εμπειρίες. Η μακέτα του κολυμβητηρίου που χτίστηκε στην ίδια περιοχή(σε βάρος του δάσους πάλι που έχασε πλήθος δέντρα)ήταν γεμάτη παρτέρια και δέντρα. Το κολυμβητήριο μπορείτε να το δείτε τώρα πως είναι και να κάνετε τις συγκρίσεις,...

Άλλωστε οι κάτοικοι είχαν ήδη προτείνει (πέρα από τις άλλες προτάσεις τους) πως θα μπορούσε να διαμορφωθεί ο χώρος έτσι ώστε να τοποθετηθούν τα έργα του Τελόγλειου χωρίς να καταστραφούν τα δέντρα.

Στις 4/2 γίνεται συνέλευση των κατοίκων στον κινηματογράφο Αλαντα. Έχουν προσκληθεί και μιλούν όλες οι πλευρές. Ο πρότανης, οικοσμήτορας, της ΦΑΣ και οι τεχνικοί τους είναι τόσο πειστικοί ότι το άλσος θα πάθει λίγα και θα κερδίσει περισσότερα ώστε...δεν πείθουν κανένα και κάνουν τον κάτοικο Α.Μαυράκης να...

προσφέρει στο πανεπιστήμιο δικό του οικόπεδο έκτασης 10 στρεμμάτων για να χτιστεί το τε-
λήλειο και να σωθεί το δάσος.

Την Κυριακή 29/1 οι κάτοικοι των 40 Εκκλησιών είχαν φυτέψει 150 πευκάκια εκεί όπου καταστράφηκαν 42.

Τη στιγμή που το καυσαέριο, το μπετόν, το τσιμέντο, το κυκλοφοριακό χάος μας καταδυναστεύουν το πανεπιστήμιο θέλει να καταστρέψει κι αυτό το λίγο πράσινο που έχει μένει για αν αναπνέουμε. Κάποιοι όμως αποφασίζουν να πουν ένα ΟΧΙ σ' αυτή την αναπτυξιολατρεία που θυσιάζει τα πάντα στο βιβά της.

Συγκεντρώνονται, οργανώνονται, αγωνίζονται και όχι απλά βάζουν τους φορείς και τα κόμματα στη μπάνα αλλά έρχονται σε αντίθεση μ' αυτά. Οι κάτοικοι έρχονται σε αντίθεση με την αναπτυξιομανιακή λογική όλων των κομμάτων όπως φέ-
νεται από τις στάσεις επόνημων στελεχών τους: Νομάρχης και Παπαθεμελής (ΠΑΣΟΚ), Κούβελας και Πρύτανης (ΝΔ), Νέοτορας και Φατούρος (Συνασπισμός) τάσσονται υπερ της...καταστροφής του άλσους. (Μοναδική εξαίρεση αποτέλεσε η Τ.Ο. ΠΑΣΟΚ 40 Εκκλησιών που πήρε θέση υπερ των κινητοποιήσεων)

Είγουρα μετά από τις κινητοποιήσεις αυτές άρχισε να βαθαίνει στις συνειδήσεις των κατοίκων (και των παιδιών τους) το οικολογικό και εναλλακτικό στοιχείο.

Όμως τα βάσανα των δέντρων του άλσους δεν έχουν τελειώσει ακόμη. Το ειρηνοδικείο δεν δέχτηκε την αλτση ασφαλιστικών μέτρων που είχαναν οι κάτοικοι. Τότε αυτοί κατέφυγαν στο Συμβούλιο της Επικρατείας κι έκαναν αλτση προσωρινών μέτρων.

Ως το φθινόπωρο που θα γίνει η εκδίκηση της
τα έργα έχουν σταματήσει. Ίσως όμως το φθι-
νόπωρο τα δέντρα χρειαστούν και πάλι τη βοή-
θεια όλων μας...

Αδελφ.

Τα δέντρα
πρωταίνουν αβία,
τας εφευαν....

Ένα από τα πιο συνηθισμένα σπορ στο πανεπιστήμιο είναι η εκλογή ενός καθηγητή σε κάποια βαθμίδα του τμήματος. Οι κύριες βαθμίδες στα ελληνικά ΑΕΙ είναι (από κάτω προς τα πάνω) λέκτορας, επίκουρος, αναπληρωτής, καθηγητής. Η εκλογή κάποιου σε μια από αυτές τις βαθμίδες δε σημαίνει μόνο αύξηση του μισθού, αλλά και συμμετοχή του στην εκλογή των κατώτερων βαθμίδων. Οι ανώτερες βαθμίδες επιλέγουν αυτούς που θα εντάξουν στους κόλπους τους. Π.χ. Οι επίκουροι-αναπληρωτές-καθηγητές εκλέγουν κάποιον στη θέση του επίκουρου, είτε κατευθείαν είτε "ανεβάζοντας" τον από τη θέση του λέκτορα σ' αυτήν του επίκουρου. Οι αναπληρωτές-καθηγητές εκλέγουν κάποιον στη θέση του αναπληρωτή είτε απευθείας, είτε προάγοντάς τον από τη θέση του επίκουρου σ' αυτήν του αναπληρωτή κ.ο.κ. Η συντριπτική πλειοψηφία των μελών της κοινότητας ενός τμήματος πανεπιστημιακού οι φοιτητές, δεν έχουν δικαίωμα ψήφου σ' αυτή τη διαδικασία, δεν μπορούν να επιλέξουν αν κάποιος είναι άξιος για καθηγητής τους (Η επανάσταση του 1789 που έδωσε το δικαίωμα ψήφου σε όλους, δεν έφτασε ακόμη εδώ). Είναι δηλαδή κάτι σα φίλαθλοι ενός αγώνα, μπορούν να πουν μόνο τη γνώμη τους για το "διδασκτικό έργο" (πως λέμε για την απόδοση του Σαραβάκου) του κρινόμενου καθηγητή. Αυτοί δεν παίζουν.

Όπως σ' όλα τα παιχνίδια, έτσι και σ' αυτό υπάρχουν κανόνες που θεσπίζονται από τους νόμους. Στην εκλογή (το ματς) λαμβάνεται υπόψη το επιστημονικό έργο, η διδακτική ικανότητα, το κοινωνικό κύρος του κρινόμενου. Και φυσικά, όπως σ' όλα τα άλλα σπορ, σημασία δεν έχουν οι κανόνες αλλά τα ποιά ομάδα κέρδισε. Οι κανόνες αρκεί να τηρούνται ή να φαίνεται ότι τηρούνται.

Η εκλογή που θα περιγράψουμε είναι του κ. Ράση από τη βαθμίδα του λέκτορα σ' αυτήν του επίκουρου, κι έγινε στις 26-Ι-1989. Είναι άκρως ενδιαφέρουσα και γιατί στη διάρκεια των 7,5 ωρών συζήτησης της θίχτηκαν ζητήματα όπως τι είναι επιστήμη, η αντικειμενικότητά της, καθώς και παιδαγωγικά θέματα.

Η Γ.Σ. Τμήματος άρχισε στις 9.00 το πρωί με το καθιερωμένο έθιμο της μονομαχίας Τερζή και Χουσιάδα (Οι σχέσεις των δυο αυτών κυρίων είναι πολύ άσχημες μετά τη μη εκλογή της κ. Βακάλη στη θέση της καθηγήτριας της ψυχολογίας).

Μέχρι τις 1.00 έγιναν οι εκλογές της κ. Ζιώγου-Καρστεργίου στη βαθμίδα επίκουρου και της κ. Τζουριάδου στη θέση επίσης επίκουρου για την Ειδική Αγωγή.

Μετά από ένα δεκάλεπτο διάλειμμα άρχισε η συζήτηση της εκλογής του κ. Ράση που χαρακτηρίστηκε από οξείες αντιπαράθεσεις, μεγάλη διάρκεια (διήρκεσε 7,5 ώρες, από τις 1.15 μέχρι τις 5.00, διάλειμμα ως τις 8.00 γιατί η κ. Μωϋσίδου η γραμματέας Γ.Σ. Τμήματος έπρεπε να πάει να φροντίσει το άρρωστο παιδί της - και χωρίς γραμματέα, Γ.Σ. Τμήματος δε γίνεται, και τελείωσε λίγο πριν τα μεσάνυχτα!), και τις επανειλημμένες προσπάθειες του αναπληρωτή προέδρου του Τμήματος κ. Τερζή για να αναβληθεί η συζήτηση με διάφορα άλλα προσχήματα.

Η θέση της εισηγητικής επιτροπής

Όπως σ' όλες τις κρίσεις καθηγητών υπήρχε τριμελής εισηγητική επιτροπή, αυτή τη φορά από τους κ. Τερζή, Νουάρο και Κελπανίδη. Οι υποψήφιοι για τη θέση του επίκουρου καθηγητή της Ιστορίας και Κοινωνιολογικής Θεμελίωσης της Αγωγής ήταν τρεις: Ο τότε λέκτορας του Τμήματος αυτού κ. Ράσης, ο κ. Κυριακίδης λέκτορας στα Γιάννενα, και ο κ. Τσαρδάκης.

Η εισηγητική επιτροπή δεν έκρινε κανένα υποψήφιο αξίο για τη θέση, αλλά τοποθετούσε αξιολογικά τους υποψήφιους ως εξής: 1) Κυριακίδης, 2) Ράσης, 3) Τσαρδάκης. Αυτό είχε γίνει με την αιτιολογία ότι ο κ. Κυριακίδης είχε διεξάγει αρκετές κοινωνιολογικές έρευνες κι είχε αρκετό συγγραφικό έργο, ενώ ο κ. Ράσης δεν είχε διεξέγει κοινωνιολογικές έρευνες κι ούτε βασιζόταν σε στατιστικές κι έρευνες στο έργο του.

Η θέση αυτή της επιτροπής δεν έμεινε ομόφωνη μέχρι το τέλος: ο κ. Νουάρος στο τέλος της συζήτησης και την ψηφοφορία θεώρησε ότι η αξιολογική σειρά είχε αλλάξει υπέρ του κ. Ράση. Ενώ δικαιολογούσε τη μετάστροφή του, τον διακόπτει ο προεδρεύων κ. Τερζής με ύφος απορημένο: "—Μα καλά αφού υπογράφατε την εισηγητική έκθεση! Πώς υπογράφατε;"

Νουάρος: "—Με το δεξί..."(γέλια)"Δεν ξέρω αν εσείς υπογράφατε με το αριστερό..."

Τερζής: "—Τι υπονοείτε;" (παρεξηγημένος) "...Μήηηπως θέλετε να πείτε ότι σας εξαναγκάσαμε να υπογράψετε;" (προσβεβλημένος, "όποιος έχει τη μύγα μυιάζεται!" κλπ)
Νουάρος: "—Αυτό είναι μια άλλη ιστορία. Καλύτερα να μην επεκταθώ σε λεπτομέρειες τώρα!..."

Η αντι-εισήγηση του κ. Ράση

Ο κ. Ράσης όταν κλήθηκε μέσα για να απαντήσει σ' έρωτήσεις (η διαδικασία της εκλογής γίνεται από τον κρινόμενο) διάβασε ένα κείμενο σχετικά με την εισήγηση της επιτροπής. Υποστήριξε ότι η εισήγηση ήταν πρόχειρη από επιστημονική άποψη, παρουσιάζει το έργο του χωρίς να το κρίνει. Ειδικότερα για τις παρατηρήσεις του κ. Κελλαντίδη ότι έχει λίγη βιβλιογραφία (!) στα έργα του κι αυτήν από τις δεκαετίες '60-'70, είπε ότι "ο κ. Κελλαντίδης ανάγει τη βιβλιογραφία σε σκοπό της επιστήμης"

Στην κατηγορία του κ. Κελπανλδης ότι δε βλέπει την αντίφαση στα κείμενά του ανάμεσα στην "θεωρία της αναπαραγωγής" και τη "θεωρία της αντίστασης", είπε ότι η τελευταία είναι εξέλιξη της πρώτης, τη συμπληρώνει. [Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι η θεωρία της αναπαραγωγής στην εκπαίδευση, υποστηρίζει ότι η εκπαίδευση αναπαράγει το (καπιταλιστικό) κοινωνικό σύστημα. Η θεωρία της αντίστασης δεν αρνείται αυτή τη θέση, αλλά υποστηρίζει ότι η αναπαραγωγή του συστήματος δεν είναι τόσο αυστηρά καθορισμένη, γίνεται μέσα από πολύπλοκες διαδικασίες και γιαυτό ακριβώς είναι δυνατό να μπλοκαριστεί σ' επιμέρους σημεία, με την αντίσταση του εκπαιδευτικού. Οι επαναστάτες εκπαιδευτικοί μπορούν κάτι να κάνουν από τώρα, με τη στάση τους μέσα στο σχολείο. Η θέση πως μόνο μετά την επανάσταση το σχολείο δε θα αναπαράγει το σύστημα είναι μόνο μια ακραία εκδοχή της θεωρίας της αναπαραγωγής, δεν είναι η θεωρία της αναπαραγωγής. Αυτά όμως ο κ. Κελπανλδης δεν τα ήξερε;]

Ακόμη ο κ. Ράσης υποστήριξε ότι υπάρχουν δυο βασικές σχολές στην Κοινωνιολογία, ο Αφηρημένος Εμπειρισμός, που ασχολείται με ατέλιωτες μετρήσεις και η Κοινωνιολογία που αναλύει τα κοινωνικά φαινόμενα και γεγονότα.

Σε ερώτηση απάντησε ότι η σύγχρονη ελληνική παιδαγωγική δεν έχει έργο, αποτελεί μεταφορά διεθνών (ιδίως αμερικανικών) ρευμάτων μέσω Γερμανίας. Κι αυτό ισχύει ακόμη και για παιδαγωγούς όπως ο Δελμούζος κι ο Γληνός. Η μόνη διαφορά της ελλην. παιδαγωγικής πέρα από το γλωσσικό ζήτημα ήταν ίσως ότι οι παιδαγωγοί αυτοί είχαν ακόμη μια αγάπη για το παιδί. Πιθανόν επίσης να διαφοροποιείται κάπως ο Γεωργούλης.

ΟΙ ΘΕΣΕΙΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ-ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

Οι φοιτητές γραπτά και προφορικά υποστήριξαν το διδακτικό έργο του κ. Ράση και την ανάγκη να διδάσκονται διαφορετικές θεωρίες κι όχι μόνο αυτές που θεωρούν επιστήμη μόνο τις μετρήσεις.

Η άποψη του κ. Κελπανίδη ότι η πραγματική Επιστήμη, η αντικειμενική χρησιμοποιεί και διεξάγει εμπειρικές έρευνες και μετρήσεις, προκάλεσε τις αντιδράσεις αρκετών καθηγητών, δεδομένου ότι με αυτή τη λογική η φιλοσοφία δε θεωρείται επιστήμη (διδότι πόσοι φιλόσοφοι κάνουν εμπειρικές έρευνες, με στατιστικές αναλύσεις κλπ;)

Δεληγιώργη: Δεν ξέρω πολλούς θεωρητικούς που'χουν τεκμηριώσει εμπειρικά τις απόψεις τους. Η θεωρία είναι απαραίτητη θεμελίωση καταντάει διανοητικό παιχνίδι. Στην Ελλάδα λείπουν οι θεωρητικοί.

Σφενδόνη: Στις επιστήμες υπάρχουν δυο κύρια ρεύματα, ο θετικισμός και το αντιθετικιστικό ρεύμα. Το τελευταίο κυριαρχεί σήμερα στις κοινωνικές επιστήμες. Υπάρχει η άποψη ότι οι κοινωνικές επιστήμες δε μπαίνουν στα καλούπια των αριθμών. Είναι δικαίωμα του καθενός να διαλέγει σε ποιο ρεύμα θα είναι.

Βακάλη: Οι έρευνες του κ. Κυριακίδη είναι διάτρητες, δεν κάνει στατιστική ανάλυση, ούτε πώς γράφεται μία ερευνητική εργασία. Δεν ξέρει. (προς Κελπανίδη) Έχει καμιά αξία η έρευνά του; Που είναι;

Χουσιάδας: Ο Ράσης έχει θετικές συστάσεις από καθηγητές κι ευρύτητα γνώσεων.

Καϊμάκης: Έχει σημαντικό διδακτικό έργο. Αποσιωπούνται στην εισήγηση της επιτροπής μαθήματα που δίδαξε στην Αμερική (εδώ ο Τερζής δικαιολογήθηκε ότι ο Ράσης δεν τα είχε περιλάβει στο υπόμνημα του, αλλά αυτό αποδεχτηκε αναληθές, "χάθηκαν" κάπου στο δρόμο μεταξύ υπομνήματος και εισηγητικής επιτροπής). Σωχέλλης: Υπέβαλε εκπρόθεσμα το βιβλίο του ο Ράσης;

(Η Μωϋσίδου είπε ότι το υπέβαλε στις 15 Αυγούστου, με τη λήξη της προθεσμίας, ο ίδιος όμως είχε πει νωρίτερα ότι είχε βγάλει 20αντίτυπα τον Ιούνιο και τα είχε μοιράσει στους εκλέκτορες της Γ.Σ.Τμήματος) Διδάσκει υπερβολικά, δεν αναλαμβάνει ευθύνες στον τομέα παιδαγωγικής, συμφωνώ με Κελπανίδη και Τερζή.

Μαρκουλής: Υπέρ του Ράση, με την επιφύλαξη ότι υποτάσσει το επιστημονικό του έργο στην ιδεολογία του. (Λες και αυτός δεν υποτάσσει το δικό του έργο στην δική του ιδεολογία, όταν κάνεις πειράματα με ανθρώπους, δεν έχεις εξουσιαστική λογική* όταν χρησιμοποιείς ανθρώπους με τη θέλησή τους, δεν έχεις εξουσιαστική ιδεολογία: Πώς λέμε αν ο δούλος θέλει να' ναι δούλος, τότε δεν υπάρχει εκμετάλλευση, ούτε δουλοκτησία;)

Νατσόπουλος: Συμφωνεί με Βακάλη και Χουσιάδα. Ο Ράσης έχει καλές σπουδές, αλλά δεν έχει αποδώσει όσο θα μπορούσε.

Παρισάκη-Παπαδοπούλου: Υπέρ Ράση.

Βώκος: Δεν μαθαίνω καινούρια πράγματα από το βιβλίο του Ράση. Δεν διαφωνώ με τη μέθοδό του, σέβομαι την επιλογή του. Ποιά είναι η επιστημονική του προσφορά; (ψήφισε λευκό).

Όλων αυτών είχε προηγηθεί η μιζμίσης ώρας ομιλία της κ. Χαρίτου-φατούρου, που παρουσίασε και κατέρριψε επιστημονικά το μεγαλύτερο μέρος του ερευνητικού έργου του κ. Κυριακίδη. Είχε κάνει έρευνες συγκρίνοντας 2υποκείμενα με άλλα δυο(2), έρευνες για τις πολιτικές και θρησκευτικές απόψεις των νέων-επί χούντας-, έρευνες για το γλωσσικό επίπεδο των μαθητών όπου είχε χρησιμοποιήσει εκθέσεις μαθητών γραμμένες σε άπταιστη καθαρεύουσα(Ναι, καλά διαβάσατε, τις θεώρησε αξιόπιστες, δεν υποπευθύνθηκε ότι μπορεί να είχε βάλει το δαχτυλάκι του κανένας δάσκαλος!) Είχε κάνει έρευνα για τη γνώμη του κλήρου των

Ιωαννίνων για τη Μητρόπολη στέλνοντας τα ερωτηματολόγια μέσω της Μητρόπολης(!) κι απειλώντας τους παπάδες ότι όσους δεν απαντήσουν θα τους αναφέρει στη Μητρόπολη(!).

Από όλη τη συζήτηση διεφάνη ότι επρόκειτο περί ενός λαμπρού νέου (άνω των 50), Γερμανοσπουδαγμένου (όπως οι κ.κ. Τερζής, Ξωχέλλης, Κελπανίδης, Καφάλης), που είναι κρίμα που δεν θα τον έχουμε κοντά μας. Η ψηφοφορία είχε αποτέλεσμα ΙΙ υπέρ Ράση, Ζικάνεαν (Τερζής, Ξωχέλλης, Κελπανίδης), Ιλ. Λευκό (Βώκος). Με δεδομένη τη διάσπαση του μπλόκ Τερζή-Χουσιάδα, οι φατουρικοί είχαν κερδίσει άλλη μια φορά...

Η συνεδρίαση τελείωσε με το καθιερωμένο έθιμο της μονομαχίας: Τερζής+Ξωχέλλης εναντίον Νατσό-πουλου+Χουσιάδα...

.....

Σ.Σ¹: Για την πιστότητα των παραπάνω, όποιος θέλει μπορεί να ανατρέξει στα μαγνητοφωνημένα πρακτικά της Γ.Σ. Τμήματος όταν με το καλό μετά από μερικούς μήνες είναι έτοιμα προς ανάγνωση.

Σ.Σ²: Για όσους τυχόν έχουν ψευδαισθήσεις, η διαφορά των "προοδευτικών" φατουρικών από τους "συντηρητικούς" Χουσιαδοξωχελλοτερζήδες έγκειται στο μολράσμα της πίττας: Η όσοι "δικοί μας" σ' ανώτερες βαθμίδες, ώστε να κυβερνάμε εμείς το Τμήμα, να φτιάχνουμε ΑΕΡΙ δικά μας. (Π.χ. οι κ.κ. Τερζής και Ξωχέλλης που κυβερνάνε τον ΠΑΔΑΓΟΓΙΚ Τομέα φτιάχνουν κι ΑΕΡΙ δικά τους να παίζουν με τη VOLKSWAGEN κι ο κ. Ξωχέλλης από κυβερνητική επιτροπή σε επιτροπή τριγυρνάει...)

ΦΩΤΗΣ

ΓΑΒ! ΓΑΒ!
ΓΑΒ!

ΜΙΑ ΚΛΟΠΗ ΜΕ ΠΟΛΛΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΑ

Τη Δευτέρα 6/2/1989 ο Τομέας Ψυχολογίας του Α.Π.Θ. με έγγραφο της διευθύντριας του Δήμητρας Παπαδοπούλου κατάγγειλε διάρρηξη και κλοπή από τη γραμματεία του Τομέα Ψυχολογίας (γραφείο 208 στο παλιό κτίριο της Φιλοσοφικής) γραφομηχανών, μιας βιντεοκάμερας, υλικών γραφομηχανής, γραφικής ύλης κ.λ.π.

Το έγγραφο αυτό επίσης συνέδεε τις κλοπές αυτές με την κατάληψη του Τμήματος Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας από τους φοιτητές τον περασμένο Νοέμβριο. Συγκεκριμένα ανέφερε:

"Το θλιβερό αυτό γεγονός προστίθεται δυστυχώς σε πολλά ανάλογα. Σήμερα ήταν αυτή η διάρρηξη, χτές οι αμέτρητες απώλειες και φθορές στη Βιβλιοθήκη των Τομέων Ψυχολογίας-Παιδαγωγικής από τους φοιτητές που είχαν καταλάβει το κτίριο και εγκατασταθεί στη βιβλιοθήκη, προχτές φοιτητής "ξήλωσε" την πόρτα του γραφείου της κ. Μ. Χαρίτου κ.ο.κ. Το πανεπιστήμιο δεν είναι πια χώρος ασφαλής, ούτε είναι μόνο χώρος Παιδείας..!" και στη συνέχεια η διευθύντρια καλούσε τον πρότανη να εξετάσει "την περίπτωση υποβολής μήνυσης κατ' αγνώστων".

Βέβαια την εντελώς άτεχνη και ερασιτεχνική σύνδεση των καταλήψεων με τις κλοπές του Φλεβάρη την είδε ως και ο πρότανης, που θεώρησε κι αυτός τα δυο γεγονότα άσχετα. Εμείς όμως έχουμε για την κ. Παπαδοπούλου, που απ' ότι φαίνεται βγάζει εύκολα συμπεράσματα και δε διστάζει να ρίχνει λάσπη (το κλίμα της εποχής), ορισμένα ερωτήματα: -Γιατί μιλάει για "διάρρηξη" ενώ η πόρτα του 208 βρέθηκε ανοιχτή και όχι παραβιασμένη (μ'οποιοδήποτε τρόπο);

-Ποιές είναι οι ευθύνες μελών του ΔΕΠ που έχουν κλειδί του 208 για το γεγονός ότι η πόρτα βρέθηκε ανοιχτή; (Γιατί αν δεν την άφησαν ανοιχτή, αφού δεν παραβιάστηκε, τότε ο "κλέφτης" μπήκε στο 208 με δικό του κλειδί! Εδώ αξίζει ν' αναφέρουμε κάτι χαρακτηριστικό: τις πρώτες μέρες της κατάληψης ο κ. Κελπανίδης (επίκουρος Παιδαγωγικής) εθεάθη να φεύγει με μια γραφομηχανή στα χέρια "για να την προστατέψει" όπως είπε στη Συντονιστική που τον έβαλε να την πάρει πίσω στη θέση της. Αναυτή η γραφομηχανή "έλειπε" μετά τις καταλήψεις, ποιούς θα κατηγορούσαν οι "αρμόδιοι"; Το λέμε γιατί υπάρχει το προηγούμενο του Πολυτεχνείου της Αθήνας όπου στις καταλήψεις του 1987 βρήκαν οι φοιτητές κλειδωμένα σε γραφείο υλικά που είχαν δηλωθεί ως "κλεμμένα" από τους καταληψίες του ...1979! -Γιατί ρίχνονται έτσι στα γρήγορα οι ευθύνες στους φοιτητές ενώ το 208 δεν ήταν από τις αίθουσες που καταλήφθηκαν (έμεινε κλειδωμένη) τον περασμένο Νοέμβριο και σχεδόν ποτέ δε μπαίνει εκεί μέσα φοιτητής (μιλάνε στη γραμματέα απ' το παραθυράκι) για να ξέρει τι υλικά υπάρχουν εκεί; -Με ποίο δικαίωμα και ποιές αποδείξεις μιλάει για "αμέτρητες απώλειες και φθορές στη Βιβλιοθήκη των Τομέων Ψυχολογίας-Παιδαγωγικής από τους φοιτητές που είχαν καταλάβει το κτίριο"; Για να πούνε για απώλειες βιβλίων έπρεπε να γί- απογραφή τη μέρα πριν την κατάληψη και τη μέρα αμέσως μετά, μόλις παρέλαβαν τις Βιβλιοθήκες από τη Συντονιστική. Απογραφές δεν έγιναν ούτε πριν ούτε μετά, ενώ είναι γνωστό ότι υπάρχει ολόκληρο ράφι με καρτέλλες 3.000 βιβλίων (!) που "αγνοούνται" από πριν την κατάληψη! Οπότε το "αμέτρητες απώλειες και φθορές" εμείς το εκλαμβάνουμε με

την έννοια ότι απλώς δεν μέτρησαν τι απώλειες και φθορές υπάρχουν (για να μην πούμε τίποτε χειρότερο).

-Γιατί λέει ότι "φοιτητής "ξήλωσε" την πόρτα του γραφείου της συναδέλφου κ.Μ.Χαρίτου", ενώ η αλήθεια είναι ότι φοιτητές της Συντονιστικής Επιτροπής Κατάληψης αναγκάστηκαν να ξεβιδώσουν την πόρτα της εν λόγω κυρίας, επειδή αρνιόταν να φύγει από το κατειλημμένο κτίριο (όπως έκαναν οι υπόλοιποι διδάσκοντες), χωρίς να προκαλέσουν καμιά φθορά (ξανάβαλαν την πόρτα στη θέση της και κλείδωσε η κ. Χαρίτου φεύγοντας), και χωρίς να χρησιμοποιήσουν βία στην εφαρμογή της απόφασης της Γ.Συνέλευσης των φοιτητών του Συλλόγου;

Όλα αυτά αποσιωπήθηκαν στα έγγραφα του Τομέα Ψυχολογίας. Δυστυχώς ο Τομέας Ψυχολογίας μας έχει συνηθίσει πλέον στο αντιφοιτητικό μένος του: Από τους καθηγητές που αρνιόντουσαν να κάνουν ένα (1) συμπληρωματικό μάθημα για να μη χαθεί το εξάμηνο των φοιτητών τους* μέχρι τον καθηγητή** που δήλωνε "και γιατί να διαβάζουν οι φοιτητές δακτυλογραφημένες τις σημειώσεις; Εμείς πώς είχαμε χειρόγραφες; Να δώσουμε τα λεφτά να πάρουμε μολύβια για τα γραφεία μας!" Έχουμε δε συνηθίσει τόσο πολύ που αν κάνουν και καμιά ενέργεια υπέρ των φοιτητών θ' αρχίσουμε ν' αναρωτιόμαστε τι άσχημο ετοιμάζουν πίσω απ' αυτό!...

Και βεβαίως είμαστε σίγουροι ότι κείραξε μερικούς-μερικούς ότι το Τμήμα και οι Βιβλιοθήκες του λειτούργησαν υποδειγματικά για τρεις βδομάδες, με ευθύνη των ίδιων των φοιτητών, με αντιμαθήματα και εκδηλώσεις, χωρίς τη δική τους παρουσία και διεύθυνση...

Κλείνοντας, ένα τελευταίο ερώτημα: Τι σχέση έχουν όλα αυτά (έγγραφα, "καταγγελίες", "φθορές", κ.λ.π.) με την άποψη του κ. Παναγόπουλου (του Αγγλικού) περί "πανεπιστημιακής αστυνομίας" και τις ορέξεις νεοδημοκρατικών-κι όχι μανό-κύκλων για περιορισμό ή και κατάργηση του πανεπιστημιακού ασύλου;

*κι ας διδάσκουν μερικοί-μερικοί περί "αλτρουϊσμού" και "ειρήνης"

**αυτόν τον επιβράβευσαν: τον έκαναν διευθυντή του τομέα.

Μια κριτική ματιά του κινήματος των καταλήψεων μέσα στη σημερινή κοινωνική και πολιτική πραγματικότητα. Δυσκολίες και δυνατότητες

Σενάριο: Οι σχολές του ψυχολογικού και της κτηνιατρικής του ΑΠΘ τελούν υπό κατάληψη εδώ και ένα μήνα. Τα αιτήματα των φοιτητών είναι δίκαια παραδέχεται ο αρμόδιος υπουργός ωστόσο τα παιδιά κινδυνεύουν να χάσουν το εξάμηνο. Η συνείδηση του υπουργού παιδείας του υποδεικνύει αποφασιστικές ενέργειες. Απειλεί με παραίτηση. Την αγωνία του συμμερίζονται και οι υπουργοί Εθνικής οικονομίας και Βόρειας Ελλάδας οι οποίοι πιέζουν τον Πρωθυπουργό και το υπουργικό συμβούλιο να υπαναχωρήσουν. Δεν υπάρχει άλλη λύση, πρέπει να πούμε στο λαό όλη την αλήθεια για το σιάνδαλο Κοσκωτά, παραδέχεται ο Πρωθυπουργός, να τιμωρήσουμε παραδειγματικά τους συνένοχους όσο ψηλά κι αν βρίσκονται, να βάλουμε τριπλάσιο Φ.Π.Α. στα πάμπερς και να προχωρήσουμε σε εκλογές με απλή αναλογική. Με τη σφιχτή εισοδηματική πολιτική να βάλουμε σύνομα τέλος στην εξάρτηση που λέγεται εξωτερικό χρέος. Έτσι ο ετήσιος προϋπολογισμός της χώρας θα εξασφαλίζει στους φοιτητές στέγαση, στους απόφοιτους απασχόληση, απεξάρτηση του νέου ανθρώπου από την υλική υποστήριξη των γονέων του. Η εφαρμογή του αυτοματισμού στην παραγωγή θα μειώσει το χρόνο εργασίας ώστε να διατίθεται ο χρόνος αυτός σε εργασία μη ανταλλάξιμη, δημιουργική, τέτοια ώστε ο άνθρωπος να αποτελέσει το υποκείμενο από τη σύλληψη ως την εφαρμογή της. Έτσι θα ηχεί λογικά το αίτημα για ελεύθερη είσοδο στα πανεπιστήμια μιας και η παρεχόμενη γνώση δεν θα σχετίζεται αυστηρά με

αυτό που θεωρούμε επάγγελμα. Ή έχουμε σοσιαλισμό ή δεν έχουμε! Έπειτα απ' αυτές τις διαβεβαιώσεις του πρωθυπουργού οι καταλήψεις έλαβαν τέλος. Ο αγώνας τότε δικαιώθηκε κι έζησαν αυτοί καλά κι εμείς ξυπνήσαμε.

Το παραπάνω φανταστικό σενάριο της μετάβασης μέσω του κινήματος των καταλήψεων στον επίγειο παράδεισο του διαλεκτικού υλισμού δεν έγινε ώστε να διαπιστωθεί το ανέφικτο του τελευταίου όσο για να τονιστεί η αναποτελεσματικότητα του πρώτου. Γιατί δεν είναι ουτοπία μια κοινωνία όπου ο άνθρωπος θα είναι το ελεύθερο υποκείμενο των δραστηριοτήτων του. Πράγματι αν δεν είχαμε αυτό σαν επιδιώξη του θα είχαμε να λέμε για την ευκολία με την οποία εκπληρώνει τις όποιες παράλογες επιθυμίες και θα ήταν τότε αλήθεια ότι οι μονάρχες δεν θα είχαν ανάγκη από στρατό, αστυνομία και έμπιστους συνεργάτες για να διατηρήσουν την εξουσία τους. Είναι όμως ουτοπία να πιστεύουμε ότι μια κυβέρνηση που αφήνει επί μια βδομάδα τη χώρα ολόκληρη στο σκοτάδι και δέκα μέρες τα σκουπίδια να σαπίζουν σε πόλεις εκατομμυρίων κατοίκων θα εισακούσει τα αιτήματα μερίδας φοιτητών.

Πρέπει να τονίσουμε ότι η κατάληψη σχολής σαν άποψη από προγραμματισμένες δραστηριότητες, σαν μέσο άσκησης πείσης δεν θα πρέπει να συγκρίνεται με αποχή από τις δραστηριότητες της ομάδας εργαζομένων δηλ. με απεργία. Κάτι τέτοιο θα οδηγούσε την πρώτη σε αποτυχία γιατί ενώ η απεργία έχει συνέπειες κατά κύριο λόγο στην οικονομία και στην εξυπηρέτηση αναγκών και η πλεισή της ασκείται με παθητική αποχή, η φοιτητική κινητοποίηση είναι ενεργητική και στηρί-

ζείται στην επιρρεαστική δύναμη του πανεπιστημίου σαν χώρου που συντελείται η έρευνα, η αναμόρφωση, ή η εφαρμογή της υπάρχουσας γνώσης για την κάλυψη των κοινωνικών αναγκών. Επομένως ο πανεπιστημιακός χώρος είναι αρμόδιος να ασκήσει κριτική στην κοινωνία και να καταδείξει την αδικία μέσα σ' αυτή. Ένας τέτοιος ρόλος για το πανεπιστήμιο είναι αλήθεια ότι βρίσκεται μόνο στα βιβλία επώνυμων διανοητών και μνημονεύεται κάθε τόσο από ιδεολόγους έως ρομαντικούς του αυτόνομου-αριστερού χώρου ενώ στην πραγματικότητα το πανεπιστήμιο αποτελεί χώρο αντιπαραθέσεων μεταξύ ΔΑΠ, ΠΣΚ, και ΠΑΣΠ των οποίων οι κινητοποιήσεις αποσκοπούν στη φθορά του εκλογικού ποσοστού του κυβερνώντος κόμματος όσο αυτές βρίσκονται στην αντιπολίτευση και μ' αυτή την προοπτική "ενδιαφέρονται" για τα προβλήματα του φοιτητή. Το υψηλό όμως ποσοστό των φοιτητών που προσελκύουν οι παρατάξεις αυτές και ο μεγάλος αριθμός φοιτητών που απέχει από τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων απομακρύνει όλο και περισσότερο την προοπτική μιας φοιτητικής παρέμβασης στην κοινωνία από την πραγματικότητα. Κάτι τέτοιο όμως μας κάνει να υποθέσουμε ότι τα προβλήματα όπως η φοίτηση μακριά από τον τόπο διαμονής, το ακριβό ενοίκιο, το καθυστερημένο σύγγραμμα, η εντατικοποίηση, η προοπτική της λειτουργίας ιδιωτικών πανεπιστημίων ανταγωνιστικά με τα ΑΕΙ, η υποαπασχόληση των πτυχιούχων και ο αμοραλισμός, η ανηθικότητα στο χώρο της εργασίας με τον απάνθρωπο θεσμό των ψυχιατρείων, τον αυταρχισμό στα σωφρονιστικά ιδρύματα, τη φροντιστηριοποίηση της μέσης εκπαίδευσης, την απουσία μέτρων ελάττωσης της ρύπανσης στη βιομηχανία,

την κερδοσκοπία στην υγεία, τις αποφιλωτικές υλοτομίες και τα εμπρηστικά νομοσχέδια στα δάση και την αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων στη γεωργία, φαίνεται να απασχολούν μια μειοψηφία μόνο φοιτητών. Οι υπόλοιποι είτε έχουν πειστεί ότι η διευθέτηση όλων των παραπάνω είναι ζήτημα ενός εκλογικού αποτελέσματος είτε δηλώνουν άγνοια και παραίτηση. Όμως κανένα εκλογικό αποτέλεσμα δεν αλλάζει ριζικά την κοινωνική πραγματικότητα σύμφωνα με την προηγούμενη εμπειρία. Ιδιαίτερα τώρα με την προοπτική της ευρωπαϊκής ενοποίησης το 70-80% των απόφάσεων που αφορούν τις χώρες μέλη θα λαμβάνονται στις Βρυξέλλες από το ευρωπαϊκό συμβούλιο υπουργών και είναι αλήθεια εξοργιστικό να δεχόμαστε ότι οι αποφάσεις που θα αφορούν την Ελλάδα θα ρυθμίζονται από τις πολιτικές εξελίξεις στη Γαλλία και τη Γερμανία, οι οποίες θα έχουν και τον πρώτο λόγο. (Τον κίνδυνο αυτής της προοπτικής επέστησε μεταξύ άλλων στην ομιλία του ο Γερμανός ευρωβουλευτής του κόμματος των Πράσινων Φράνκ Σβόλμπα χθθ την 1-3-1989 στο αμφιθέατρο της νομικής. Αυτήν την προοπτική ^{ορα}δέχονται με τη στάση τους ΠΑΣΟΚ και ΝΔ). Αλλά και η αδιαφορία και η μοιρολατρική αποδοχή της υπάρχουσας πραγματικότητας είναι αρνητική στάση αφού εξασφαλίζει τη διαίωνησή της. Ωστόσο ο αυτόνομος-αριστερός χώρος μπορεί να κερδίσει τον ανένταχτο φοιτητή αρκεί να διώξει από πάνω του το μύθο των "κακών αναρχικών" και να κινηθεί σωστά. Για να κατορθώσει κάτι τέτοιο χρειάζεται να γνωρίζει την ψυχολογική κατάσταση του νέου φοιτητή η οποία είναι επηρεασμένη από την αγωνία που έζησε σαν υποψήφιος. Τα συμπεράσματα θα προκύψουν από απλή

παρατήρηση αρκεί να εκτιμηθούν σωστά. Βλέποντας στη τηλεόραση μια συζήτηση με υποψήφιους όταν αυτοί περιγράφουν το πόσο έχει αλλάξει τη ζωή τους η προετοιμασία τους για τις εξετάσεις, ακούμε τις παρακάτω στερεότυπες φράσεις: "ένας χρόνος είναι θα περάσει", "έχω περιορίσει στο ελάχιστο κάθε διασκέδαση". Εξάλλου έχουμε όλη τη ζωή μπροστά μας, "δεν υπάρχει στο κόσμο τίποτε άλλο μόνο εγώ και το βιβλίο μου", "ο χρόνος είναι πολύτιμος". Οι εκφράσεις αυτές είναι χαρακτηριστικές. Υποθέτω ότι πολλοί από μας θα τις έχουμε ξανακούσει τουλάχιστον στην προτροπή από καθηγητές, φροντιστές, γονείς. Ωστόσο η παραπάνω περιγραφή δηλώνει ακραία μορφή ψυχική ένταση έτσι που να μπορεί να υποθέσει κανείς ότι ο νέος φοιτητής μετά την δοκιμασία εισαγωγής του θα χαρακτηριζε οποιαδήποτε καταπιεστική κατάσταση κι αν βρήκε στο πανεπιστήμιό σαν ανάπαυλα και ευκαιρία για να ανανεώσει το ενδιαφέρον του για τη ζωή. Επομένως κάθε άλλο παρά κριτική διάθεση και τοποθέτηση απέναντι στα προβλήματα του πανεπιστημιακού χώρου θα μπορούσαμε να περιμένουμε απ' αυτόν μιας και η ψυχική κούραση που ακολουθεί έναν καταπιεστικό και μονότονο τρόπο ζωής ο οποίος έχει και συνέχεια αποδυναμώνει τη θέληση για λήψη πρωτοβουλίας. Θα μπορούσε ωστόσο να υποθέσει κανείς ότι η πλειοψηφία των φοιτητών θα αντιδρούσε έπειτα από κάποιο χρόνο προσαρμογής στη νέα πραγματικότητα αφού συνειδητοποιεί ότι όσο πιο κοντινή γίνεται η προοπτική της αποφοίτησης τόσο το πρόβλημα της ανεργίας και της υποαπασχόλησης αποκτά μεγαλύτερη σπουδαιότητα. Κι όμως ούτε κάτι τέτοιο συμβαίνει.

Τι άλλο όμως μπορεί να συμβάλει και πού να είναι πιο δυνατό και απ'αυτή την απομυθοποίηση της αξίας του πτυχίου;

Σε συνεντεύξεις υποψηφίων φοιτητών και στην εργασία που οφείλεται το υπερβολικό άγχος και η υπερ-ένταση στην οποία αποδίδεται η αποτυχία καλὰ προετοιμασμένων μαθητών, το αίτιο που υποδείχνουν οι μαθητές είναι ο έντονος ανταγωνισμός για τη συμπλήρωση περιορισμένου αριθμού εισακτέων. Σπεύδουν όμως όμως να προσθέσουν ότι ο ανταγωνισμός είναι αναγκαίος ώστε να έχουν οι προσπάθειες των ανθρώπων καλύτερα αποτελέσματα και στη συνέχεια απόδίδονται το σύστημα επιλογής σαν αναγκαίο κακό για την "επιλογή των ικανών". Έχουμε δηλαδή το εξής παράδοξο: ότι ενώ αναγνωρίζουν στην υπάρχουσα κατάσταση μια αρνητικότητα φτάνοντας μπροστά στην αιτία που προκαλεί την κατάσταση αυτή αντί να ασκήσουν κριτική αξιολογώντας την αναίρεσή της, κάνουν στροφή 180 μοιρών και αποδέχονται τελικά αυτό που τους καταδυναστεύει. Η έννοια δηλαδή του ανταγωνισμού εμφανίζεται σαν ένα ακλόνητο εμπόδιο και αν δανειστούμε τη συνήθεια του Έριχ Φρόμ για αναφορές στην Παλαιά Διαθήκη μπορούμε να παραλληλίσουμε την αδυναμία του νέου να κριτικάρει ανοιχτά τον ανταγωνισμό με το φόβο των πρωτόπλαστων να διαπράξουν το προπατορικό αμάρτημα και τελικά με το φόβο για εμπαιγμό και περιθωριοποίηση που θα είχε σαν αποτέλεσμα η αμφισβήτηση των αρχών που επιβάλλει η κυρίαρχη ιδεολογία. Κάτι τέτοιο ισοδυναμεί με την απειλή να εκδιωχθούν οι αμφισβητές από τον παράδεισο της κοινωνικής αποδοχής. Έχουμε δηλαδή να αντιμετωπίσουμε την απ'ευθείας εμφύτευση στο ασυνείδητο εξ'απαλών

ονύχων εννοιών εξ'ορισμού καλών ή εξ'ορισμού καλών που ανάμεσά τους είναι ο ανταγωνισμός στην πρώτη κατηγορία και οι "κακοί αναρχικοί" στη δεύτερη. Μ'αυτόν τον τρόπο έχουμε διπλό αποτέλεσμα: αφ'ενός ο φοιτητής δέχεται την προοπτική της υποαπασχόλησης και της ανεργίας σαν το φυσικό επακόλουθο της "επικράτησης των ικανών" και αφ'εταίρου κατορθώνουμε να βάλουμε τους "κακούς αναρχικούς" στη γωνιά (πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο γίνονται αποδεκτές από το άτομο γνώμες που δεν έχουν προέλθει από δική του κρίση υπάρχουν στο βιβλίο του Έριχ Φρόμ "Ο φόβος μπροστά στην ελευθερία" και ειδικά στη παράγραφο με τίτλο Αυτομάτος Κονφορμισμός σελ.208-230).

Και όποιος ισχυρίζεται ότι το μεμονωμένο παράδειγμα είναι τυχαίο και δεν εκφράζει τη γνώμη του συνόλου δεν έχει παρά να παρατηρήσει τί λόγος γίνεται περί ανταγωνιστικότητας από τα Μ.Μ.Ε. και κρατικούς φορείς και αφορούν είτε την οικονομία είτε την εργασία είτε την παιδεία. Για την τελευταία μάλιστα υποστηρίχτηκε ότι η ίδρυση Ιδιωτικών πανεπιστημίων θα έχει σαν αποτέλεσμα την άνοδο του επιπέδου σπουδών στα ΑΕΙ λόγω του αναπτυσσόμενου ανταγωνισμού! Δηλαδή με δεδομένο ότι τα τελευταία υστερούν σε υλικότεχνική υποδομή και περιεχόμενο σπουδών και χωρίς να γίνεται λόγος για την ενίσχυσή τους και συμπλήρωση και αναθεώρηση των συγγραμμάτων θα έχουμε άνοδο του επιπέδου των σπουδών τους έτσι εκ του μη όντος. Βλέπετε ο ανταγωνισμός κατά τη ΔΑΠ είναι μια μαγική λέξη αφού συνεπάγεται την ωφέλεια ακόμα και αυτών που υπολείπονται. Το άλλοθι εξάλλου που κάνει τον ανταγωνισμό ευγενή άμιλλα είναι η αξιοκρατία. Αξιοκρατία είναι να αγωνίζονται στο τρέξιμο ο αμερικάνος αθλητής με την αποφασιστική συμβολή της αθλητιατρι-

κής στην προετοιμασία του και ο Ινδός, με την προ-
πόθεση να ξεκινούν και οι δυο από την ίδια ευθεία.
Τι σπατάλη χρόνου! Είναι σα να παρακολουθείς ται-
νία της οποίας την υπόθεση γνωρίζεις μέχρι τέ-
λους.

Αλήθεις είναι τόσο αναγκαίος ο ανταγωνισμός
ώστε να τον εμφανίζουν σαν απαραίτητη προϋπό-
θεση για την πρόοδο; Αν υποθέσουμε κάτι τέτοιο θα
ήταν σα να παραδεχόμαστε ότι οι δραστηριότητες
των ανθρώπων έχουν καλύτερα αποτελέσματα όταν
τους πιέζουν τα στενά περιθώρια του χρόνου και
ο φόβος ότι θα υστερήσουν στη σύγκριση. Για να
αντιπαρέλθουμε σ' αυτόν τον ισχυρισμό θα δανει-
στούμε την άποψη του Έρικ Φρόμ.

"Με τα σημερινά δεδομένα, η δραστηριότητα συνή-
θως ορίζεται σαν ένα είδος συμπεριφοράς που με-
τά την κατανάλωση συγκεκριμένης ενέργειας φέρ-
νει ένα αντιληπτό αποτέλεσμα. Γιαυτό και οι α-
γρότες που καλλιεργούν τα χωράφια τους θεωρού-
νται δραστήριοι. Με τον ίδιο τρόπο θεωρούνται
δραστήριοι και οι εργάτες στην αλυσίδα παραγωγής,
οι πωλητές που πείθουν τους πελάτες να αγορά-
σουν τα προϊόντα τους, οι χρηματιστές που επενδύ-
ουν τα δικά τους ή άλλων ανθρώπων χρήματα, οι για-
τροί που θεραπεύουν τους ασθενείς τους, οι υπάλ-
ληλοι που πουλούν γραμματόσημα, οι γραφιοκρά-
τες που ταξινομούν χαρτιά...

Δραστηριότητα γενικά είναι η κοινωνικά απο-
δεκτή σκόπιμη συμπεριφορά που καταλήγει σε ανά-
λογες κοινωνικά χρήσιμες αλλαγές.

Η δραστηριότητα με την τρέχουσα έννοια αναφέ-
ρεται στη συμπεριφορά και όχι στο άτομο που βρί-
σκεται πίσω από αυτή. Δεν έχει μεγάλη σημασία αν
οι άνθρωποι είναι ενεργητικοί γιατί σπρώχνονται

από μια εμπειρική δύναμη σαν τους σκλάβους, ή από μια εσωτερική παρόρμηση σαν άτομα που κατέχονται από άγχος. Δεν έχει σημασία αν βρίσκουν κάποιο ενδιαφέρον στη δουλιά τους, είτε είναι ξυλουργοί είτε δημιουργικοί συγγραφείς, είτε επιστήμονες ή κηπουροί. Ούτε έχει σημασία αν έχουν κάποια εσωτερική οχέση ή αντλούν κάποια ικανοποίηση απ' αυτό που κάνουν, είτε πρόκειται για εργάτες σε αλυσίδα είτε για ταχυδρομικούς υπαλλήλους... Στη μη αλλοτριωμένα δραστηριότητα αισθάνομαι τον εαυτό μου σαν το υποκείμενο της δραστηριότητάς μου... η δραστηριότητά μου είναι εκδήλωση των δυνατήτων μου και τόσο εγώ όσο και το αποτέλεσμα της είναι ένα και το αυτό. Αυτό το είδος της μη αλλοτριωμένης δραστηριότητας το ονομάζω παραγωγική δραστηριότητα... Ένας πίνακας ζωγραφικής ή μια επιστημινική διατριβή μπορεί να μην είναι παραγωγικά δηλ. να είναι άγονα. Από την άλλη μεριά η διαδικασία που γίνεται σε μερικά άτομα που προσπαθούν να δουν τον εαυτό τους στο βάθος ή που πραγματικά βλέπουν ένα δέντρο και δεν το κοιτάζουν απλώς, ή που διαβάζουν ένα ποίημα και βιώνουν τα συναισθήματα τα εκφρασμένα με λέξεις από τον ποιητή—αυτή η διαδικασία μπορεί να είναι πολύ παραγωγική, έστω κι αν τίποτα δεν έχει "παραχθεί".

Η παραγωγική δραστηριότητα δηλώνει μια κατάσταση εσωτερικής δραστηριότητας, δεν έχει απαραίτητα σχέση με τη δημιουργία έργου τέχνης ή επιστήμης ή κάποιου "χρήσιμου" αντικειμένου". Έτσι η εξωτερική βία που ασκεί ο ανταγωνισμός στις προσπάθειες των ανθρώπων τους στερεί τη δυνατότητα να είναι παραγωγικά δραστήριοι.

Αυτή η διάσταση μεταξύ της λογικής και της καθιερωμένης αντίληψης πάνω στην αξιολόγηση της πραγματικότητας αποτελεί ακόμα ένα εμπόδιο για τον αυτόνομο και αριστερό χώρο που επιδιώκει να παρέμβει αναθεωρώντας τις καθιερωμένες αξίες ώστε να αποκαταστήσει τη λογική. Η αποδοχή από το κοινωνικό σύνολο δεδομένων αξιών προβάλλει αντίσταση σε όποιους προτείνουν μεταρρυθμίσεις. Απαιτούνται ώρες διαλόγου και αντιπαραβολή λογικών επιχειρημάτων απέναντι στις καθιερωμένες αντιλήψεις. Για να γίνει όμως κάτι τέτοιο είναι απαραίτητο το ενδιαφέρον του ατόμου για πληροφόρηση και συζήτηση. Και υπάρχει ένας επιπρόσθετος λόγος που ενισχύει την προκατάληψη απέναντι στο χώρο και που καθιστά αδύνατη την παρακάτω προσέγγιση:

Είναι αλήθεια ότι η μορφή δράσης που εκδηλώνεται συνηθέστατα σε καταλήψεις σχολών με αποτέλεσμα πολλές φορές την απώλεια εξαμήνων κάνει τους φοιτητές να παίρνουν αρνητική στάση απέναντι στο κίνημα μιας και τα αποτελέσματα των ενεργειών του δείχνουν να αντιστρατεύονται το ατομικό του συμφέρον. Και εδώ θα πρέπει να κάνουμε μια διάκριση ως προς την αναγκαιότητα της κατάληψης σαν μορφή δράσης μιας και η κατάχρηση αυτού του μέτρου προκαλεί αρνητικές εντυπώσεις. Οι καταλήψεις για παράδειγμα του Φθινόπωρου '87 σαν αντίδραση στην υπουργική απόφαση για διακοπή παροχής συγγραμμάτων και τις περικοπές εργαστηρίων με παράλληλη εφαρμογή των προγραμμάτων COMET και ERASMUS που δημιουργούσε αυτόματα έναν ελιτισμό στον επιστημονικό χώρο, έτυχαν της αποδοχής της πλειοψηφίας, γιατί ήταν μορφή αντίδρασης που υποστήριζε τα συμφέροντά της. Ανάμεσα σ' αυτά τα άμεσα αιτήματα τέθηκαν και χρόνια προβλήματα

όπως το πρόβλημα της στέγασης των φοιτητών και της υποαπασχόλησης των αποφοίτων. Αν ωστόσο τα δύο τελευταία αποτελούσαν από μόνα τους το πλαίσιο των διεκδικήσεων και μόνο η προτροπή για κατάληψη θα απωθούσε μεγάλο αριθμό φοιτητών απ' το κίνημα μιας και το στεγαστικό που απασχολεί πολύ έντονα μια μειοψηφία για τους υπόλοιπους δεν έχει την ίδια σπουδαιότητα με την απώλεια του εξαμήνου. Ακόμα δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η αντίληψη να φροντίζει ο καθένας για το ατομικό του συμφέρον τείνει σήμερα να αποτελέσει μια από τις καθιερωμένες αξίες. Ωστόσο η μορφή δράσης για το στεγαστικό πρόβλημα θα μπορούσε να είναι περισσότερο άμεση με την απ' ευθείας κατάληψη εγκατελειμμένων σπιτιών από ομάδες φοιτητών με σκοπό την αυτοδιαχείρηση.

Αυτή η ενέργεια θα πρέπει να έχει την υλική και την ηθική υποστήριξη των υπόλοιπων, όσων δηλαδή οι ενέργειες ξεφεύγουν από τα πλαίσια της ατομικότητας. Ακόμα καταλήψεις όπως αυτή του ΦΠΣ σαν μέσο διεκδίκησης θεσμικών αιτημάτων όπως η μείωση του αριθμού των μαθημάτων ανά εξάμηνο και η εξέταση όλων των μαθημάτων στην εξεταστική του Σεπτεμβρίου που αναφέρονται σε ένα εντατικοποιημένο πρόγραμμα σπουδών που απασχολεί όλους είναι δυνατόν να τύχουν αποδοχής από τους φοιτητές.

Οφείλουμε όμως να θυμόμαστε ότι η κατάχρηση του μέτρου της κατάληψης σχολών σαν μέσο διεκδίκησης αποδυναμώνει την απήχηση που διεκδικεί το κίνημα ιδιαίτερα όταν κάτι τέτοιο δεν συνοδεύεται τελικά από την ικανοποίηση των αιτημάτων. Εκτός όμως από την αποφυγή των ακροτήτων στις ενέργειές μας χρειάζεται και ενεργητική συμπεριφορά ώστε να αρθούν οι επιφυλάξεις που

έχουν οι συμφοιτητές μας απέναντι στο κίνημα. Είναι προσωπική μου άποψη ότι τα αντιμαθήματα και οι συζητήσεις πάνω σε επίκαιρα θέματα όπως αυτό των Ολυμπιακών αγώνων που είχε πραγματωθεί στο στέκι της ΦΛΣ είναι ένα αποτελεσματικό μέσο προσέγγισης της ιδεολογίας του χώρου με τον φοιτητή. Βέβαια η συμμετοχή του τελευταίου είναι αμφίβολη αλλά γιαυτό νομίζω ότι θα πρέπει να υιοθετήσουμε κι εμείς τους κανόνες του μάρκετινγκ και της μάχης των εντυπώσεων σαν αναγκαίο μέσο για να αποσπάσουμε για λίγο το ενδιαφέρον του. Για παράδειγμα αναφέρω την πολύ έξυπνη εκδήλωση της οικολογικής κίνησης θεσσαλονίκης με τα υποθετικά εγκαίνια του μετρώ. Ακόμα προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να προσανατολίζεται και η υπέροχη ιδέα που βγήκε από το στέκι της ΦΛΣ για παίξιμο θεατρικού έργου στο προαύλιο της σχολής κατά το καλοκαίρι. Στο στέκι του βιολογικού που υπάρχουν τα τεχνικά μέσα (τηλεόραση-βίντεο) θα μπορούσε να γίνεται συχνότερα προβολή ντοκυμαντέρ οικολογικού και μη ενδιαφέροντος και να επακολουθεί συζήτηση. Ανεξάρτητα πάντως με τον τρόπο που γίνεται η παραπάνω προσέγγιση σημαντικό στοιχείο για την προσέλευση του κοινού στις δραστηριότητες αυτές είναι η προβολή τους με πρωτοτυπία, χιούμορ, και καλό γούστο.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΤΑΛΗΨΗΣ Α. ΝΙΚΗΣ 39

Μια σειρά από δημοσιεύματα στο συντηρητικό τύπο και ένα εξωδικο που μας έστειλε το πανεπιστήμιο στις 2/3/89 εγκαινιάζουν τη νέα φάση επίθεσης ενάντια στη στεγαστική κοινότητα που λειτουργεί εδώ και 39 μήνες στο καταλειμένο Παν/κο κτίριο της Α. Νίκης 39. Τη νέα αυτή φάση επίθεσης κήρυξε επίσημα το τμήμα Οδοντιατρικής που με όψιμη οργή απαίτησε τα κεφάλια των καταληψιών επι πινακι.

ΤΙ ΙΣΧΥΡΙΖΕΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ :

- Καταλάβαμε παράνομα ένα κτίριο: καταλάβαμε ένα κτίριο που επι δεκαπέντε χρόνια παρέμεινε αναξιοποίητο
- Το κτίριο είναι επικίνδυνο: αυτό το έγγραφο της Νομαρχίας το αναφέρουν, χωρίς όμως να το παρουσιάζουν
- Στο κτίριο θα λειτουργήσει ερευνητικό κέντρο οδοντιατρικής: Όμως η ίδια η Γ.Ε. του τμήματος οδοντιατρικής έχει εκφράσει σοβαρή επιφύλαξη για τη λειτουργία ενός τέτοιου κέντρου έξω απ' το χώρο της σχολής
- Η οδ/κή σχολή έχει πρόβλημα χώρου: και βέβαια έχει αφού τα 2/3 του χώρου έχουν καταληφθεί από τα πολυτελή γραφεία των καθηγητών
- Ότι δεν πληρώσαμε το ρεύμα: μα αυτοί οι ίδιοι αρνούνται εδώ και ενάμιση χρόνο να πάρουν το ποσό που έχουμε καταθέσει στο ταμείο παρακαταθήκων και δανείων υπερ της ΔΕΗ, όπως αρνήθηκαν να απαντήσουν στο εξώδικο που στείλαμε για την επανασύνδεση του ρεύματος.
- Ότι θα μας μεταστεγάσουν αλλού: θα θέλαμε πολύ να μάθουμε ποιοί είναι αυτοί οι άλλοι χώροι που διαθέτει το παν/μιο. Θα θέλαμε όμως περισσότερο να μάθουμε γιατί αυτοί οι χώροι, αν υπάρχουν, δεν έχουν διατεθεί ως τώρα για να καλύψουν ένα μέρος από τις τραγικές στεγαστικές ανάγκες που υπάρχουν, ιδιαίτερα στους πρωτοετείς.

Ο ίδιος ο πρύτανης Τρακ τελλης έχει δηλώσει στη σύγκλητο ότι το μόνο που τον ενδιαφέρει είναι να πετάξει έξω τους καταληψίες και το τί θα γίνει το κτίριο θα το βρει μετά :

ΚΑΠΟΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΙΣΜΟΥ

Η επίθεση ενάντια στη Α.Νίκη έχει σήμερα διπλό χαρακτήρα . Απ' τη μια η διαμόρφωση μιας εχθρικής κοινής γνώμης κύρια με τα κατευθυνόμενα δημοσιεύματα, κι απ' την άλλη η άρχη της ποινικοποίησης της καταληψίας που ακολουθεί μια άλλη προσπάθεια ποινικοποίησης, αυτή της κατάληψης της Κτηνιατρικής. Οι αξιολογιστές ακαδημαϊκοί ιεράρχες δηλώνουν αποφασισμένοι να καθορίσουν ως τον Ιούνιο. Η "ευταξία" του πανεπιστημίου είναι το όραμα του πανεπιστημιακού (και όχι μόνο) συντηρητισμού. Και σ' αυτή την ακαδημαϊκή ευταξία δεν χωράνε υπονομευτές. Ετοι λοιπόν έχουμε κινητοποιήσεις για τη μείωση των εισακτέων, τρομοκρατία στους έκτακτους υπαλλήλους του παν/μίου, ΜΑΤ ενάντια στους φοιτητές της εστίας της Καλαμαριάς. Στο όραμα που εκστασιάζει τους κ.κ. Τρακατέλλη και Παπαναγιώτου (Πρόεδρο τμήματος οδοντια-

τρικής) δεν χωράνε καταλήψεις, όπως δεν χωράνε μικροπωλητές στη λέσχη ή δέντρα στο δασύλιο των 40 εκκλησιών. Τα προεκλογικά διαπιστευτήρια του νεοφιλελεύθερου συντηρητισμού είναι σαφέστατα: ποινικοποίηση και καταστολή απέναντι σε κάθε κοινωνική διεκδίκηση στο όραμα της "εύρυθμης λειτουργίας" ενός συστήματος που αναπτύσσεται έξω κι ενάντια στις ανάγκες των πολιτών. Το Οργουελιανό 84 εξαντλεί σιγά σιγά την αναστολή που πήρε. Οι εκλογές είναι κοντά, το 1992 είναι κοντά. Ο πραγματικός νεοφιλελευθερισμός της Ν.Δ. φιλοδοξεί να γκρεμίσει ότι δεν μπορούσε ο ψεύτικος σοσιαλισμός του ΠΑΣΟΚ. Και στην περίπτωση της Α. Νίκης, εφ' όσον τα "σοσιαλιστικά μέτρα" της προηγούμενης πρωτανείας (συνεχείς πιέσεις, κόψιμο ρεύματος κλπ) αποδείχτηκαν ανεπαρκή, η ποινικοποίηση αποτελεί αυτή την "ποιοτική" αλλαγή.

Πληροφορούμε τον κ. Τρακατέλλη ότι είμαστε έτοιμοι να πληρώσουμε κάθε τίμημα της υπεράσπισης της στέγης σαν κοινωνικό δικαίωμα και της λογικής να παίρνουμε τις τύχες μας στα χέρια μας μη περιμένοντας κάποιον πολιτικούς εκφραστές της ποιότητας του σημερινού πρύτανη και του αρχηγού του να μας φέρουν τις πιο καλές από τις καλύτερες μέρες. Είναι αραγε έτοιμη η πρωτανεία να πληρώσει το τίμημα που της αναλογεί;

ΝΑ ΔΟΘΟΥΝ ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΚΙΝΗΜΑ

Στον αγώνα που ανοίγεται μπροστά μας νοιώθουμε ότι δεν είμαστε μόνοι. Το σύνολο των φοιτητών του ΑΠΘ αλλά και της ίδιας της οδοντιατρικής έχει επανειλημμένα καταγγείλει κάθε προσπάθεια ποινικοποίησης της κατάληψης. Ο κόσμος της Θεσσαλονίκης, αυτός ο κόσμος που ζει το στεγαστικό πρόβλημα κι όχι κάποιοι ευτραφείς ακαδημαϊκοί κύριοι με γραφεία 80 και 100 τμ., μας συμπαράστάθηκε ήδη στον παρελθόν και το ίδιο πιστεύουμε ότι θα γίνει τώρα.

Η σημερινή στάση της ελεγχόμενης από τη δεξιά πρωτανείας προσθέτει έναν ακόμα λόγο να πλατύνει το μέτωπο της συμπαράστασης: όχι μονάχα από όσους διεκδικούν το δικαίωμα στη στέγη αλλά και από όσους θέλουν να μπουν εμπόδιο στον επελαύνοντα νεο-φιλελεύθερο αυταρχισμό.

- ΠΟΙΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΔΕΝ ΛΥΝΟΥΝ ΤΟ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟ
- Η ΣΤΕΓΗ ΕΙΝΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ
- ΚΑΤΩ ΤΑ ΧΕΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΗΨΗ ΣΤΗ Α. ΝΙΚΗΣ 39

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΤΑΛΗΨΗΣ ΔΕΩΦ. ΝΙΚΗΣ 39

Θεσ/νίκη 6-3-89

Σαν τα παπούτσια βγάζεις,
 κουρασμένη,
 και με το μορφασμό του γέλιου
 προσπαθείς να θυμηθείς,
 χαρούμενη,
 αναρωτιέσαι γιατί
 η πικρή γεύση έμεινε στο στόμα σου
 Απ' το τσιγάρο θά' ναι,
 σκέφτεσαι
 και κοιμάσαι.

Αντωνία

LA FUITE DU TEMPS

Ο καιρός που περνάει.
 Άραγε ο καιρός φεύγει;
 Ο καιρός κάνει κύκλους.
 Εμείς φεύγουμε.

.....

Όχι δεν είναι φόβος.
 Το άγνωστο και το ρίσκο με τραβάει.
 Είναι η θλίψη για ότι αφήνουμε πίσω.
 Κάθε στιγμή είναι κάτι αναντικατάστατο
 που δε θα ξαναβιωθεί.
 Οι αναμνήσεις από τη μια μεριά
 και η ελπίδα για το αύριο από την άλλη.

Ο καιρός που περνάει...
 κι εμείς που φεύγουμε...
 θα προλάβουμε;

• O. P. S.

ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΛΗΨΕΩΝ ΤΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Τον Νοέμβριο και του Δεκέμβριο του '88 ένα φάντασμα φαίνεται ότι πλανιόταν πάνω από το ΑΠΘ, το φάντασμα των καταλήψεων. Σχολές όπως η κτηνιατρική, όπου είχαμε και τα γνωστά παρατρόγουδα από την πλευρά των καθηγητών αλλά και τμήματα όπως αυτό του Ιστορικού-Αρχαιολογικού ή του ΦΠΨ, προχώρησαν σε καταλήψεις (που διάρκεσαν μια και τρεις βδομάδες αντίστοιχα).

Νομίζω ότι σκόπιμο θα ήταν, πριν αναφερθούμε στις αιτίες που γεννούν μια κατάληψη και στο τι επιδιώκει αυτή, να περιγράψουμε όσο το δυνατόν συντομότερα την κατάσταση που υπήρχε τόσο στις σχολές εδώ της Θεσσαλονίκης, όσο και στα ελληνικά πανεπιστήμια συνολικότερα.

Το Πανεπιστήμιο δεν προηλθε από παρθενογένεση, ούτε πολύ περισσότερο είναι ξεκομμένο από την υπόλοιπη κοινωνική πραγματικότητα. Αυτή η θέση είναι ιδιαίτερα σημαντική και γύρω απ' αυτήν θα στραφούμε κι εμείς σ' αυτό το σημείωμα. Ξεκινώντας λοιπόν απ' αυτήν την αρχή, θα παρατηρήσουμε ότι η περιγραφή του τρόπου λειτουργίας του ελληνικού Πανεπιστημίου δεν είναι τίποτ' άλλο, παρά μία εν σικρώ περιγραφή (κι αργότερα ερμηνεία, όσο αυτό είναι δυνατό) και της ελληνικής κοινωνίας.

Ρίχνοντας μια σύντομη ματιά λοιπόν σ' αυτήν την κοινωνία από το '74 και μετά, δεν θα 'χε άδικο κανείς, αν υποστήριζε ότι βρίσκεται στη διαδικασία αναζήτησης της ταυτότητάς της. Κι αυτό είναι φανερό, γιατί μετά από μια σύντομη περίοδο ευφορίας και "εθνικής συμφιλίωσης" (βλέπε πχ νομιμοποίηση ΚΚΕ), ήρθε η σύγκρουση όλων εκείνων των αριστερών σε πρώτη τάση, και σε μια δεύτερη κι άλλων εναλλακτικών ή οικολογικών δυνάμεων, με εκείνους τους παράγοντες, τους δημοκρατικούς στο πρόσωπο κι αντιδραστικούς στην πράξη.

Πολλοί νόμισαν ότι το ξεπέραςμα όλων αυτών των αντιδραστικών και συντηρητικών δυνάμεων θα έπαιρνε

σάρκα και οστά το 1981, όταν το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ανέβηκε στην εξουσία. Ένα ΠΑ.ΣΟ.Κ. που ευαγγελιζόταν την αλλαγή, έβαζε την Δεξιά στο χρονοντούλαπο της ιστορίας, κι έκλεινε συμβόλαια με το Λαό, δίνοντας απλόχερα υποσχέσεις προς όλες τις κατευθύνσεις. Έτσι, μέσα στο γενικό κλίμα δυσπιστίας προς την ΝΔ και συνδυάζοντας λαϊκισμό και τεχνοκρατισμό, φτιάχνοντας ένα περίεργο κράμα (χαρακτηριστικοί αντιπρόσωποι του είδους μέσα στο ΠΑΣΟΚ οι Κουτοδύγιωργας ή "Μπάμπας", και Σιμίτης), ο Α. Παπανδρέου και η κλίκα του κατάφεραν να καταλάβουν την πολυπόθητη εξουσία.

Στην πρώτη τετραετία του, το ΠΑΣΟΚ ακολούθησε μια αλλοπρόσκλητη πολιτική, στον χώρο της οικονομίας κυρίως, τα βασικά χαρακτηριστικά της οποίας ήταν: I) η υπερδιόγκωση του κρατικού τομέα σε βάρος του ιδιωτικού, αλλά II) και η παροχή της μεγαλύτερης δυνατής ελευθερίας κινήσεων στο κεφάλαιο. III) Αύξηση του πληθωρισμού, IV) ισχυρά κίνητρα για για την προσέλκυση νέων κεφαλαίων V) Ολοένα και μεγαλύτερη άνθιση της παραοικονομίας.

Όλα αυτά βέβαια είχαν τις συνέπειές τους, τόσο στο οικονομικό, όσο και στο κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο. Αυτές οι συνέπειες άρχισαν να φαίνονται ήδη από το τέλος της πρώτης τετραετίας, αλλά κατά τη διάρκεια της δεύτερης έγιναν ορατές με ολοένα και αυξανόμενη ένταση. Έτσι, στα χρόνια '85-'88 είχαμε την εφαρμογή του σταθεροποιητικού προγράμματος της οικονομίας, με κύρια συνιστώσα την επίθεση εναντίον του εργατικού κυρίως εισοδήματος με την πολιτική της μονόπλευρης λιτότητας, την αύξηση της ανεργίας, την ένταση της καταστολής και του κρατικού αυταρχισμού -σ' ένα άλλο, όχι οικονομικό επίπεδο πια- απέναντι στο εναλλακτικό, νεολαϊστικό, φοιτητικό και εργατικό κίνημα, που τόλμησε να αντιδράσει και να αντιπαρατεθεί με τις συντηρητικές επιλογές της Κυβέρνησης.

Τα φαινόμενα Γούκου και Κοσκωτά, όπου στη μια περίπτωση ένας απλός Γιαννιώτης έμπορος, στήνοντας ένα

κύκλωμα παραοικονομίας,κατόρθωσε όχι μόνο να πλουτίσει, αλλά να γίνει και παράδειγμα για μίμηση (δεν είναι λίγοι αυτοί που είπαν "μαγκιά του που τα πήρε"),και βέβαια σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό το "φαινόμενο" πλέον Κοσκωτά,δείχνουν στον καλύτερο βαθμό την εξαθλίωση και αποτυχία της Σοσιαλκαπιταλιστικής πολιτικής του Τρίτου Δρόμου,που θέλησε να εφαρμόσει το ΠΑΣΟΚ.Ο Κοσκωτάς βέβαια αγόρασε τράπεζες -την Τράπεζα Κρήτης και παραλίγο την Τράπεζα Κεντρικής Ελλάδας-,ίδρυσε και αγόρασε εφημερίδες και περιοδικά ων ουκ έστι αριθμός, ραδιοφωνικό σταθμό,με τις ευλογίες βέβαια της ανδρεϊκής κλίκας.Βέβαια προχώρησε σ'όλες αυτές τις ενέργειες,λαδώνοντας κι όλας ό,τι είναι δυνατό να λαδωθεί,για να εκπληρωθεί έτσι αυτό που έλεγε η γιαγιά μου:"Γιε μου,το κράτος είναι μια κλειδαριά.Άμα δεν τη λαδώσεις σκούριασε και την δουλειά σου δεν την κάνεις".

Ναιζουμε όμως ότι κάπου εδώ πρέπει να σταματήσουμε με τον ατέρμονα κατάλογο των σκανδάλων και των αντιφάσεων που παρουσιάζει η ελληνική κοινωνία,και να προχωρήσουμε στα δικά μας.

Το πρώτο λοιπόν ερώτημα που γεννιέται σε κάποιον που αγνοεί τα του Πανεπιστημίου,είναι:γιατί κατάληψη και όχι κάτι άλλο,πχ διαδήλωση,πορεία,ή ακόμα και μια πικετοφορία.Η απάντηση είναι σύντομη.Κατάληψη,γιατί τα πράγματα έχουν φτάσει σε οριακό σημείο,άρα θα

πρέπει να καταφύγουμε σ' εκείνο το μέσο πάλης,που και θα διεκδικήσει όσο το δυνατό πιο δυναμικά ορισμένα αιτήματα,αλλά και θα συσπειρώσει ένα κομμάτι του κόσμου γύρω από ελεύθερα από κομματικά κελεύσματα σχήματα. Πραγματικά νομίζω πως η εμπειρία μας από τις καταλήψεις δείχνει ότι κάτι τέτοιο μπορεί να επιτευχθεί.Αλλά όμως προχωρούμε μ'αυτό το μέσο πάλης και για άλλους λόγους.Δεν πιστεύουμε πως η ευδοκίμηση των αιτημάτων μας περνά μέσα από την φαινάκη της συνδιοίκησης και της γραφειοκρατίας που αυτή συνεπάγεται.Θέλουμε να ικανοποιηθούν τα αιτήματά μας σε ευκαίριό χρόνο και

να αποφύγουμε την παραπομπή τους στις καλένδες μέσα από τα γραφειοκρατικά γρανάζια. Ξεάλλου είναι εκ των προτέρων γνωστό πως, όταν δεν πιάσει το πρώτο κόλπο, της "συνεννόησης" και της "συνεργασίας" δηλαδή, τότε οι μεγαλοκαθηγητάδες μας καταφεύγουν στην ξερή άρνηση, ακόμα και στην πρόσκληση-πρόκληση εισαγγελέα, όπως έγινε στην Κτηνιατρική, μετά το τέλος της εκεί κατάληψης.

Εδώ βέβαια πρέπει να γίνει μια αναγκαία διευκρίνιση. Μια κατάληψη δεν είναι ένα απλό μέσο πάλης, πολύ δε περισσότερο φετίχ ενός ολόκληρου κινήματος. Κατάληψη για μας σημαίνει τρόπος ζωής, κι εξηγούμαι. Κάτω από καθεστώς κατάληψης αλλάζουν ουκ ολίγα πράγματα στον πανεπιστημιακό χώρο και χρόνο. Οι φοιτητές παύουν να βλέπουν το Πανεπιστήμιο σαν χώρο παράδοσης μαθημάτων από καθέδρας, καφέ στο κυλικείο, κι ανάγνωσης βιβλίων στα Σπουδαστήρια, αντίθετα: παραλύοντας την εκπαιδευτική διαδικασία κάνουμε πραγματικότητα:

1. Την αυτοδιαχείριση του χώρου της Σχολής (γραφεία ζήθουσες κτλ), καθώς και την αξιοποίηση αυτών των χώρων από εμάς τους ίδιους, για τις δικές μας ανάγκες, κι όχι για τις άχρηστες δραστηριότητες κάποιων τρίτων. Παράδοξα δε αυτοί οι τρίτοι είναι εκείνοι που, υπακούοντας σε μια παράξενη λογική, καθορίζουν τις δικές μας ανάγκες και τα δικά μας προβλήματα.

2. Την αυτοδιαχείριση της υλικοτεχνικής υποδομής των Σχολών (φωτοτυπικά, γραφομηχανές κλπ). Και σ' αυτό το σημείο ισχύουν περίπου τα ίδια πράγματα.

3. Με την ανάληψη ευθυνών από το σύνολο των συμμετεχόντων στην κατάληψη για τη λειτουργία της Σχολής σε μια κατεύθυνση που θα δίνει την δυνατότητα σε πολλούς να σκεφτούν ότι οι Σχολές μπορούν να λειτουργήσουν με διαφορετικό από τον καθιερωμένο τρόπο και χωρίς την απαραίτητη παρουσία των μεγαλοκαρχητών της γνώσης.

4. Την κατάργηση του πανεπιστημιακού ωραρίου, που θέλει τους φοιτητές για συγκεκριμένες ώρες στο Πανεπι-

στήμιο (τις ώρες λειτουργίας των Σχολών βέβαια).Μ' αυτόν τον τρόπο παύει ο φοιτητής να γίνεται ωτακουστής-στενογράφος μέσα στις αίθουσες και αρχίζει να αξιοποιεί διαφορετικά τον χρόνο του,καθώς

5.Οργανώνονται εκδηλώσεις,όπως αντιμαθήματα,συζητήσεις,ή ακόμα και πάρτυ,που δείχνουν ότι υπάρχουν εναλλακτικές δυνατότητες παρέμβασης και συζήτησης,μακριά και πέρα από τα λούκια της καθεστηκυίας τάξης πραγμάτων.Αντιμαθήματα και εκδηλώσεις,όπως αυτή για το Κουρδικό για παράδειγμα,εκτός του ότι

5α.ασχολούνται με θέματα που έχουν κριθεί σαν εξοβελιστέα από την πλειοψηφία των πανεπιστημιακών "δασκάλων",άρα τώρα δίνεται η δυνατότητα ενασχόλησης με αυτά,μέσα στον ίδιο χώρο,τον αποκλεισμένο για τέτοιου είδους θέματα

5β.ανοίγουν νέες προοπτικές για μια εναλλακτική κριτική της γνώσης,αλλά και ισχυροποίησης των ήδη υπάρχοντων αντιθεσμών μέσα στον πανεπιστημιακό χώρο (πχ.Στέκια,Αυτόνομα περιοδικά),ενώ συγχρόνως δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για την ανάπτυξη κι άλλων τέτοιων παρόμοιων δραστηριοτήτων.

Με δυο λόγια,όταν αναφερόμαστε στη λέξη Κατάληψη= τρόπος ζωής,εννοούμε σ'ένα πρώτο επίπεδο την απόδειξη ότι στο Πανεπιστήμιο μπορούμε και πρέπει να ξεφύγουμε από τα τετριμμένα της καθημερινής φοιτητικής ζωής.Μιας ζωής,που σε όλους μας είναι γνωστό σαν τι θέλει τον φοιτητή:άβουλο ακροατή και στενογράφο.Σ'ένα δεύτερο επίπεδο,είναι η προσπάθεια τελικά,διαμέσου της καθημερινής μας πρακτικής,για μια κριτική αυφισβήτηση του ίδιου του ρόλου του Πανεπιστημίου σαν απυρόβλητου οχυρού της γνώσης.Και βέβαια,με τον τρόπο ζωής μας μέσα στις καταλήψεις,αλλά κι έξω απ'αυτές,εκφράζουμε την άρνησή μας στις αξίες του ατομικισμού και του ανταγωνισμού,καθώς και τη θέληση για την μη ένταξή μας στους τρελλούς και αλλοτριωτικούς ρυθμούς ενός

παράλογου συστήματος. Γιατί ας μην ξεχνούμε ότι το κίνημα των καταλήψεων στηρίχθηκε σε μεγάλο βαθμό από αυτόνομες και εναλλακτικές ομάδες. Αυτό σημαίνει ότι αυτές οι ομάδες αρθρώνουν έναν διαφορετικό λόγο για το Πανεπιστήμιο, αλλά και για την κοινωνία συνολικότερα, έναν λόγο, του οποίου την βιωσιμότητα πρέπει να αποδεικνύουν καθημερινά, τόσο εντός, όσο και εκτός των καταλήψεων.

Προχωρώντας νομίζω ότι σκόπιμο θα ήταν να δούμε και τα αιτήματα που μπορεί να βάζει μια Κατάληψη. Εδώ θα πρέπει να γίνει μια απαραίτητη διευκρίνιση. Πολλοί υποστηρίζουν το "ανεδαφικό" των Καταλήψεων, παίρνοντας αφορμή από ορισμένες διεκδικήσεις, οι οποίες αναφέρονται σ' ένα διαφορετικό μοντέλο κοινωνίας. Για να γίνει αυτό πιο κατανοητό, ας μιλήσουμε με παραδείγματα.

Στο πλαίσιο της Κατάληψης του Ιστορικού-Αρχαιολογικού γίνεται λόγος για ελεύθερη πρόσβαση όλων σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Πολλοί πιάστηκαν απ' αυτό και μίλησαν για ανεδαφικά πράγματα, τουλάχιστον όσον αφορά την παρούσα συγκυρία πραγμάτων. Ξεχνούν όμως αυτοί ότι το αίτημα της ελεύθερης πρόσβασης είναι οραματικό και βέβαια όχι ουτοπικό ή ανέφικτο, αναφέρεται δηλαδή σε μια κοινωνία διαφορετική, στηριγμένη στις πανάρχαιες αρχές της ισότητας, της ελευθερίας, της κοινωνικής συναίνεσης, του σεβασμού στη φύση, γιατί, όπως έλεγε κι ένας Ινδιάνος αρχηγός 135 χρόνια νωρίτερα, "η γη δεν ανήκει στον άνθρωπο, ο άνθρωπος ανήκει στη γη... 'Ό,τι συμβαίνει στη γη, συμβαίνει και στου γιους της γης. Δεν είναι ο άνθρωπος εκείνος που ύφανε το νήμα της ζωής. Εκείνος είναι μόνο μια κλωστή. 'Ό,τι κάνει στο νήμα, το κάνει στον ίδιο του τον εαυτό." (Απάντηση του του αρχηγού των Ινδιάνων Σήατλ στον Φ. Πηρς, Πρόεδρο των ΗΠΑ).

Θα μπορούσαμε να αναφέρουμε μια σειρά από τέτοια ζητήματα που έβαλαν οι καταλήψεις του 1988. Έτσι, είναι

Η ΚΑΤΑΛΗΨΗ ΤΗΣ ΤΡΟΙΑΣ

ΚΑΙ ΕΞΕΡΧΕΣΘΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΕΧΘΡΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

- ΕΝΑ ΚΟΜΙΚΟΥΡΓΗΜΑ ΑΠΟ ΤΑ ΣΚΥΛΑΚΙΑ ΤΟΥ ΠΑΒΛΟΦ

ΣΠΕΣΙΑ ΑΡΙΘΜΕΝΟ ΣΤΟΙΣ ΕΝΟΙΚΟΥΣ ΠΟΥ ΦΡΟΝΤΙΖΟΥΝ ΤΙΣ ΠΟΡΤΕΣ ΤΟΥΣ...

ΗΤΟ ΠΛΕΟΝ ΓΕΓΟΝΟΣ!
ΜΕΤΑ ΑΠΟ 10 ΧΡΟΝΙΑ
ΠΟΛΙΟΡΚΙΑΣ, Η ΤΡΟΙΑ
ΕΙΧΕ ΠΕΣΕΙ.

ΑΝΤΙΝΑΙ
Ο ΚΕΝΟΣ.

Η ΕΒΔΟΜΗ ΚΑΤΑΣΕΙΡΑ ΤΡΟΙΑ
ΠΟΥ ΑΝΑΚΑΛΥΨΑΝ ΧΙΛΙΕΤΙΣ
ΑΡΓΟΤΕΡΑ ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΙ (ΟΙ
ΑΛΛΕΙΣ ΕΞΕΙ ΗΤΑΝ: 4 ΞΕΝΟΓΑΡ-
ΣΕΙΣ, ΜΙΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΜΙΑ ΙΣΤΟ-
ΡΙΚΟΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ) ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΔΩ-
ΣΑΝ ΤΟ ΚΕΔΙΚΟ ΟΝΟΜΑ Φ.Π.Ψ.
ΒΡΙΣΚΟΤΑΝ ΠΛΕΟΝ - ΟΙΜΕΙ! - ΣΤΑ
ΧΕΡΙΑ ΤΩΝ ΑΥΤΟΝΟΜΑΙΩΝ.

ΟΙ ΑΥΤΟΝΟΜΑΙΟΙ ΗΤΑΝ ΛΑΟΣ
ΝΟΜΑΔΙΚΟΣ ΠΟΥ ΝΕΜΟΤΑΝ
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΧΑΝ
ΔΙΑΝΕΜΗΘΕΙ - ΜΕΧΡΙ ΝΑ ΤΙΣ
ΔΙΑΝΕΙΜΟΥΝ *

* Η ΕΥΤΥΜΟΛΟΓΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΙΣ ΤΗΣ
ΘΕΩΡΙΑΣ ΕΙΝΑΙ ΦΑΝΕΡΗ.

"ΔΥΟ ΠΟΡΤΕΣ ΕΧΕΙ Η 22Η..."
- Λοιπόν Άβελ

ΟΤΑΝ ΟΜΕΙΣ ΚΑΝΑΜΕ
ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥΣ

ΕΞΕΙ!

Ω, ΜΑΛΑΔΩΝ...

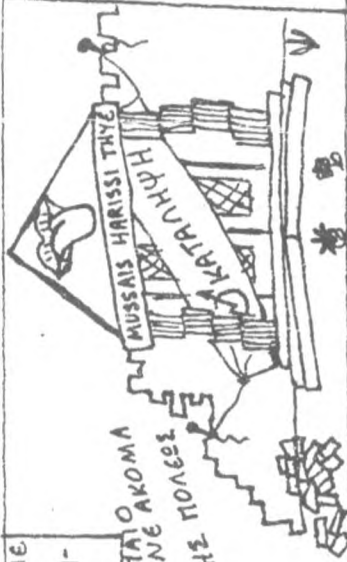
ΚΙ ΕΤΣΙ ΟΙ ΑΥΤΟ-
ΝΟΜΑΙΟΙ ΔΙΑΒΙΟΥ-
ΣΑΝ ΥΠΟΓΕΙΟΣ

ΠΑΡΑΚΛΟ ΚΛΕΙΝΕΤΕ ΤΗΝ ΠΟΡΤΑ
- Εκ της διαχειρίσεως

"ΤΑΣ ΔΥΡΑΣ",
ΤΑΣ ΔΥΡΑΣ!
- ΘΕΙΑ ΝΕΚΡΟΥΡΧΑ

ΤΕΛΟΣ ΠΑΝΤΩΝ, ΕΙΧΑΜΕ
ΜΕΓΙΝΕ ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΟΙ
ΑΥΤΟΝΟΜΑΙΟΙ ΚΑΤΕΛΑ-
ΒΑΝ ΤΗΝ ΤΡΟΙΑ.

ΕΣΤΗΣΑΝ ΤΡΟΠΑΙΟΚΟΜΑ
ΕΣΤΗΣΑΝ ΤΟ ΛΕΓΑΝΕ ΠΟΛΕΙΣ
-ΤΟΤΕ ΔΕΝ ΤΟ ΛΕΓΑΝΕ ΤΗΝ
ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ- ΠΥΛΗ ΤΗΣ
ΣΤΗΝ ΚΥΡΙΑ ΤΟ
ΚΑΤΟ ΑΠΟ
ΟΙΚΟΣΙΜΟ

ΤΟ ΟΙΚΟΣΙΜΟ ΑΣ ΜΗΝ ΞΕΛΙΣΣΙ
ΤΟΥΣ ΓΝΩΣΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ.
ΟΙ ΤΡΟΕΣ ΤΟ ΕΙΧΑΝ ΠΡΟΣΑΡ-
ΜΟΣΕΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ
ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΟΥΣ ΓΙΟΡΤΗΣ
-ΤΟ ΓΝΩΣΤΟ
"ΔΡΑΜΑ ΤΟΥ '92"

ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΗΓΗΓΗΜΕΝΗ
ΚΑΤΕΛΕΛΗΜΜΕΝΗ
ΤΡΟΙΑΝΕ
ΤΡΟΠΑΙΟ
ΣΙΝΕΡΑ
ΤΟ Α
ΝΕΙΣ...
ΔΕΙΞ

ΔΙΑΥΤΟΝΟΜΑΙΟΙ
ΣΥΛΛΑΒΑΝΤΕ ΤΟΥΣ ΝΑΥΤΕΣ
ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΑΝ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΚΕΣ ΤΟΥΣ
ΠΡΟΤΟΓΟΝΕΣ
ΛΑΤΡΕΙΕΣ
ΤΗΣ ΘΕΑΣ
ΑΦΤΟΔΙΑΗΡΙΣΣΙΣ...

... ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥΣ
ΧΕΡΟΥΣ ΕΜΙΜΟΥΝΤΟ
ΘΡΑΙΣΕΣ ΤΗΝ ΚΑΘΗ-
ΜΕΡΙΝΗ 22Η ΤΕΝΤΡΕΝ
ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΟ ΤΟΥΣ
-ΠΡΟΤΟΓΟΝΟ ΠΑΝΤΑ-ΤΡΟΠΟ...

ΚΑΙ ΠΟΛΛΑ ΑΛΛΑ ΚΑΝΑΝΕ,
ΩΝ ΟΥΚ ΕΣΤΙΝ ΑΡΙΘΜΟΣ,
ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΟ ΤΟΥΣ
-ΠΡΟΤΟΓΟΝΟ ΠΑΝΤΑ-
ΤΡΟΠΟ.

ΚΑΙ ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΚΑΝΕΙΣ
ΔΕΝ ΤΟ ΠΕΡΙΜΕΝΕ...

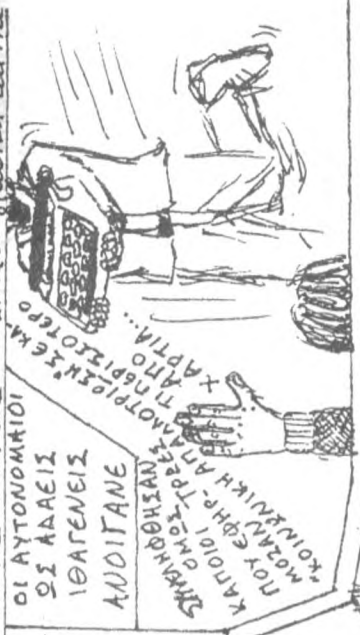
"Από την πόρτα σου περνά και μηχανή φάρμα..."

-Δημιώδες

... ΑΡΧΙΖΑΝ ΝΑ ΚΑΤΑΦΘΑΝΟΥΝ
ΟΙ ΕΝΟΙΚΙΟΙ
ΤΗΣ ΤΡΙΩΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΝΑ ΖΗΤΑΝΕ ΝΑ ΠΑΝΕ ΣΤΑ
ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥΣ
ΓΙΑ ΝΑ ΠΑΡΟΥΝ ΚΑΤΙ
ΧΑΡΤΙΑ ΠΟΥ ΞΕΧΑΣΑΝΕ...

ΟΙ ΑΥΤΟΝΟΜΟΙ ΤΙΝΕΣ
ΕΠΙΧΑΡΑΚΤΙΚΟΙ...
ΡΟΙ ΚΑΙ ΕΓΧΡΩΜΟΙ...
ΝΕΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ...

ΠΕΡΑΣΤΕ...
ΑΛΛΑ ΕΣΤΕ
ΣΥΝΤΟΜΟΙ.
ΘΑ ΚΡΑΤΗΣΟΥΜΕ
ΤΟ ΧΡΟΝΟ
ΣΑΣ...

ΚΑΝΕ, ΒΡΕΙΤΕ
ΕΞΩ, ΑΕΝ
ΕΙΝΑΙ ΠΡΑΜΑΤΑ
ΑΥΤΑ, ΜΕΓΑΛΗ
ΚΟΜΕΛΑ...

ΜΙΣΗΔΟΡΑ
ΚΑΝΑΤΕ, ΚΑΝΕ.
ΑΝΤΕ, ΤΕΛΕΙΩΝΕΤΕ.
ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΤΡΕΞΕ
ΦΥΓΑΝΕ.

ΤΙ ΗΤΑΝ ΝΑΤΟ
ΠΕΙ Η - ΚΑΤΑ ΤΑ
ΑΛΛΑ - ΣΥΜΠΕΦΕ
ΚΑΙ ΑΓΝΙΣΤΙΚΙΑ
ΕΝΟΙΚΙΟΙ...

ΑΦΗΣΤΕ ΤΗΝ
ΠΟΡΤΑ, ΚΑΝΕ!
ΠΟΥ ΤΗΝ
ΠΑΤΕ;

ΓΙΑ ΝΑ ΣΥΝΤΟΜΕΥΟΥΜΕ:

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΙΧΕ ΧΑΠΙ'ΕΝΔ. ΟΙ ΤΡΕΞ ΕΠΑΝΑΚΑΤΕΛΑΒΑΝ ΤΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥΣ, ΜΕ ΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΤΟΥ ΓΝΩΣΤΟΥ ΜΑΣ, ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ, ΝΟΜΑΔΙΚΟΥ ΕΠΙΣΙΣ, ΑΛΟΥ ΤΩΝ ΚΝΙΤΩΝ. ΟΙ ΑΥΤΟΝΟΜΑΙΟΙ ΞΑΝΑΚΑ- ΤΕΒΗΚΑΝ ΣΤΙΣ ΥΠΟΓΕΙΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥΣ, ΟΜΩΣ, ΣΕ ΑΥΤΟ ΚΑΙΡΟ, ΟΙ ΚΝΙΤΕΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΑΝ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥΣ (ΟΙ ΚΝΙΤΕΣ ΕΝΤΟΜΕΤΑΞ ΤΗΝ ΕΙΧΑΝ ΔΕΙ ΣΥΜΠΑΡΑΤΞΗ - ΑΥΤΟ ΗΤΑΝ ΜΙΑ ΝΕΑ ΜΕΘΟΔΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ), ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΚΑΛΟΥΣΑΝ ΣΤΑ ΠΑΡΤΥ ΤΟΥΣ. ΟΙ ΤΡΕΞ ΕΠΕΙΤΑ ΧΑΤΕΛΑΒΑΝ ΕΚ ΝΕΟΥ ΤΗΝ ΤΡΟΙΑ. ΑΥΤΟ ΤΟ ΕΙΠΑΝ ΑΠΟΧΗ. ΟΙ ΑΥΤΟΝΟΜΑΙΟΙ, ΟΙ ΚΝΙΤΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΥΠΟΔΟΙΠΟΙ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΤΡΟΙΑ ΛΑΘΙ ΑΡΧΙΣΑΝ ΤΙΣ ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΑΘΙΕΡΜΕΝΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ. ΟΙ ΤΡΕΞ ΑΦΟΥ ΑΠΟΧΕΣΑΝΕ ΓΙΑ ΚΑΝΑ ΜΗΝΑ, ΕΠΕΣΤΡΕΨΑΝ ΣΤΙΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΤΟΥΣ ΑΣΧΟΛΙΕΣ. ΟΛΑ ΧΑΛΑ ΚΙ ΟΛΑ ΘΡΑΙΑ, ΔΗΛΑΔΗ. Η 2ΗΗ ΠΗΡΕ ΞΑΝΑ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙ- ΚΟ ΤΗΣ ΒΥΘΜΟ. ΤΕΡΜΑ ΤΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ. ΤΑ ΚΕΦΑΛΙΑ ΜΕΣΑ!

* ΧΑΠΙ, ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ, ΠΑΝΑΠΕΙ "ΕΥΤΥΧΕΙΣΜΕΝΟΣ". ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΗΤΑΝ ΧΑΠΙ, ΔΙΟΤΙ ΟΛΟΙ ΟΙ ΠΡΩΤΑΓΩ- ΝΙΣΤΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΗΤΑΝ, ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΕΙΣΜΕΝΟΙ. ΟΙ ΚΝΙΤΕΣ, ΟΠΩΣ ΠΑΝΤΑ. ΟΙ ΤΡΕΞ ΕΥΤΥΧΕΙΣΤΗΚΑΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΟΤΑΝ ΑΠΟΧΕΣΑΝ. ΟΙ ΑΥΤΟΝΟΜΑΙΟΙ... Ε, ΠΟΙΟΣ ΤΟΥΣ ΕΥΤΥΧΕΖΕΙ ΑΥΤΟΥΣ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ-ΤΕΛΟΣ... ΚΑΙ Η ΤΡΟΙΑ, ΕΝ ΚΑΤΑΚΛΕΙΑΙ, ΚΑΤΕΣΤΗ Η ΠΛΕΟΝ ΕΥΤΥΧΕΙΣΜΕΝΗ ΠΟΛΙΣ...

Andriana

ιδιαίτερα χρήσιμο για ό,τι αφορά αυτό το θέμα, να τονιστούν δυο σημεία:

α) Τα αιτήματα που βάζει μια σειρά τέτοιων κινητοποιήσεων θα πρέπει να χωριστούν σε δυο κατηγορίες για καθαρά πρακτικούς λόγους: α1) Τα "οραματικά", εκείνα δηλαδή που αναφέρονται σ'ένα διαφορετικό μοντέλο κοινωνικής οργάνωσης, και α2) τα "πραγματιστικά", εκείνα δηλαδή που πιστεύουμε ότι παλεύονται μέσα στην συγκεκριμένη και παρούσα κοινωνική πραγματικότητα.

β) Κανένας μα κανένας λόγος δεν μπορεί να είναι αποτρεπτικός όσον αφορά την αναφορά αυτών των "οραματικών" αιτημάτων στα πλαίσια των καταλήψεων. Έτσι, κανείς δεν νομιμοποιείται να μιλά για τον ανεδαφικό ή αυτοπικό χαρακτήρα αυτών των πλαισίων, ξεχνώντας συνάμα και την δεύτερη κατηγορία των αιτημάτων που βάζουν τα πλαίσια των καταλήψεων. Ξεάλλου είναι αυτά (δηλαδή τα "οραματικά"), που δίνουν σ'έναν μεγάλο βαθμό το πολιτικό και ιδεολογικό στίγμα των καταλήψεων.

Μετά απ'αυτές τις απαραίτητες διευκρινίσεις, νομίζουμε ότι είναι καιρός να αναφερθούμε σε μερικά "καταληψιακά" αιτήματα, τα οποία στο πρώτο άκουσμα ηχούν λίγο υπερβολικά ή δυσκολοκατανόητα. Θα μιλήσουμε κι εδώ, κάπως επιλεκτικά βέβαια, με παραδείγματα.

Το φοιτητικό Κίνημα μέσα από τις καταλήψεις διεκδικεί το δικαίωμα της ελεύθερης-δωρεάν Παιδείας για όλους, δηλαδή το να μπορεί ο καθένας να σπουδάξει με έξοδα του κράτους και χωρίς τον έλεγχο του κράτους. Και για να έρθουμε στα "καθ' ημάς", πρέπει για παράδειγμα κάποτε να παύσει το αίσχος των επί πληρωμή-από την τσέπη των φοιτητών βέβαια- φωτοτυπημένων σημειώσεων ή της κατά καθηγητικήν παραγγελίαν αγοράς βιβλίων από συγκεκριμένα βιβλιοπωλεία. Είναι νομίζω περισσότερο από φανερό ότι η κατάσταση σήμερα, έτσι όπως έχει

διαμορφωθεί, δεν οδηγεί πουθενά αλλού, παρά μονάχα στην ένταση των ταξικών φραγμών και διακρίσεων μέσα στο Πανεπιστήμιο.

Μ' αυτήν την προοπτική, είμαστε αντίθετοι σε οποιαδήποτε προσπάθεια ένταξης του ελληνικού Πανεπιστημίου σε Νατοϊκά και Εοικικά προγράμματα, που θα κάνουν ολοένα και εντονότερη την εξάρτηση των ελληνικών ΑΕΙ από το ντόπιο και το ξένο κεφάλαιο.

Μέσα από τις καταλήψεις διεκδικήσαμε τον φοιτητικό έλεγχο, τόσο στο λειτουργία του, όσο και στους πόρους που διατίθενται γι' αυτό. Ίσως έτσι αποφευχθούν οι αλόγιστες δαπάνες, πχ καγκελόφραξη ΑΠΘ ή αγορά πολυτελών γραφείων για τους μεγαλοκαθηγητάδες μας.

Επιδιώκουμε ελεύθερη οργάνωση των σπουδών μας, δηλαδή δεν θέλουμε άλλο πια ετεροκαθοριζόμενα προγράμματα σπουδών, ακριβώς επειδή πιστεύουμε ότι ο φοιτητής έχει το δικαίωμα άρθρωσης του δικού του λόγου, τόσο όσον αφορά τον τρόπο παροχής της γνώσης, αλλά και όσον αφορά την ίδια την γνώση. Έτσι βέβαια, λογικό είναι να ζητάμε κατάργηση του ν+3 και των εξαμήνων, καθώς και γνώση για τις ανάγκες του φοιτητή κι όχι του κεφάλαιου.

Ζητούμε ακόμη αποφυγή της εξειδίκευσης και πτυχία που να δίνουν στον κάτοχό τους το μέγιστο δυνατό εύρος εργασιακών δικαιωμάτων. Με άλλα λόγια, θέλουμε το πτυχίο μας να είναι εκείνο που θα εξασφαλίζει τα εργασιακά μας δικαιώματα κι όχι κάποιο μεταπτυχιακό ή προεισαγωγικό σεμινάριο. Αντιστεκόμαστε στην τοποθέτηση παραπέρα εργασιακών φραγμών, που θα δίνουν την δυνατότητα στους εκλεκτούς να εξασφαλίζουν εργασία, ενώ για τους υπόλοιπους θα μένει ανοιχτός ο δρόμος του υδραυλικού, κατά την ιστορική πια Τρίτσειο οήση.

Παλεύουμε ενάντια στον χυκισμό των Σχολών σε δυο κατηγορίες: α) αυτή των τεχνοκρατιών Σχολών, απαραίτητων για την επιβίβαση της Ελλάδας στο τραίνο της τεχνολογίας, άρα και πλουσιοπάροχα επιδοτούμενων και με εξασφαλισμένη θέση εργασίας για τους αποφοίτους τους, και β) αυτή των καθηγητικών Σχολών, δηλαδή χώρων συσσώρευσης ολοένα και μεγαλύτερου αριθμού αριθμού φοιτητών με αβέβαιο και σκοτεινό επαγγελματικό μέλλον, καθώς αυτοί δεν αποτελούν την αιχμή του τεχνολογικού δόρατος, ούτε καν τη βάση του.

Νομίζουμε όμως ότι κάπου εδώ πρέπει να σταματήσουμε αυτήν την απαρίθμηση αιτημάτων (είναι εν γνώσει μας το γεγονός ότι αρκετές από τις προτάσεις του φοιτητικού συλλόγου που στήριξε τις καταλήψεις, όπως πχ αυτές για την ανεργία, ή η πρόταση για διαρκή παιδεία, δεν αναφέρονται εδώ). Αλλά σκοπός αυτού του σημειώματος δεν είναι άλλος, παρά μια πρώτη παρουσίαση —μέσα από τις στήλες του περιοδικού— σε αδρές γραμμές του κινήματος των καταλήψεων, καθώς και το τι ειδίωκαν τα αυτόνομα σχήματα, που στήριξαν αυτές τις κινητοποιήσεις.

CATHEDRAL

ΜΙΑ ΚΑΛΗ ΠΡΑΞΗ

Εύπνησα απότομα. Τεντώθηκα και έριξα μια ματιά στο ρολόι. Ήταν 12.10', μεσημέρι. Τέλος πάντων, καλά ήταν κι έτσι. Τι μ' ένοιαζε, Σύρθηκα μέχρι την κουζίνα κι ήπια ένα ποτήρι νερό. Έδιωξα αυτή την καταραμένη γεύση του ύπνου από το στόμα μου.

Κατόπιν άνοιξα το φυγείο κι έριξα μια ματιά. Ωραίο φυγείο. Μου άρεσε! Αφου το κοίταξα κάμποσο, αποφάσισα πως αρκετά με τα φυγεία. Βρόντηξα την πόρτα και τράβηξα για το χωλ. Κάποτε έφτασα. Άναψα το φως, αλλά το φως δεν άναψε γιατί το χωλ δεν είχε λάμπα κι έπρεπε κάποτε ν' αγοράσω μια. Δεν πειράζει, σκέφτηκα, η λάμπα μπορεί να περιμένει. Κάθησα στο σκαμνάκι και βάλθηκα να εξετάζω τους τοίχους του χωλ. Δεν θα 'λεγα ότι παρουσίαζαν εξαιρετικό ενδιαφέρον. Φαινόντουσαν γεροί κι ήτανε σίγουρα από τσιμέντο. Μπορεί όμως κι από τούβλα ή τσιμεντόλιθους ή κι εγώ δεν ξέρω τι. Τους αντιπάθησα όσο πιο γρήγορα μπορούσα.

Μετά απ' αυτό σηκώθηκα και γύρισα στο δωμάτιο. Άρχισα να κάνω κύκλους γύρω από το τραπέζι προσέχοντας με επιμέλεια να μην μετακινήσω τις καρέκλες στο πέρασμά μου. Με την ίδια επιμέλεια απέφυγα να πατήσω τις σκόρπιες εφημερίδες που στόλιζαν διακριτικά το πάτωμα. Σε μια από αυτές πρόσεξα τον τίτλο: ΣΤΑ ΥΨΗ ΟΙ ΝΤΟΜΑΤΕΣ! Αυτόματα

σήκωσα το κεφάλι και αντίκρυσα το ταβάνι. Παρα-
 ξενεύτηκα. Μετά όμως σκέφτηκα πως ήταν πιο λογι-
 κό ν' αντικρύσω αυτό παρά κάποιες αιωρούμενες
 ντομάτες. Δεν πτοήθηκα όμως καθόλου. Μετά από ώ-
 ριμη σκέψη, άνοιξα το παράθυρο. Στην πραγματικό-
 τητα, διέσχισα το δωμάτιο με μεγάλα σταθερά βή-
 ματα—δυο τον αριθμό—και αφού έπιασα το χερούλι,
 τράνταξα το όλο σύστημα με μια αποφασιστικότητα
 που απόρησα κι εγώ ο ίδιος. Σχεδόν δάκρυσα από τη
 χαρά μου. Καιρό είχα να νοιώσω τόσο σίγουρος και
 αποφασισμένος για κάποια κίνησή μου. Η συνέχεια
 όμως μ' έκανε ν' αμφιβάλω για την ορθότητα της
 πράξης μου. Βγάζοντας το κεφάλι έξω δεν μπόρεσα
 να επισημάνω τις ιπτάμενες ντομάτες. Έκλεισα το
 παράθυρο και γύρισα καταρακωμένος στο κρεβάτι
 μου. Ε! δεν χάθηκε κι ο κόσμος, σκέφτηκα. Άλλωστε
 η εφημερίδα είναι του περασμένου μήνα και ίσως
 τώρα οι ντομάτες να επέστρεψαν στα μέρη τους
 και ν' άφησαν τα ύψη και τις πτήσεις.

Αυτή η σκέψη με καθησύχασε.

Άρχισα να ντύνομαι ήρεμα. Πρώτα το παντελόνι
 και το πουκάμισο. Μετά οι κάλτσες και τα παπού-
 τσια.

Βγήκα από την πολυκατοικία και κατευθύνθηκα
 προς τον ηλεκτρικό. Φτάνοντας στο σταθμό πέταξα
 ένα κατοστάρικο στη γριά ζητιάνα κι έτρεξα να
 καλυφτώ στο υπόστεγο για να γλυτώσω απ' τον ή-

λιο. Περιμένοντας το τρένο άρχισα να παρατηρώ τις γόπες που πλημμύριζαν τις ράγες και το γύρω χώρο. Οι περισσότερες ήτανε μισά τσιγάρα κι άλλες πάλι σχεδόν ολόκληρα. Είναι παρατηρημένο: αν αργεί το τρένο, δεν έχεις παρά ν' ανάψεις ένα τσιγάρο. Πριν προλάβεις να κάνεις 3-4 τζούρες, θα έχει κάνει την εμφάνισή του μεγαλόπρεπο, σαματατζίδικο, στομφώδες και λίγο παιχιδιάρικο, λες και κρυβόταν στη στροφή και σε παραφύλαγε.

Εγώ βέβαια δεν κάπνιζα κι έτσι το τρένο δεν φαινότανε. Κάποτε βαρέθηκα να περιμένω, το ίδιο και οι υπόλοιποι φουκαράδες-μη καπνιστές- που περίμεναν στην αποβάθρα. Αρχίσαμε ν' αποχωρούμε με τους ώμους σκυφτούς και τα χέρια στις τσέπες. Είχαμε αποτύχει... Τι κρίμα να μην βρεθεί ένας χριστιανός-έστω μωαμεθανός ή ζουλού ή ότι διάολο ήθελε τέλος πάντων-που να καπνίζει. Κατεβαίνοντας τα σκαλιά πλησίασα την γριά ζητιάνα. Στάθηκα μπροστά της. Πριν προλάβει να κάνει οτιδήποτε, τίναξα το πόδι μου και της πάτησα το λαιμό στον τοίχο. Ακούστηκε ένα "κρόκ" και το κεφάλι της έγειρε αστεία στο πλάι. Έχωσα το χέρι μου στην τσέπη της και τράβηξα το κατοστάρικό μου. Φεύγοντας γύρισα μια στιγμή το κεφάλι μου πίσω. Οι φουκαράδες-μη καπνιστές-είχαν πέσει πάνω της και την αποτέλειωναν. Ανακουφισμένος πήρα το δρόμο του γυρισμού κι έφτασα σίτι. Σε πέντε λεπτά είχα πέσει στο κρεβάτι και κοιμώμουνά τον ύπνο του δικαίου .

Επιστρέψω ξανά

σε υπόγεια παθή:

⑧

γθαρμένος από καιρό

στο χρώμα των κεριών

διεκδικώ την πρώτη σκιά σου.

εύροντας απ' τ' αποσπάσματα των
άστρων

το μάταό μου βυστάδι.

Σαφηνά περισσότερε μία σφαιλική σελίδα
λευκή και ο πανικός πήρε κι αυτός ένα
όμοιο χρώμα καθώς την άλλη μέρα τα τυ-
πογραφεία θα προερετρούσαν την αγωνία
μηνών και μηνών από την άλλη η κυοφορία
ήταν αρκετά δύσκολη με αναντήσεις επί
αναντήσεων πληγές επί πληγών γεγονότα επί
γεγονότων και άλλα πολλά υπήρχε όμως
μια ανάντηση που έπρεπε να γίνει και εδώ
ο χρόνος αποδείχτηκε ανελέητος καθώς
μόνο όσοι χάσαν τον ύπνο τους για ευνοή
τη σκοπού που δε μπορούν παρά να είναι αγα-
θοί θυμίζον απ' αυτά μία σελίδα λευκή
φίλοι άσποδοι και φίλοι επαναστάτες και όχι
συνεπιθετικιστές και ερείς να περιμένετε
κάτι να συμβεί αναρίθιοι η ανάντηση η διάθεση
και η ικανοποίηση υπάρχουνε ελαττωματικά βεβαίως
αλλά ερείς το ξέροντε και γνώραστε καλοί κι εσείς
δίνετε κορμί κι εσείς έτσι όχι μαζί ολόφωτο ο
ο Άρης η Ειρήνη (δεις) ο Φώτης ο Δημήτριος η Ελπίς
η Πόλη η Μάνια ο Χρήστος ο Λέδης έρω εσείς

ΔΥΟ ΜΕ ΔΙΠΛΗ

Ο Χριστόφορος κι ο Αντίνικος βγήκαν στο μπαλκόνι, μια ζεστή μέρα του Μάρτη. Ήταν απόγευμα και ο ήλιος εξακολουθούσε να καίει. Ο Χριστόφορος νοίκιαζε αυτό το διαμέρισμα εδώ και τρία χρόνια-δεύτερος όροφος, με θέα στο δρόμο, με χαμηλό ενοίκιο, με δυο δωμάτια, χωλ, κουζίνα, μπάνιο. Ο Χριστόφορος ήταν πολύ τυχερός...

"Γαμώ το Χριστό μου" είπε ο Αντίνικος.

"Μαλακίες" αποφάνθηκε ο Χριστόφορος.

Κάθισαν εκεί και κοίταζαν τ' αυτοκίνητα που περνούσαν. Πού στο διάολο πήγαιναν;

"Ρε μαλάκα! Κοίτα! Ηγκόμενα του τρίτου!"

"Ναί, ντύνεται για να βγεί".

"Θες να πείς, ντύθηκε κιόλας".

"Γαμώ το Χριστό μου".

"Μαλακίες".

"Πα' να φύγουμε από δω ρε"

Κατέβηκαν κάτω και πήραν το δρόμο ανατολικά. Σε μια γωνιά σταμάτησαν και φαχτήκανε για χρήματα. Μέτρησαν 535 δρχ. Καλά ήτανε. Είχαν περάσει κι από χειρότερες καταστάσεις. Αυτές ακριβώς ήταν που δυνάμωσαν τη φιλία τους. Στο οικοδόμημα της συντροφικότητας είχανε χρησιμοποιήσει το τσιμέντο της ανέχειας.

Ξεκίνησαν για την πλατεία Βικτωρίας. Ξέρανε ένα καλό σουβλατζίδικο. Ο Χριστόφορος ήτανε ντυμένος στα μαύρα. Το ίδιο και ο Αντίνικος.

Προχωρούσανε κάπως γρήγορα, με σταθερό βήμα. Δε μιλούσανε και πολύ. Κάποτε φτάσανε. Ο Χριστόφορος πήρε δυο με διπλή χωρίς κρεμμύδι. Ο Αντίνικος το ίδιο. Κάτσανε στο παγκάκι και φάγανε με βουλημία κοιτάζοντας τα παιδάκια που χαλούσαν τον κόσμο με τις γαμημένες φωνούλες τους και τις γαμημένες μπαλίτσες τους.

Μετά ξαναμέτρησαν τα χρήματα που είχαν απομείνει. Βρήκανε 215 δρχ. Ο Χριστόφορος άναψε τσιγάρο, τράβηξε μια τζούρα κι είπε:

"Χτές βράδυ έγραφα πέντε καινούργια κομμάτια"

"Αμάν ρε πούστη! Δεν έχεις το θεό σου! Μέσα σε δυο μήνες, από τότε που έμαθες τ' ακόρντα στην κιθάρα, έχεις γράφει ίσαμε διακόσια κομμάτια".

"Ναι αλλά τα περισσότερα τα απορρίπτω".

"Και πιο είναι το πρόβλημά σου;"

"Στο τέλος δεν μένει κανένα".

Ακολουθήσε σιωπή.

"Πρέπει να βγάλω ένα σουξέ."

"Να το κάνεις τι;"

"Δεν ξέρω. Ας το βγάλω πρώτα όμως..."

"Το σουξέ είναι θάνατος. Προδίδεις τις αρχές σου, δεν το καταλαβαίνεις;"

"Μαλακίες."

"Μπορείς κάλλιστα να βγάλεις ένα όμορφο τραγούδι που να περιέχει και την ιδεολογία σου. Χρειάζεται βέβαια ταλέντο."

"Μαλακίες. Εγώ χρειάζομαι χρήματα. Να, σαν τον Καρβέλα: τραγουδάει τα τραγούδια που γουστάρει αυτός και γράφει για άλλους τραγουδιστές τα τραγούδια που γουστάρει ο υπόλοιπος κόσμος. Έτσι τσεπώνει τα φράγκα και κάνει και το χόμπυ του."

Πάλι σιωπή.

Μπροστά τους πέρασε μια κυρία συνάμενη-κουνάμενη. Τα γαμημένα τα πιτσιρίκια αναγκάστηκαν να σταματήσουν το παιχνίδι με την μπάλα, μέχρι να περάσει η κυρία. Για λίγο ησύχασε ο τόπος αλλά σε λίγο ξανάρχισαν.

Ο Χριστόφορος και ο Αντίνικος σηκώθηκαν κι έβιαζαν τα μπουφάν τους. Αποφάσισαν να κατευ-

θουνθούν προς τα Εξάρχεια. Είχε αρχίσει να σκοτεινιάζει κι έπεφτε φύχρα. Εδώ κι εκεί λάμπανε οι φωτεινές πινακίδες. Ρίχνανε την πολύχρωμη λάμψη τους στα βρώμικα πεζοδρόμια και σ' αυτούς που τα πατούσανε. Ο σαματάς των αυτοκινήτων που ανεβοκατεβαίνανε την Πατησίων σκέπαζε τα πάντα. Ένας μουγγός κόσμος...

Φτάσανε στην πλατεία. Προχωρώντας προς το φλιπεράδικο πέσαν πάνω στον Σέργιο τον Άσσο του σιροπιού.

"Τι έγινε ρε;"

"Τι να γίνει, στα φλίπερ πάμε."

"Να σου πω...ε...μήπως έχεις ένα δεκάρικο;"

"Δεν μας περισσεύει τίποτα."

"Καλά...εγώ πάω καμιά βόλτα...γενικά."

"Έγινε."

Μπήκαν στο φλιπεράδικο και κάνανε φιλά. Μετά έκατσε ο καθένας στο αγαπημένο του φλίπερ και ξεκίνησαν. Σε λιγότερο από δέκα λεπτά ο Χριστόφορος είχε χάσει. Ο Αντίνικος, σαν πιο παλιός και πιο έμπειρος, κράτησε είκοσι λεπτά. Μετά σηκώθηκαν κι αρχισαν να κόβουνε βόλτες μες στο μαγαζί. Σταματούσανε και ρίχνανε μερικές ματιές πάνω απ' τους ώμους των άλλων θαμώνων. Όταν βαρεθήκανε βγήκαν έξω και πέσανε πάλι πάνω στον Σέργιο τον Άσσο του Σιροπιού. Τους χαμογέλασε μ' εκείνο το στραβό χαμόγελο που κόβονταν από το-μόνιμα κρεμασμένο απ' τα χείλη-τσιγάρο. Ανταπέδωσαν τον χαιρετισμό κι απομακρύνθηκαν διακριτικά. Ο Σέργιος δεν φαινότανε να πολυκαταλαβαίνει τι του γίνεται...

"Τι να κάνουμε τώρα;" ρώτησε ο Χριστόφορος καθώς έφερναν βόλτα την πλατεία.

"Πάμε να κάτσουμε και βλέπουμε."

Καθήσανε σ' ένα ξύλινο μαραφέτι που περιτρι-
γύριζε κάτι άθλια φυτά. Για κάμποσο δεν μίλησαν
καθόλου. Ο Χριστόφορος κάπνιζε με το γνωστό του
τρόπο: σα να περίμενε το τραίνο που ερχότανε σε
δυο λεπτά. Ο Αντίνικος απλά κοιτάζε και δεν κοι-
ταζε τον κόσμο που περνούσε. Παρελθόν και μέλλον
δεν υπήρχε. Τουλάχιστον αυτοί, δεν τα είχαν δει
εκεί κοντά. Το παρόν όμως, τους ακολουθούσε κα-
τά πόδας σαν κοπρόσκυλο που σε παίρνει από πί-
σω και δεν λέει να ξεκολλήσει. Είναι γεγονός ότι
πολλές φορές είχαν σκεφτεί-ο καθένας χωριστά-να
σταματήσουν, να στραφούν και να δώσουν μια θανα-
τηφόρα κλωτσιά στον κοπρίτη: η αυτοκαταστροφή.
Για την ώρα όμως, απλά συνέχιζαν το δρόμο τους. Ο
χρόνος θα έφερνε τη λύση. Πάντα ο χρόνος... Ο Α-
ντίνικος χασμουρήθηκε. Του 'ρθε να πει μια σαχ-
λαμάρα.

"Ωραίος παίχτης ο Σαραβάκος. Μήπως είδες χτες τ'
αθλητικά;"

"Πού να τα δω ρε;"

"Τέλος πάντων, πολύ ωραίος παίχτης."

"Χμ"

"Κάποτε θα πίνω το ποτό μου στο Λος Άντζελες."

"Τι;"

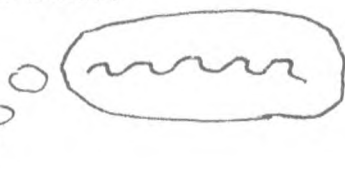
"Δίπλα στον ωκεανό. Θα 'χω το δικό μου μπάνγκαλοουζ"

"Γιατί όχι στις Μπαχάμες;"

"Αν πρόκειται να πάω στο εξωτερικό κάποτε, θα είναι
μόνο στο Λος Άντζελες. Πουθενά αλλού."

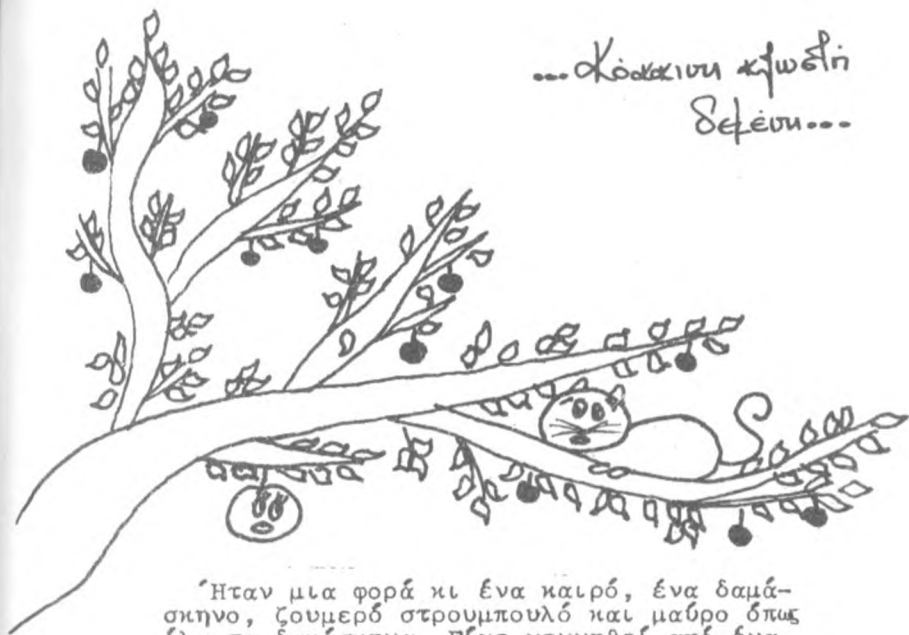
"Μαλακίες μωρέ."

"Ναι, μαλακίες."

ΑΝΣΗ: ΜΙΑ ΙΣΙΑ ΤΡΙΧΑ ΠΟΥ ΟΝΕΙΡΕΥΕΤΑΙ
ΝΑ ΓΙΝΕΙ ΚΑΤΣΑΡΗ

...Κοκκινοί κήποι
Σέρου...

Ήταν μια φορά κι ένα καιρό, ένα δαμά-
σκηνο, ζουμερό στρουμπουλό και μαύρο όπως
όλα τα δαμάσκηνα. Είχε γεννηθεί από ένα
σποράκι, ένα τόσο δα, που καθόλου μα καθόλου
δεν ήξερε τι θ' απογίνει. Κι ακόμα κι όταν
άνθισε, δεν είχε καταλάβει. Μα το σποράκι
έγινε δαμάσκηνο. Και το δαμάσκηνο, μ' όλη
του τη ζουμερή γλύκα, κρέμονταν μ' το κο-
τσανάκι του βαρύ και παχουλό από ένα με-
γάλο δέντρο που ποτέ δεν είχε μπορέσει να
εξερευνήσει. Έτσι βαριόταν μόνο του. Ένα
απομεσήμερο καλοκαιριού, λίγο ζαλισμένο
καθώς ήταν απ' τον ήλιο, έγειρε πάνω στο
κλαδί του να ξεκουραστεί. Του φάνηκε τότε
πως δίπλα του κάτι κουνήθηκε, όχι όπως
κουνιόταν τα πουλιά ή τα μυρμήγκια που
τόσες φορές το είχαν επισκεφτεί. Γύρισε
και είδε ένα πολύ πολύ παράξενο πλάσμα.
Ήταν μαύρο, πιο μαύρο απ' το ίδιο, μακρύ,
τριχωτό και φαινόταν πολύ μαλακό. Είχε
τέσσερα στηρίγματα, τα οποία του επέτρεπαν
να στηρίζεται στη γη αλλά και να μετακι-
νείται. Το δαμάσκηνο το ζήλεψε γι' αυτή
του την ικανότητα, αν και τα στηρίγματά
του φαινόταν λιγότερο αποτελεσματικά από
τα φτερά των πουλιών και των εντόμων. Τα
μάτια του έλαμπαν και λίγο πιο κάτω πρό-
βαλ' αν αστείες μαυριές τρίχες, πολύ πιο
σκληρές από το απαλό φτέρωμα που γνώριζε.
Το δαμάσκηνο προσπάθησε μ' όλη τη δύναμή
του να σταθεί ακίνητο κάτω απ' το κοτσα-
νάκι του. Τρομαγμένο αλλά με πολύ ενδο-
φέρον, αναρωτιόταν τι μπορούσε να' ναι το-
το το παράξενο πλάσμα και τι γύρευε στο
δέντρο του. "Μιάου", είπε το παράξενο πλά-
σμα, "εδώ πρέπει να κατοικεί η μάγισσα".

Το δαμάσκηνο δεν απάντησε. "Μιάου", ξανά-
 είπε ο Ξένος, που μάλλον πολύ την αγαπού-
 σε αυτή τη λέξη, "ή μήπως μου δώσαν λάθος
 διεύθυνση; Δεν είναι αυτό το τρίτο δέντρο
 του περιβολιού;" Το δαμάσκηνο δεν είχε
 μετακινήθει ποτέ του, ωστόσο ήξερε που έ-
 μενε. Και χάρηκε που του δόθηκε η ευκαιρία
 να επιδείξει τις γεωγραφικές του γνώσεις.
 "Μα βέβαια", είπε δειλά, "αλλά ποιόν ακρι-
 βώς ζητάτε;" Ο Ξένος άρχισε να χάνει την
 υπομονή του. "Τη μάγισσα Μιαμ, φυσικά." Α-
 κολοβώθηκε μια μακριά σιωπή, όπου δαμάσκη-
 νο και Ξένος δεν ήξεραν τι να πουν. Το δα-
 μάσκηνο ένωσε αμήχανο και κοίταξε χαρά-
 κτηριστικά το κοτσανάκι του για να κερδί-
 σει χρόνο. Τότε όμως πήρε τη μεγαλύτερη
 τρομάρα της ζωής του: το κοτσανάκι του
 που τόσο καιρό τον κρατούσε στη θέση του,
 είχε εξαφανιστεί και στη θέση του ένα με-
 γαλύτερο και σιληρότερο ξύλο στεκόταν,
 που στην άκρη του είχε μακριά κίτρινα χόρ-
 τα, σαν άχυρο. Τίποτα παρόμοιο δεν είχε
 νιώσει το δαμάσκηνο, σ' ολόκληρη τη μικρό-
 λα ζωή του. Γλυκό ζουμάκι θα έτρεχε από μέ-
 σα του, καθώς πήγε να τυλιχτεί στη φλούδα

του από τρόπο, μα τότε είδε για πρώτη φορά,
 πως δεν ήταν φλούδα που το τύλιγε, παρά
 μια μαύρη μπέρτα, και το ίδιο είχε αποκτή-
 σει χέρια και πόδια, κεφάλι μάτια αυτιά,
 στόμα, μύτη και ακόμα ένα μαύρο μυτερό
 καπέλο που σκέπαζε τα άταχτα μαλλιά του.
 Το δαμάσκηνο-μάγισσα παραλίγο να λιώσει
 μέσα στην κάπα του από φόβο. Μα ήταν τόσο
 η έκπληξη κι η περιέργεια που ένωσε μαζί,
 που προς στιγμήν ξεχάστηκε κι άρχισε να
 περιεργάζεται τον εαυτό του. "Α, ώστε εσύ
 είσαι που μου παίζεις παιχνίδια;" ακού-
 στηκε τότε η φωνή του Ξένου. Η μάγισσα
 γύρισε: "Αλήθεια..." πήγε να πει, αλλά ο
 Ξένος την έκοψε: "Επιτέλους. Πότε θα πάψεις
 να κρύβεσαι και να γελάς τους επισκέπτες;
 Παραλίγω να φύγω πριν σου προσφέρω την
 ευκαιρία της ζωής σου. Αν και, τώρα πια,
 δ ν ξέρω αν το αξίζεις." "Μα ναι, πες μου!"
 είπε η μάγισσα που έσχασε να δικαιολογή-
 θεί για τα παιδιαρισμάτά της. "Πάντα μ
 ενδιαφέρουν τα νέα, ιδίως όταν είναι ευκαι-
 ρίες." "Κι αυτό εδώ είναι πολύ ωραίο: η
 μάγισσα Μπλιαχ αισθάνεται πολύ ευχαριστη-
 μένη για το δώρο γενεθλίων που της χάρι-
 σες και σου στέλνει επίσης δώρο λίγη απ'
 την αστροσκοπική της για να πετάξεις με το

σκουπόξυλο σου που τόσο καιρό σκούριασε στην αχρηστία. Για να την ευχαριστήσεις, θέλει να την επισκεφτείς. Ίσως μάλιστα σου δώσει και λίγη δαμασκηνόπιττα." Σύγκυρο διαπέρασε τη μαγισσούλα στο άκουσμα της τελευταίας λέξης. "Μπλιαχ, σιχαίνομαι τα δαμάσκηνα;" είπε. "Η Μπλιαχ σε περιμένει αλλού. Εγώ είμαι ο Μιάου. Βιάσου όμως θα χάσουμε τον τελευταίο κομήτη. Μην ξεχνάς πως το σκουπόξυλό σου δεν ξεσκουριάσε ακόμα." "Μιαμ, μιαμ;" είπε η Μιαμ στη σκέψη της αστροσκοκνης και στο πόδες τουμπες θα κανε στα σύννεφα και στο πόσα πουλιά θα μπορούσε να τρομάξει και με πόδες μύγες να διαγωνιστεί. Και βιαστικά μάζεψε το αγαπημένο της σκουπόξυλο και πήδηξε στην πλάτη του Μιάου. Μ' ένα πήδημα ο Μιάου βρέθηκε πάνω στο κοντινότερο σύννεφο κι εκεί περίμεναν σιωπηλά τον πρώτο κομήτη που θα περνούσε. Ο κομήτης δεν άργησε, ήταν όμως γεμάτος κόσμο και δ σκολεύτηκαν πολύ να βρουν θέση δίπλα στη μακρύτερη άσπρη τρίχα που είχαν δει ποτέ τους. Η τρίχα άρχισε αμέσως να συνομιλεί με τα άχυρα του σκουπόξυλου και έτσι τους άφησαν ήσυχους να συνεχίσουν το ταξίδι τους. Όχι πολύ αργότερα από τρεις αιώνες, είχαν φτάσει στον προορισμό τους. Ο κομήτης τους κατέβασε μαλακά στο έδαφος. "Ουφ, αυτά τα ταξίδια με γεράζουν πριν την ώρα μου;" είπε με ύφος κατσούφικο κι έπιασε να χτενίζει τη χαλτή του. Η Μιαμ κοίταζε περιεργή τριγύρω. Πάνω απ' τη ράχη του Μιάου έβλεπε ως πέρα τον ορίζοντα, μα τίποτα, εκτός από ζέστη δεν μπορούσε να ξεχωρίσει. "Μα, πώς...;" φέλλισε. "Τι τρέχει;" Τότε ο Μιάου άρχισε ξαφνικά να τρέχει με ιλιγγιώδη ταχύτητα και θα μπορούσαν να κάνουν το γύρο του πλανήτη αν η Μιαμ δε φώναζε "Σταμάτα. Να πάρουμε μια ανάσα;" "Βαθιές ανάσες. Κοντές ανάσες;" μια δυνατή φωνή ακούστηκε πολύ κοντά. Η Μιαμ γύρισε να δει, αλλά δεν ήταν κανείς εκεί. "Μα πού είναι αυτός που φωνάζει;" "Εδώ, πάντα εδώ. Ποτέ εδώ;" είπε η αινιγματική φωνή που αυτή τη φορά έβγαλνε από τα χείλη ενός μεσοκόπου άντρα και λαχαιασμένου με άσπρη ποδιά που την ίδια στιγμή που μιλούσε έτρεχε εδώ κι εκεί κυνηγώντας φωτάκια που αναβόσβηναν στον αέρα. "Από πού ήρθες;" είπε απότομα η Μιαμ. "Από πού;" επανέλαβε ο άντρας σα να μην είχε χρόνο ν' απαντήσει. Η μαγισσα στάθηκε σκεπτική. "Δεν καταλαβαίνεις;" ρώτησε. "Καταλαβαίνεις;" ρώτησε κι ο πωλη-

της στο δικό του απασχολημένο τόνο. "Μα την αλήθεια, όχι" απάντησε η Μιαμ. "Αλήθειες, ίλυνές αλήθειες, Πικρές αλήθειες." άρχισε να φωνάζει ο άντρας κηνυγώντας στον αέρα ένα μάτσο αλήθειες. "Μα τι γλώσσα μιλάει;" αναρωτήθηκε δυνατά η Μιαμ. "Γλώσσες. Καλές γλώσσες. Κακές γλώσσες." φώναξε ο άντρας καθώς οι γλώσσες άρχισαν να μιλούν και να γλύφουν τον αέρα κι έτρεξε πίσω τους. Όμως η Μιαμ είχε ήδη φωνάξει στο Μιάου να τρέχει. "Τρεχάλες. Μικρές τρεχάλες. Μεγάλες τρεχάλες. Τρεχάλες να φτάσουμε εκεί που θέλουμε." έσβησε μακριά η φωνή του άντρα. Ξαναμπήκαν στην ίδια ταχύτητα που τώρα έμοιαζε πιο πυκνή από πριν. "Μα πώς θα θέλα να ΄ξερα τι μέρος ήταν αυτό;" σκέφτηκε η Μιαμ και αμέσως μπροστά της εμφανίστηκε μια επιγραφή από φωτιά: Χώρα Των Επιθυμιών. Αυτή τη φορά ο Μιάου σταμάτησε μόνος του γιατί είχαν φτάσει σ' ένα τόπο πιο παράξενο κι απ' τον προηγούμενο. Ήταν γεμάτος με γαλάζιο χρώμα. "Προσέξτε πώς θα με διασχίσετε" είπε το γαλάζιο χρώμα στους δυο ταξιδιώτες κάπως αυστηρά και με φωνή που έδειχνε μεγάλη αυτοπεπολθηση κι αλαζονεία. "Όχι, όχι, δέ θα σεσχίσουμε" απάντησε φυσιολογικά ο Μιάου "είμαστε προσεκτικοί" "Η Προσοχή είναι ένα απ' τα αγαπημένα μου αντικείμενα" είπε το γαλάζιο κομπαστικά. "Όχι όμως το μοναδικό. Ελάτε να σας δείξω τη συλλογή μου. Είναι απέραντη, αν και η Αμφισβήτηση και η Αντίφαση διαφωνούν. Μα ποιος τις ακούει; Έτσι κι αλλιώς εγώ έχω τη Γνώση". Και μαζί με τη Γνώση κίνησαν να δουν την περίφημη συλλογή. "Φυσικά δεν μπορείτε να τα δείτε όλα, αυτό θα ήταν καταστροφή" συνέχισε το γαλάζιο, που δε σταματούσε να μιλά. "Αυτή εδώ είναι η Νύχμη, ένα απ' τα πιο όμορφα μου κομμάτια. Κι εκεί ο Συλλογισμός, ο Συνειρμός και...". "Αυτό εδώ φαίνεται ατροφικό" είπε η Μιαμ. "Ναι", είπε δισταχτικά το γαλάζιο "της αρρέσει τόσο να το σκάει που αναγκάστηκα να την αλυσ οδέσω και να την αφήσω νηστική για πολύ -δεν ξέρει ποιος είναι αφεντικό εδώ, σας λέω. Είναι η Φαντασία." Και για πρώτη φορά σώπασε για λίγο σκεπτικό. Ο Μιάου επωφελήθηκε και, καθώς εκείνη τη στιγμή φύσηξε ένας πολύ δυνατός άνεμος,

έτρεξαν δίπλα του. Μόνο φεύγοντας τους σφύριξε: είναι η Χώρα της Διάνοιας. Και πριν καλά καλά το καταλάβουν ο άνεμος γινόταν δόλο και πιο πυκνός μέχρι που δεν μπορούσαν παρά να κολυμπούν μέσα του. Βρέθηκαν μέσα σε μια πολυχρωμή θάλασσα που εδώ κι εκεί έφτιαχνε σχήματα που άλλα αναγνώριζαν και άλλα όχι, τίποτα όμως δεν μπορούσαν να ονομάσουν. Η Μιαμ πάνω από την πλάτη του Μιάου προσπάθησε να αγγίξει ένα παράξενο λουλούδι πλάι της. Το είδε τότε να διαλύεται σε χίλια κομμάτια και τόσο πολύ τρόμαξε που κόντεψε να πέσει. Γύρω τους κολυμπούσαν μύρια φάρια σ' όλες τις κατευθύνσεις και κάθε ένα έλεγε το δικό του τραγούδι. Ακολουθούσαν όλα την πορεία τους τυχαία και χωρίς να προσέχουν τί γίνεται γύρω, κάθε φορά όμως που άγγιζαν κάτι έλινωναν και γίνονταν ένα με το νερό. Και απ' το νερό, χωρίς φανερά αιτία, κάθε τόσο ξεπηδούσαν καινούργια σχήματα, καινούργια φάρια και το καθένα έφτιαχνε τη δική του μελωδία. "Ωχ, αυτό εδώ είναι ακόφωνο." είπε η Μιαμ που ήταν πολύ ευαίσθητη στους ήχους. "Κι αυτό, τόσο λυπημένο. Γιατί δεν παίρνει παράδειγμα από εκείνο το χαρούμενο; Κι αυτό εκεί, είναι τόσο γλυκό. Μα δε φαίνεται να ζουν πολύ." Εκείνη τη στιγμή ένα από τα πολύ μοναχικά φάρια έπεσε πάνω τους κι έσκουξε ακόμα πιο πληγωμένα πριν διαλυθεί για να πάρει τη θέση του ένα άλλο, που πιο άγριο δεν είχαν δει. "Ίσα που διέκριναν το θυμωμένο του τραγούδι πριν αρχίσουν να κολυμπούν με όλη τους τη δύναμη για να φύγουν από το ρευστό αυτό κάσμο. Το ρεύμα τους βοήθησε και πριν τους βγάλει στη στεριά, κουφόβρασε: η Χώρα των Συναισθημάτων. Η Μιαμ και ο Μιάου πολύ χάρηκαν που πατούσαν πάλι σε στέρεο καφέ χώμα. Χρειάζόταν άλλωστε ξεκούραση. Για καιρή τους τύχη, μόλις είχαν ξεπλύνει να στεγνώσουν, μια φωνή ακούστηκε στριγγιά και παραιλητική συνάμα. "Με πιέζετε, με πονάτε, με κλέβετε, μ' αφήνετε να χάνομαι και να πεθαίνω, εγώ που σας δίνω τα πάντα, που σας διατηρώ στη ζωή και σας φροντίζω. Άλλοτε μ' απαρνιέστε κι άλλοτε με σκλαβώνετε. Όμως εγώ πρέπει να πάρω για να δώσω." Η Μιαμ κι ο Μιάου πετάχτηκαν όρθιοι. "Ποιος μίλησε;" ρώτησαν μ' ένα στόμα. "Η Γη" είπε η γη. Και πριν προφτάσουν να απαντήσουν το έδαφος άρχισε να υποχωρεί κάτω απ' τα πόδια τους

και βρέθηκαν σε μια σκοτεινή τρύπα, βαθιά, βαθιά μέσα στη γη. Η Μιαμ ένωσε παράξενα μέσα εκεί. Δεν ήξερε να πει αν ζεσταίνονταν ή κρύωνε μες στο σκοτάδι. Σύντομα, μόλις τα μάτια της συνηθισαν λίγο, κάτι σαν διάδρομος ξεχώρισε στο βάθος της σπηλιάς που είχε πέσει. Και καθώς δεν έβλεπε πουθενά πια το Μιάου, και η είσοδος της σπηλιάς είχε κλείσει από βαριές πέτρες, δεν είχε ειλογη παρή να τρέξει προς το τοίχον. Είχε μόλις πλησιάζει την είσοδο του, όταν ένωσε να την τραβά μια φοβερή δύναμη προς τα πάνω, πάνω, πάνω. Χιλιομέτρα και χιλιομέτρα ανέβηκε μέσα σε μια ρευστή ταχύτητα, χωρίς να ξέρει ποδ πηγαίνει οδτε τί θα συμβεί ξανά. Το μόνο που μπορούσε να διακρίνει, ήταν ένα μακρινό τραγοόδι, ένα παλιό και νέο, αρμονικό και κασόφωνο τραγοόδι, σαν αυτό που αυτή και η Μπλιχ τραγοοόδσαν οταν ήταν πολύ πολύ μικρές και έπαιζαν τις μάγισσες. Ανέβαινε κι ανέβαινε, πέρασε διαδρόμους και διαδρόμους ώπου να κάποτε άρχισε πάλι να βλέπει το φως, αχνά κοκκινιά, μέσα σ' ένα σχήμα στρογγυλό και κοκκινόμαυρο. "Ουφ, παραλγω ν' αποκοιμηθώ και..." Το τραγοόδι ήταν τώρα ξεκάθαρο κι έλεγε τα παραμύθια που συνηθώς λεν τα πουλιά στα δέντρα για ν' ανθίσουν. "Ε, λοιπόν, καλά μου τα λέει το μυμήγκι οδτι είμαι ένα τρελό δαμάσκηνο κι οποιος με φάει θα βλέπει παράξενα όνειρα! Μα, για σπάσου, τι γίνεται; Αυτό δεν είναι το κλαδί μου. Είμαι πιο ψηλά." Ειελνη την ώρα ένα φύλλο του έκλεισε το μάτι. Και πιο και, ένας μαύρος γάτος μιλούσε ψιθυριστά μ' ένα τρομαγμένο δαμάσκηνο.

JACQUES PREVERT 1900-1977

Ένας από τους πιο γνωστούς γάλλους ποιητές του 20ου αιώνα. Το όνομα του υπογράφει επιτυχημένα κινηματογραφικά έργα, ποιήματα, και πολύ γνωστά κι αγαπημένα τραγούδια.

Γεννήθηκε στο Παρίσι από φτωχο-οικογένεια και από 15 χρονών άρχισε να κερδίζει τη ζωή του εξασκώντας διάφορα επαγγέλματα. Μετά το στρατιωτικό συγκατοικεί με τον ζωγράφο YVES TANGUY και ακολουθούνε μια μποέμικη ζωή.

Μετά το 1930 αρχίζει να γράφει κινηματογραφικά έργα, και γίνεται γνωστός στο πλατύ κοινό με το έργο "DROLE DE DRAME" σκηνοθετημένο από τον MARCEL CARNÉ.

Οι πρώτοι στίχοι συγκεντρώθηκαν και δημοσιεύτηκαν μετά τον πόλεμο σε συλλογή με το όνομα "PAROLES".

Ακολούθησαν οι συλλογές:

SPECTACLE

LE GRAND BAL DU PRINTENPS 1951

LA PLUIE ET LE BEAU TEMPS 1953

HISTOIRES 1963

FATRAS 1965

CHOSES ET AUTRES 1972

Τα θέματά του είναι παρμένα από τον έρωτα, την παιδική ηλικία, τη φύση και τα ζώα. (κυρίως τα πουλιά που συμβολίζουν γι' αυτόν την ελευθερία) την δυστυχία του πολέμου, την αλοτρίωση...

Ο PREVERT, ατομικιστής, όπως όλοι οι σουρεαλιστές ήταν καταρχήν αναρχικός και κράτησε τον αντικομοφορισμό του και τον επαναστατικό ενθουσιασμό στην ποίησή του.

Με τους στίχους του δίνει την ελπίδα μέσα από πράγματα απλά και φυσικά.

Ξαναφρεσκάρει την άποψή μας για το καθημερινό και μας καλεί να το θαυμάσουμε. Η γοητεία της Μουσικής του JOSEPH CISMAS συνδεδεμένη με την ποίηση του συντέλεσαν στο να διαδοθεί το καλό γαλλικό τραγούδι. Κλασικό είναι το "LES FEUILLES MORTES" που τραγουδήθηκε από τον YVES MONTAND.

Πιο κάτω υπάρχουν κάποια ποιήματα του που διάλεξα και μετάφρασα και θα 'θελα να τα αφιερώσω σε δυο κοπελιές από το Αίγιο, την Αργυρώ και τη Μπέτυ.

Άρης
5

Από τη συλλογή "PAROLES" του
JACQUES PREVERT
Τραγούδι

Ποιά μέρα υπάρχουμε;
Υπάρχουμε καθημερινά καλή μου
Υπάρχουμε σ' όλη τη ζωή αγάπη μου
Αγαπιόμαστε και ζούμε
Ζούμε και αγαπιόμαστε
Και δεν ξέρουμε τι είναι ζωή
και δεν ξέρουμε τι είναι αγάπη.

PARIS AT NIGHT

Τρία σπέρτα ένα, ένα άναφα με σ' τη νύχτα
Το πρώτο για να δω το πρόσωπό σου ολόκληρο
Το δεύτερο για να κοιτάξω τα μάτια σου
Το τρίτο για να βρω το στόμα σου
Και το βαθύ σκοτάδι να μου τα θυμίζει όλα αυτά
Καθώς σ' έσφιγγα στην αγκαλιά μου.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ

Η μητέρα πλέκει
 Ο γιός κάνει πόλεμο
 Αυτό η μητέρα το βρίσκει πολύ φυσικό
 Τι κάνει ο πατέρας;
 Κάνει επιχειρήσεις
 Η γυναίκα του πλέκει
 Κι ο γιός του κάνει πόλεμο
 Αυτός επιχειρήσεις
 Αυτό ο πατέρας το βρίσκει πολύ φυσικό
 Κι ο γιος; ο γιος;
 Δε λέει τίποτα ο γιος, τίποτα απολύτως
 ο γιος
 Η μητέρα του πλέκει, ο πατέρας του επιχειρήσεις
 αυτός πολεμάει
 Μα μόλις τελειώσει ο πόλεμος
 θα κάνει επιχειρήσεις με τον πατέρα του
 Ο πόλεμος συνεχίζεται, η μητέρα συνεχίζει να πλέκει
 Ο πατέρας συνεχίζει να κάνει επιχειρήσεις
 Μα ο γιος δε συνεχίζει πια, σκοτώθηκε
 Ο πατέρας και η μητέρα πάνε στο κοιμητήριο
 Αυτό ο πατέρας κι η μητέρα το βρίσκουν πολύ φυσικό
 Η ζωή συνεχίζεται
 Η ζωή με το πλέξιμο τον πόλεμο τις επιχειρήσεις
 Τις επιχειρήσεις τον πόλεμο
 Το πλέξιμο τον πόλεμο
 Η ζωή με το κοιμητήριο

Από τη συλλογή SPECTACLE 1951

Τα παιδιά που αγαπιούνται

Τα παιδιά που αγαπιούνται φιλιούνται όρθια
Μπροστά στις νυχτωμένες πόρτες
Και οι περαστικοί τα δελχνουν με το δάχτυλο
Μα τα παιδιά αγαπιούνται
Δεν είναι εκεί για κανένα
Και είναι η σκιά τους
Που τρέμει μέσα στη νύχτα
Φουντώνοντας το θυμό των περαστικών
Τα παιδιά που αγαπιούνται δεν είναι εκεί για
κανένα

Είναι αλλόδύ, πιο μακριά κι από τη νύχτα
Πιο ψηλά κι από την ημέρα
Μέσα στο εκθαμβωτικό φως
της πρώτης τους αγάπης

Γράφτηκε για το φιλμ "LES PORTES DE LA NUIT"
(1946) και έγινε τραγούδι από τον JOSEPH COSMAS

Τα πεθαμένα φύλλα

Ω! πόσο θά'θελα να θυμηθείς
τις χαρούμενες μέρες που είμασταν φίλοι
Κείνον τον καιρό ήταν όμορφη η ζωή
ο ήλιος ήταν πιο λαμπερός από σήμερα

Τα πεθαμένα φύλλα τα μάζεψαν
βλέπεις, δεν ξέχασα...
Τα πεθαμένα φύλλα τα μάζεψαν
και τις αναμνήσεις και τις λύπες μας μαζί
Και ο βοριάς τα παίρνει
μέσα στη παγωμένη νύχτα της λησμονιάς
Βλέπεις δεν ξέχασα
το τραγούδι που μου τραγούδαγες

Είναι ένα τραγούδι που μας μοιάζει
 Εσύ, μ' αγαπούσες
 και σ' αγαπούσα
 και ζούσαμε οι δυο μας μαζί
 Εσύ που μ' αγαπούσες
 και σ' αγαπούσα
 Μα η ζωή χωρίζει αυτούς που αγαπιούνται
 τόσο γλυκά
 χωρίς θόρυβο
 και το κύμα οβήνει στην άμμο
 τα σημάδια των εραστών που σηκώθηκαν

Μα ζέφανε τα πεθαμένα φύλλα
 τις αναμνήσεις και τις λύπες μας μαζί
 όμως η δική μου αγάπη πιστή και σιωπηλή
 χαμογελάει πάντοτε κι ευχαριστεί τη ζωή

Σ' αγαπούσα τόσο κι ήσουν όμορφη
 Πώς θες να σε ξεχάσω...
 Κέλυο τον καιρό η ζωή ήταν πιο όμορφη
 κι ο ήλιος πιο λαμπερός από σήμερα

Ήσουν η πιο γλυκιά μου φίλη
 όμως συνέχεια έκανα παράπονα
 και το τραγούδι που τραγουδάγες
 πάντοτε, πάντοτε τ' ακούω

Στο μεγάλο ποτέ

Στη μεγάλη νύχτα στη μικρή μέρα
 Στο μεγάλο ποτέ στα μικρά πάντα
 θα σ' αγαπώ
 Αυτό του τραγουδούσε

Η καρδιά του επάνω της μονότονα χτυπούσε
θα ήθελα ν' αγαπάς εμένα μοναχά

Έλεγε πως ήταν τρελλός για αυτήν
και πως μαζι του εκείνη ήτανε καλή

Στο μεγάλο ποτέ στο μικρό πάντα
Στη μεγάλη μέρα στη μικρή νύχτα

Ναι βέβαια
σου λέω πως σ' αγαπώ
σ' αγαπώ ως το θάνατο
σ' αγαπώ για να δω
Μα δε θέλω να πω πως μονάχα εσένα αγαπώ
πως δε θέλω να φύγω
να φύγω για να ξαναγυρίσω

Δε λέω πως δε μ' αρέσει να γελάω
και πως από τα τρυφερά παράπονά σου
δε προτιμώ το γέλιο σου

-Μονάχα εμένα ν' αγαπάς λέει εκείνος
αλλιώς δεν αξίζει
-Προσπάθησε να καταλάβεις
-Δεν έχει σημασία να καταλάβω
-Έχεις δίκιο, δεν έχει σημασία
σημασία έχει να ξέρεις
-Δεν θέλω να ξέρω τίποτα
-Έχεις δίκιο, δεν έχει σημασία να ξέρεις
σημασία έχει να ζεις και να υπάρχουν
-Δεν έχουν σημασία όλα αυτά
θέλω να μ' αγαπάς
μα θέλω να σ' αγαπάν και οι άλλες
κι εσύ να λες όχι σ' αυτές
για χάρη μου

Στο μεγάλο ποτέ, στη μικρή μέρα
στη μεγάλη νύχτα, στο μικρό πάντα

Για να γίνει το πορτρέτο ενός πουλιού

Ζωγράφισε πρώτα ένα κλαύβι
με μια πόρτα ανοιχτή

-Ζωγράφισε κατόπι

κάτι όμορφο

κάτι απλό

κάτι ωραίο

κάτι χρήσιμο

για το πουλί

-Τοποθέτησε μετά το κλουβί

δίπλα σ' ένα δέντρο

μέσα σ' ένα κήπο

μέσα σ' ένα λόγγο

ή μέσα σ' ένα δάσος

-Κρύψου πίσω από το δέντρο

χωρίς να μιλάς

χωρίς να κουνιέσαι

-Κάποιες φορές το πουλί έρχεται

γρήγορα

Όμως κάλλιστα μπορεί να κάνει

πολλά χρόνια

πριν να τ' αποφασίσει

Μην απελίζεσαι, περίμενε

περίμενε όσο χρειάζεται

το αν θα έρθει γρήγορα ή αργά

το πουλί

δεν έχει καμιά σχέση

με την επιτυχία του πίνακα

ΑΠΟΚΡΙΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Σε λίγες μέρες - στις 13 Απρίλη- θά'χουμε πάλι τις φοιτητικές εκλογές. Κι όπως πάντα νεκροί θ'αναστηθούν (λέγε με ΠΑΣΠ), ζόμπι θα ξαναεμφανισθούν (ΑΛΗ-ΝΔΦΚ) κι ακόμη, αν και οι απόκριες έχουν περάσει, θα πρέπει να προετοιμαστούμε ν'αντικρύσουμε αρκετούς μασκαράδες, γι'άλλη μια φορά. Αυτοί όμως οι μασκαράδες έχουν μια ουσιώδη διαφορά από κείνους των Αποκριών: Οι τωρινοί θα ζητήσουν την ψήφο μας.

Τα κόμματα θα μας φέρουν τη γραμμή τους ξεστή-ξεστή με τις υποχείριες παρατάξεις τους: Του "συνασπισμού της Αριστεράς" ή της "νίκης της φιλελεύθερης παράταξης" κ.ο.κ. Εγώ πάντως ένα έχω να προτείνω: Μαυρίστε τους.

Προσοχή όμως: Η αποχή από τις εκλογές, όσο μεγάλη κι αν είναι, δε θά'χει ιδιαίτερη αποτελεσματικότητα μιας κι έχουν βρει το κόλπο: Αφαιρούν αυτούς που δεν ψήφισαν όπως κι αυτούς που έγραψαν κάτι άλλο στο ψηφοδέλτιό τους ("άκυρο"), κι έτσι το πιο πιθανό είναι πάλι να δούμε ΔΑΠ 50% ή ΠΣΚ 40% "νίκη της Αριστεράς" ή "της φιλελεύθερης παράταξης" και να εμφανίσουν έτσι γι'άλλη μια φορά τη νεολαία να στηρίζει τις κομματικές επιλογές και να υπακούει στις καθοδηγήσεις των κομμάτων. Μ'αυτό τον τρόπο για γνήσιο και αποτελεσματικό μαύρισμα δε συνιστάται η αποχή από τις εκλογές.

Μια καλή λύση ίσως νά'ναι το λευκό αλλά ακόμη καλύτερη είναι η αυτοοργάνωση της νεολαίας πέρα κι έξω από κομματικές καθοδηγήσεις, η δημιουργία και ενίσχυση (και στις εκλογές) αυτόνομων κι εναλλακτικών ομάδων. Γιατί η δυσαρέσκεια απέναντι στην πολιτική των κομμάτων και

τη στεννή ιεραρχία που αυτά επιβάλλουν και στηρίζουν πρέπει να εκφραστεί και με θετικό τρόπο. Δε μπορούμε επ'άπειρον να χλευάζουμε την πολιτική των κομμάτων και ν'αποστασιοποιούμαστε από κάθε πολιτική διαδικασία, χωρίς μ'αυτή μας τη στάση να στηρίζουμε την εξουσία των κομμάτων (κι ουσιαστικά των ηγεσιών τους). Η αποχή από τα εγκόσμια μπορεί νά'ναι δημοφιλής στάση αλλά ο ατομικισμός αυτής της στάσης δε δίνει λύσεις. Δε μας απασχολεί ότι από τους νέους που θέλουν να πάνε στο πανεπιστήμιο μόνο ένας στους τρεις έχει αυτό το δικαίωμα; Δε μας απασχολεί ότι υπάρχουν άστεγοι κι υπέρογκα νοίκια τη στιγμή που δεκάδες κτίρια - πολλά απ'αυτά ανήκουν στο Πανεπιστήμιο - μένουν άδεια και κλειδωμένα; Δε μας απασχολεί ότι υπάρχουν λαοί όπως οι Κούρδοι που τους απαγορεύεται να μιλάνε τη γλώσσα τους και πεθαίνουν κατά χιλιάδες από τα χημικά όπλα; Δε μας απασχολεί ότι οι καθηγητάδες λύνουν και δένουν μαζί με το Υπουργείο μέσα στις σχολές; ενώ αυτές οι σχολές υποτίθεται ότι φτιάχτηκαν για μας τους φοιτητές; Αυτοί αποφασίζουν και φτάνουν στο σημείο να συνεργάζονται με Κοσκωτάδες ή με πολυεθνικές (π.χ. VOLKSWAGEN) που ευθύνονται για την καταστροφή του Αμαζονιακού δάσους και την οικονομική εκμετάλλευση του Τρίτου Κόσμου (βλ. εξωτερικό χρέος Βραζιλίας κ.λ.π.)

Προς Θεού όμως. Αν αποφασίσετε να δραστηριοποιηθείτε, μην κοιτάτε την ούγια. Μπορεί να γράφει "επανασιάτες", "εναλλακτικοί", "αυτόνομοι" κ.λ.π., αυτό όμως δε σημαίνει ότι είναι κιόλας. Καθώς άλλωστε έχουμε ήδη πει κυκλοφορούν αρκετοί μασκαράδες. Κι όχι πολλή σημασία στα λόγια γιατί ένας γνήσιος μασκαράς παίζει το ρόλο τον οποίο είναι ντυμένος π.χ. ένας ντυ-

μένος "σοσιαλιστής" μπορεί να μιλάει για "τρίτο δρόμο προς το σοσιαλισμό", αυτό όμως δε σημαίνει πως ο δρόμος αυτός δεν περιλαμβάνει πάμπερς για τον ίδιο. Ή ένας ντυμένος "φιλελεύθερος" Λαπίτης, δε σημαίνει ότι είναι κι υπέρ της ελεύθερης πρόσβασης όλων στα πανεπιστήμια (χωρίς τον ταξικό φραγμό των εξειτάσεων).

Μόνο ένας τρόπος υπάρχει για να σιγουρευτείτε ότι δεν πρόκειται περί μασκαράδων. Τους κάνετε μερικές ερωτήσεις: "-Πώς λειτουργεί η ομάδα σας;"; "Πώς παίρνετε αποφάσεις;";, "Τι δικαιώματα έχει κάποιος από εσάς άμα διαφωνήσει σ'ένα θέμα με τους άλλους;";, "Πως αντιμετωπίζετε το πρόβλημα της ιεραρχίας μέσα στην ομάδα;". Αν σας πούνε ότι εκλέγουν έναν αρχηγό και ξεμπερδεύουν μ' όλα αυτά, χαμογελάστε συμπονετικά κι αποχωρείστε.

Αν πάλι σας πούνε ότι τις αποφάσεις τις παίρνουν σε τακτικές συνελεύσεις κι έτσι δεν υπάρχει πρόβλημα, θυμίστε τους ότι ιεραρχία δεν είναι μόνο η διορισμένη ή η εκλεγμένη. Ιεραρχία είναι και να μιλάει ένας "εκ μέρους όλων" ή "εκ μέρους της ομάδας" στη συνέλευση του Συλλόγου ή οπουδήποτε αλλού. Ιεραρχία είναι και να συμμετέχει κάποις σ'ένα Δ.Σ. "εκ μέρους όλων" ή να εκφράζει την ομάδα προς τα έξω. Ακόμη κι αν τού'χει γράψει η ομάδα το κείμενο, δεν μπορεί να γράψει το ύφος που θα μιλάει, ούτε τις διευκρινίσεις που θα κάνει άμα τον ρωτήσουν. Κι εκτός από τη διορισμένη ή εκλεγμένη ηγεσία υπάρχουν μερικές άλλες χειρότερες. Η εξουσία του λόγου (όποιος μιλάει πιο ωραία ή τα λέει λίγο ακαταβίιστα, οπότε οι άλλοι τον κοιτάνε με δέος), η εξουσία της γνώσης και της πείρας ("αυτός ξέρει", "έχει εμπειρία", ή "έχει γνώ-

σεις") κ.ο.κ. Όλες οι εξουσίες είναι απόμακρες, δυσνόητες, δίνουν την εντύπωση ότι γνωρίζουν περισσότερα απ' το "λαό" ή υποτίθεται έχουν ταλέντο ("ελέω Θεού" μονάρχες), είναι εξ-ουσίες, έξω, πάνω από την ουσία, το υπαρκτό, είναι κάτι "ανώτερο"...

Το να μείνει μοναδικός θεσμός σε μία ομάδα - και μάλιστα εν ονόματι της εναντίωσης στην ιεραρχία - η τακτική συνέλευση, ισοδυναμεί με το να την αφήσουμε έρμαιο στην εξουσία του ισχυρότερου μέσα σ' αυτήν, αποτελεί έμμεση αναγνώριση του "δικαίου του ισχυροτέρου", της "επιβίωσης των ικανοτέρων". Η πιο τραγική επιβεβαίωση έρχεται όταν μια τέτοια ομάδα έρχεται σ' επαφή (στο εσωτερικό της) με μία θεμισμένη ομάδα, οργάνωση: Η τάση τότε είναι να ενισχύεται η οργανωμένη ομάδα και να φτάνει στο σημείο διάλυσης η ανοργάνωτη (πέρα από την συνέλευση) ομάδα βάσης αυτό τουλάχιστον **έχει** δείξει η εμπειρία των Αριστερών Συσπειρώσεων, όπου οι οργανώσεις που δρουν στο εσωτερικό τους (Ασυνέχεια, Ρήξη/Πράξη ΟΣΕ κ.λ.π.) εν είδει προπλάσματος του "κόμματος της εργατικής τάξης" ή του "κόμματος του επαναστατικού υποκειμένου" ζουν και βασιλεύουν, αλλά οι ομάδες βάσης (συσπειρώσεις σχολών) φθίνουν ή δε λειτουργούν. Να πει κανείς ότι έτσι χάνουν οποιοδήποτε κοινωνικό στήριγμα και βεβαίως δε διαπαιδαγωγούν κανένα σε αντι-ιεραρχικούς τρόπους λειτουργίας;

Απέναντι σ' όλα αυτά, κι ιδίως στην επιβίωση μορφών άτυπης ιεραρχίας μέσα σε ομάδες που αυτοαποκαλούνται "αυτόνομες", "εναλλακτικές" "επαναστατικές" κ.λ.π. μπορούν και πρέπει να υπάρχουν ορισμένες ασφαλιστικές δικλείδες σύμφωνα και με την εμπειρία του εναλλακτικού κινή-

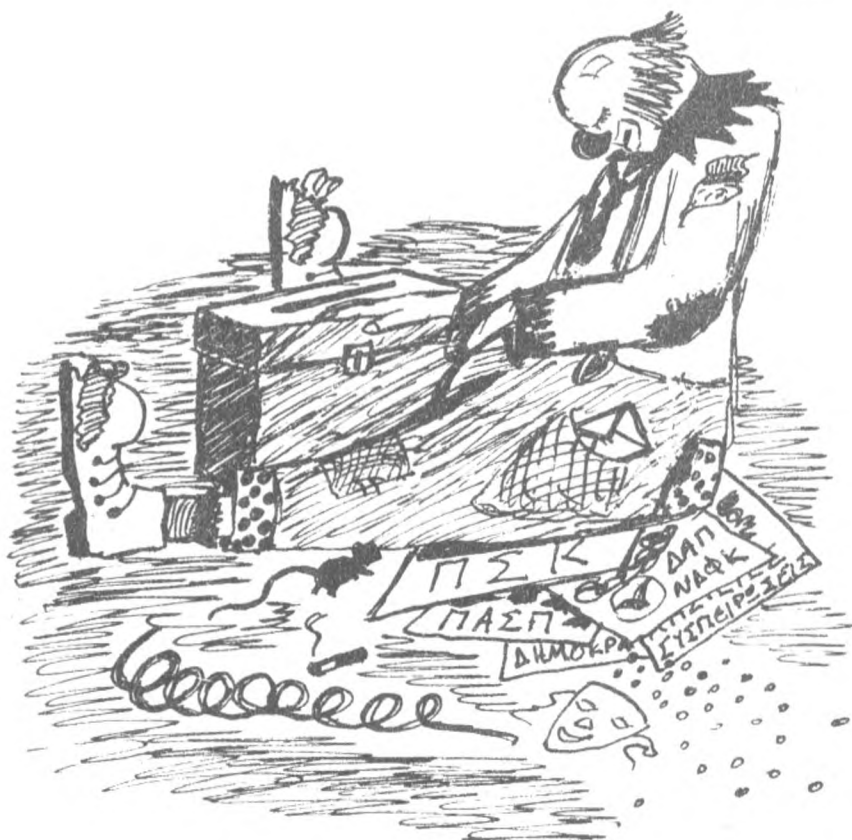
ματος. Και τέτοιες είναι η άμεση ανακλητότητα, το να μπορεί δηλαδή η ομάδα να καθαιρεί ανά πάσα στιγμή κάθε εκλεγμένο εκπρόσωπο, κι η κυκλική εναλλαγή, δηλαδή το να περνάνε όλοι κυκλικά από όλα τα καθήκοντα της ομάδας. Π.χ. να μιλάνε διαφορετικά άτομα κάθε φορά στη συνέλευση, να πηγαίνει διαφορετικός κάθε φορά στο Προεδρείο μιας συνέλευσης ή να περνάνε όλοι από τη θέση του εκπροσώπου σ' ένα Δ.Σ. ή την επαφή με κάποιες άλλες ομάδες, να γράφει διαφορετικό άτομο κάθε φορά το κείμενο που κρίνεται ότι πρέπει να γραφτεί. Γιατί μόνο άμα πέσει κανείς στο νερό μαθαίνει να κολυμπάει και κανείς δε γεννήθηκε ξέροντας να περπατάει. Και μια εναλλακτική ομάδα οφείλει να διαπαιδαγωγεί τα μέλη της σε διαφορετικούς τρόπους ζωής, αντι-ιεραρχικούς. Μόνο έτσι θά'μαστε σίγουροι ότι δε θα μας προδώσουν οι ηγέτες μας, γιατί δε θά'χουμε τέτοιους.

Ένα κρίσιμο σημείο είναι ο τρόπος που παίρνονται οι αποφάσεις: Είναι αναγκαίο να επιδιώκεται η συναίνεση όλων στις αποφάσεις αλλά όταν αυτό δεν γίνει δυνατό είναι απαραίτητη η κατοχύρωση της μειοψηφίας. Η μειοψηφία πρέπει νά'χει το δικαίωμα να εκφράζει και να υποστηρίζει σ' οποιοδήποτε επίπεδο τις απόψεις της. Δε χάθηκε ο κόσμος αν σε μια συνέλευση κατεβούν 2 διαφορετικές προτάσεις από την ίδια ομάδα. Στη φύση, οι μονοκαλλιέργειες καταστρέφουν τη γη, την ερημώνουν από ένα σημείο κι έπειτα. Και σε μια εναλλακτική ομάδα είναι απαραίτητη η ποικιλομορφία, οι διαφορετικές απόψεις "Αφήστε χίλια λουλούδια ν' ανθήσουν" είχε πει ο Μάο. Δε μπορεί να ζητάμε από την κοινωνία ν' αναγνωρίσει τα δικαιώματα των μειοψηφιών (ομοφυλόφιλοι, μειονότητες και περιθωριακές ομάδες) όταν εμείς

οι ίδιοι δεν επιτρέπουμε τις διαφορετικές απόψεις στις ομάδες μας.

Όταν όλα αυτά είναι ξεκάθαρα, είναι ξεκάθαρος κι ο χαρακτήρας μιας εναλλακτικής ομάδας τουλάχιστον στον τρόπο οργάνωσης. Ειδάλλως, τίποτα δε μας εγγυάται ότι δε θα μας προκύψει ένας νέος "χαρισματικός ηγέτης" ή το "επαναστατικό" κόμμα που θα μας στέλνει τη γραμμή του. Κι αυτό, είναι καλό να τά 'χουμε υπόψη μας μπροστά στις εκλογές (κι όχι μόνο σ' αυτές).

Φώτης Ποντικάκης

Θέλω να γράφω κάτι γι' αυτό το πράγμα που ζω γύρω μου, και μου σπάει τα νεύρα, αλλά δεν ξέρω πώς ν' αρχίσω... Προεκλογική περίοδος λέει. 100 μέρες πριν την τελική αναμέτρηση με τη Δεξιά, 100 μέρες πριν να πεισθεί ο άλλος ο γελόλος που το παίζει μέλλων πρωθυπουργός για το πόσο γελοίος είναι...

Θέλω να γράφω κάτι για την ξεφτίλα της πολιτικής μας ζωής αλλά δεν ξέρω πώς ν' αρχίσω. Δημοκρατία σου λέει... "κοινοβουλευτική μάλιστα". Του κώλου τα εννιάμερα... Σιγά μην πάω να ψηφίσω κανέναν κερατά για να βγει βουλευτής. Αντιπρόσωπος του λαού, λέει... Είδατε ρε σεις καμιά φορά τη Βουλή των Ελλήνων γεμάτη; Ποια δημοκρατία ρε συ; Ποιος από αυτούς τους βολεψάκηδες αστούς αντιπροσωπεύει τους πόθους και τα όνειρα αυτού του λαού; Αυτού του ώρες ώρες υπέροχου κι άλλοτε θανάσιμα ηλίθιου λαού;

Θέλω να γράφω κάτι για την ξεφτίλα της 4ης εξουσίας. Του τύπου, της ενημέρωσης γενικά. Η είδηση που έγινε εμπόριο (και τι δεν έγιν εμπόριο θα μου πείτε) και η λαοπλογία που αντικατέστησε ως επιστήμη τη δημοσιογραφία. Εμείς φτύνουμε αυτούς, και οι άλλοι φτύνουν εμάς, και γέμισε ο τόπος σάλια και κοντεβούμε να πνιγούμε. Κι όχι δικός σας είναι ο Κοσκιωτάς, και όχι εμείς σχέση δεν έχουμε δικός σας είναι, και δώστου όλοι μαζί να τρώνε απ' τα κλεμμένα.

Θέλω να γράφω κάτι για την ξεφτίλα της Αριστεράς (ποιας αριστεράς;) Αυτής της Αριστεράς που θα κατεβάσει το εκλογικό της ποσοστό σε μονοψήφιο αριθμό. Αυτής της Αριστεράς που πήγε κι έσφιξε χέρια βρώμικα και ματωμένα, για να σώσει λέει τον τόπο από... το ΠΑΣΟΚ.

Το ΠΑΣΟΚ, λέει, δεν τήρησε τις εξαγγελίες και εμείς θα το αναγκάσουμε να κάνει στροφή προς τ' αριστερά. Πώς ρε παιδιά; Να: Δεν θα το ψηφίσουμε σις δημοτικές εκλογές... (Είσαι μουζαβιάρηδες, εγώ παίρνω τις μπίλιες μου και φεύγω, δεν παίζω άλλο...) Πάρτε στον κώλο τώρα τον Έβερτ και τον Κούβελα να τους χαίρεστε...

Και σαν πέρασε καιρός, και η κατάσταση χειροτέρευε, σιάσαν τη μεγάλη κοτσάνα... Εμείς συνασπιζόμαστε για να φτιάξουμε τη μεγάλη Αριστερά και να φέρουμε την καθαρή. Τριάντα χρόνια ρε αθεόφοβοι αλληλοβριζοδασταν, τώρα στα γεράματα τα βρήκατε; Και για ποια καθαρή μας τσαμπουνάτε; Να καθαρίσετε τι; Την πολι-

τική ζωής. Τη ρεμούλα στο κοινοβούλιο; Τον κό-
πρα του Αυγελου που είστε κι εσείς μέσα, βου-
τηγμένοι ως τ' αυτιά; Ποια απλή αναλογική και
ποια αρκοϋδια όρθια ρε σύντροφοι; Μα καλά
τόσο Κνίτες είστε; τόσος...;; Και άντε και
βγάλατε και πέντε βουλευτές παραπάνω. Και τι
έγινε; Άλλαξε τίποτα; Ήρθε η κάθαρση; Σώθη-
κε ο τόπος; Χέστηκε η Φατμέ στο Γενίτζαμί,
αυτό έγινε... Αχ, ρε παιδιά, τζάμπα χαράμιζε-
στε. Αλλάζει ρε ο τόπος μέσα από τα κοινοβού-
λια; Πού είναι ρε τα κινήματα; Πού είναι τα
εργατικά συνδικάτα; Πού πήγε ρε ο κομμουνισμός;
Θέλω να γράψω κι άλλα γι' αυτά που βλέπω κι
ακούω: Για τους φασίστες που ακονίζουν τα δόντια
τους, για την αυριανή, για τους μακρονησιώτες
που αποκυρήσσουν (σήμερα, 30 χρόνια μετά τα βα-
σανιστήρια) το ΚΚΕ. Για τον άλλο που κατέβηκε
από την Πύδο που βόσκαγε πρόβατα κι άνοιξε
βιοτεχνία και έκλεψε τις εργάτριες και την εφο-
ρία και πήρε BMW και το παίζει αφεντικό. Για
τον άλλο που είναι εργάτης από τότε που θυμάτα
τον εαυτό του, αλλά κα' οικογενειακήν παρά-
δοσιν ψηφίζει την συντηρητικήν παράταξιν, για
την άλλη που ήρθε από τοθεσσαλικό κάμπο που
βάζανε καπ' ά και σπουδάζει Ψυχολογία, και δια-
βάζει και Φουκώ και στήνεται κάθε μεσημέρι να
δει "τόλμη καιγοητεία" και το παίζει γκόμενα
κάθε Σάββατο βράδυ στη LOVERBOY, για τον άλλο
που έβαψε τα μαλλιά του κόκκινα και το παίζει
επανάσταση... Και ο μπαμπάς στέλνει το πενη-
ντάρι χιλιάδες κάθε μήνα (σπουδάζει γιο επι-
στήμονα, λέει) και ο κοπρίτης που ούτε ξύπνη-
σε ποτέ του πριν τις 12 να πάει σε μάθημα,
ούτε και ξέρει τι θα πει δουλειά, το πίνει
μπύρες στα μπαράκια, για, για, για...

Θέλω να γράψω για χίλια δυο στραβά κι ανά-
ποδα που βλέπω και μ' ανεβαίνει το αίμα στο
κεφάλι... Θέλω να γράψω, αλλά... δεν ξέρω πώς
ν' αρχίσω...

ΠΑΝΤΩΣ... Η ΕΛΛΑΔΑ ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΠΕΘΑΙΝΕΙ

ΕΜΕΙΣ... ΤΗ ΒΓΑΖΟΥΜΕ ΔΕΝ ΤΗΝ ΒΓΑΖΟΥΜΕ.

Άρης. Β' Γαλλικό

ΔΕΝ ΚΑΝΕΙ ΝΑ ΜΙΛΑΜΕ
ΓΙΑ ΤΑ ΛΑΘΗ ΜΑΣ ΓΙΑΤΙ
ΘΑ ΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΤΟΥΝ
ΟΙ ΕΧΘΡΟΙ ΜΑΣ

Η ΑΝΕΡΑΣΤΗ ΣΧΕ-
ΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΠΡΟ-
ΣΩΠΩΝ ΤΩΝ ΖΩΩΝ
ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΤΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

1. Εγκείνοι που λέγανε πως θέλουν ν' αλλάξουν την κοινωνία (τους άλλους), ας κοίταζαν πρώτα ν' αλλάξουν οι ίδιοι.

2. Άνθρωποι που μιλάνε για "διαφορετικούς τρόπους σκέψης" "διαφορετικές προτάσεις" και άλλα τέτοια γραφικά και μιλάνε ίδια για τη διαφορά όπως τόσοι και τόσοι άλλοι που υπάρχουν εξ ονόματος της διαφοράς.

3. Καπηλεύομαι θα πει κατάρχην αλλοτριώνω. Κατά δεύτερο λόγο ότι πουλάω γοητεία με ξένα ρούχα.

4. Μπαρόβιοι δημοσιοσχεστές ομιλώντες περί συγκυρίας. ΧΑ! Η συγκυρία ή το άγιο πνεύμα δεν κάνει καλά τη δουλειά του. Για όσους δεν κατάλαβαν μιλώ για δημιουργημένη υποδομή του γεγονότος. Για όσους πάλι δεν κατάλαβαν μιλώ για ανθρώπους που φθείρονται σε καθημερινό επίπεδο διδάσκοντας στους άλλους ηθική δηλαδή πολιτική. Για όσους πάλι δεν κατάλαβαν ας φροντίσουν να έρθουν σε ρήξη με το σώμα γιατί μερικά πράγματα βιώνονται σωματικά.

5. Εναλλακτικός, αυτόνομος, περιθώριο, αγαπημένες ταμπέλες, γραφικές για την ανάδειξη σε μια

κοινωνία που απεχθάνονται οι ταμπέλες -θά'λε-
γα το πρόβλημα ηθικό(2η φορά):

αν η ιδέα αντιστέκεται στην κατάσταση των πραγ-
μάτων, χρησιμοποιώ την ιδέα για ένα ουράνιο
διανοητικό γαμήσι. .Ανυψώνω την ιδέα με το να
τη βιάζω και με ανυψώνει βιαζόμενη, σ'έναν
κόσμο όπου ο βιασμός έγινε αξία.

5α. Όταν στο στέκι θα σπέρνεται βασιλικός από
τη λέρα τότε η επανάσταση θα γίνει οικολογι-
κότερη των οικολόγων-θπωσδήποτε.

ΣΚΗΝΙΚΑ: ΕΝΑ: "Ότι δεν προσαρμόζεται δεν
επιβιώνει".

ΔΥΟ: " Διαμελίσαντό μοι τα ιμά-
τιά μου εαυτοίς και επί
τον ιματισμό μου έβαλον
κλήρο".

ΤΡΙΑ: " Θα σου αγόραζα μια επανά-
σταση μωρό μου αν δεν εί-
χαν όλες ξεπουληθεί".

Μουσική Μπάντα TOCCATA & FUGA/J.S.BACH.

Στη μέση του κομματιού το στέκι αποκα-
λύπτεται στη μεταφυσική του διάσταση:
άδειο.

Με μια μπόχα συμ-πταματολογίας.Επανάστα-
σηκαι στη μεταφυσική... ΚΑΙ ΓΑΜΩ.

Β.Ανάσταση-επανάσταση-στάση-στήση.

Στο κρανίο του Φρόντ σκουλήκια χορεύ-
ουν τραγουδώντας "μια ωραία πεταλούδα"

Η επανάσταση ξυπνάει γύρω στις 12 (γενικώς)
 Τα μεσάνυχτα συζητώντας για το πώς ξύπνη-
 σε το "πρωί".

Ο Μπαρόβιοι όλου του κόσμου καταναλωθεί-
 τε

Δεν έχετε να χάσετε παρά μόνο τα ούρα σας.
 (Μια άλλη φορά θα σας εξηγήσω τα γιατί ε-
 κτός κι αν έχετε κάνει τις επιλογές σας(---)
 6. Γιατί συμμετέχουν οι αυτόνομοι (φέτος)
 στις εκλογές; αναρωτιέμαι για τη φαντασία
 τέτοιων ερωτημάτων.

7. υλοποιώ	κοινωνικός
μοντέλο	ανάλυση
τεχνοκρατία	κρίση(1)
μηχανισμός	εκσυγχρονισμός
εναλλακτικός	κράτος

ιδεολογικός	κίνημα(2)
κίνημα(1)	αστικός
πολιτικός	διαχείριση
επίπεδο	καπιταλισμός
κρίση(2)	κρίση(3)

αυταρχισμός
 εξουσία

ενσωμάτωση

κίνημα(4)

ομάδα

Φτιάξτε κείμενο σύμφωνα με τον ακόλουθο
τύπο:

$(P.A)^2 \cdot R + (I+E) \cdot S$

και κερδίστε θέση στον ιδεολογικό μηχανισμό των αυτόνομων. Χρησιμοποιείτε το πολύ πέντε δικές σας λέξεις και καθιερωθείτε ως αυτόνομος αστέρας πρώτου μεγέθους.

8. Ω, αυτή η εξαίσια ιδεολογική τοποθέτηση, το νοητικό PYREX που δε λερώνει τα χέρια, που κατακεραυνώνει εν ονόματι της καθαρότητας κάθε πολιτική "απόκλιση" από τα θέσφατα της "ομάδας" που φτάνει εως τον αποκλεισμό ατόμων που από την ίδια την ως τώρα πράξη τους υποχρεώνουν για αποδοχή, ω εγώ ο βλάξ που φάχνω ηθική (τρίτη φορά) στην ιδεολογία.

Αν η "απόκλιση" αντιμετωπίζεται ως "έγκλημα" τότε η πολιτική πράξη του αποκλεισμού και της απομόνωσης αυτής της απόκλισης μέσα από τις όποιες πρακτικές, καταδειχνεται επιεικώς γελοία για να μην πω επικίνδυνη.

Α, ρε Άρη δεν έπρεπε να βγάλεις κανένα κείμενο, έπρεπε να παίζεις, θα γελάγαμε πολύ.

9. Μέλησε κανείς για εξουσία/ιεραρχία μέσα στους αυτόνομους; Και μόνο το γεγονός ότι κάποιοι είναι υποχρεωμένοι να σωμαίνουν ηθελημένα ή αθέλητα, από εσωτερική συνέπεια ή εξωτερικές συνέπειες (ως "μικροί", "άπειροι", "αδιάβαστοι" κ.τ.λ.) δεν αφήνει ελπίδες για κάτι αντίθετο, καμμιιά διάφευση (...)

Τι πράγματα είναι αυτά να θέτει κανείς ζήτημα εξουσίας σε έναν κατεξοχήν αντεξουσιαστικό πόλο αν είναι δυνατόν.

Και θάρθουν να μου ζητήσουν το λόγο αντί να σωπάσουν. Και γω θα βάλω τα γέλια.

Ετοιμος από καιρό.

ΙΟ. Μία κριτική:

-Κώστα, έλα να σου πω.

-Έλα λέγε.

-Αυτά που γράφεις να τα ξαναδιαβάξεις γιατί κινούεται μεταξύ ΚΑΙΚ και

ΑΥΡΙΑΝΗΣ.

-Μμμ. αυτό μόνο;

-Αυτό(...)

-Ο.Κ. Γεια χαρά.

ΙΙ. Οι απόψεις του υπογράφοντος δεν απηχούν απαραίτητα απόψεις και των άλλων συντελεστών του περιοδικού.*

*Ετσι για να μετρηθούν απόλυτα μερικά πράγματα.

κτὸς ἀπὸ τὰς:

? ΕΡΡΙΚΚΟΣ ΤΩΝ ΕΠΟΧΩΝ

? οδός του ποτέ 2Ι.

ζ. ~ ~ ~ ~ ~

Handwritten signatures and initials:
 [Signature]
 [Signature]
 [Signature]
 [Signature]

88 Ο πόθος της σάρκας και η ανάγκη της ψυχής για χάρη
το ερωτικό κύλισμα,
που ήθελα κι όμως δεν με παρέσυρε,
γιατί δεν ήταν εδώ, δεν ήθελε να έρθει
ήρθε και έφυγε
πάνω εκεί που ένιωθα πως μ' έπνιγε.

Δεν άλλαξα χρώμα στην καρδιά
δεν της φόρεσα το ρούχο μιας άλλης αγάπης
μόνο που την άφησα εκεί που συνέχεια είναι,
να χτυπά πιο ήρεμα χωρίς επιταχύνσεις της
φαντασίας μου το δρόμο.
Κι έτσι ήρθε κι έγινε στο χρώμα της το γνώριμο,
μ' ένα κάποιο τόνο πιο βαθύ μετά την εμπειρία.

Πόπη

Είχε περάσει τάνω από μήνας
από τότε που γνωρίστηκαν
Σ' αγαπώ της είπε...

Κι εγώ σ' αγαπώ...

Και σβήσαν το φως, περασμένα μεσάνυχτα
Κι έμεινε η κάμαρα να φωτίζεται
από το φεγγάρι που 'ταν κρεμασμένο
στο τοίχο

Πριν ξημερώσει,
αυτός άφησε την καρδιά του δίπλα ...
στο φεγγάρι

κι έφυγε.

ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ...

Άρης®

* Ξυπνάς *

Ξέρεται γιατί δεν γίνονται
συνελεύσεις και άρα ούτε
κινητοποιήσεις τώρα την
'Ανοιξη;

Γιατί οι φοιτητές-τριες
ασχολούνται μόνο το φθι-
νόπωρο με το "πολιτικό"
καμάκι. Την 'Ανοιξη ασχο-
λούνται με το... "καμάκι". (σκέτο).

ΣΧΟΛΙΟΝ

Τη Δευτέρα 27 Μάρτη
έγιμε στο Παλάι ντε
Σπορ η συναυλία
του Α. Βαρδή. Ο ενθου-
σιασμός του κοινού
ήταν μεγάλος. Φανατι-
κοί οπαδοί χόρευ-
αν κάτω από την εξέ-
δρα προσπαθώντας να
αγγίξουν τον Βαρδή
και τη Μαραγκόζη.
Σκηνές ροκ με γαρδέ-
νιες.

4.000 άτομα περίπου

κάτω από ήχους της
μουσικής του Βαρδή
φώναζαν "μ' ακούει κα-
νείς".

Παλιότερα, οι μοναχι-
κοί άνθρωποι κλεί-
νονταν στον εαυτό τους,
στο σπίτι τους, προ-
σπαθούσαν να κρύψουν
τη μοναξιά τους.

Σήμερα την ... διαδη-
λώνουν...

Μιλάμε πλέον για μετα-
μοναξιά (χα χα).

90 ΚΑΤΙ ΚΑΛΟ ΠΟΥ ΔΕΝ
ΕΙΧΕ ΣΥΝΕΧΕΙΑ.

Η απόπειρα για δημιουργία θεατρικής ομάδας απέτυχε εν τη γενέσει της... Ήταν άλλη μια πρωτοβουλία θαμώνων του στεκιού της ΦΛΣ που ερχόταν να απαντήσει σε μια ανάγκη έκφρασης και δημιουργίας. Η ιδέα ήταν του Μιχάλη από το Φιλολογικό. Κάποια παιδιά μαζευτήκαμε κάποιες μέρες, έγιναν τρείς - τέσσερις καλές κουβέντουλες αλλά τελικά τόσο οι υπόλοιπες ασχολίες μας όσο και οι απεργίες του ΟΑΣΘ συντέλεσαν στο να χαθούμε μεταξύ μας και να αφήσουμε στη μέση μια τόσο όμορφη προσπάθεια.

Ας ελπίσουμε ότι
τα παιδιά που έρχονται πίσω μας θα διαθέτουν περισσότερο μεράκι και περισσότερο ελεύθερο χρόνο.

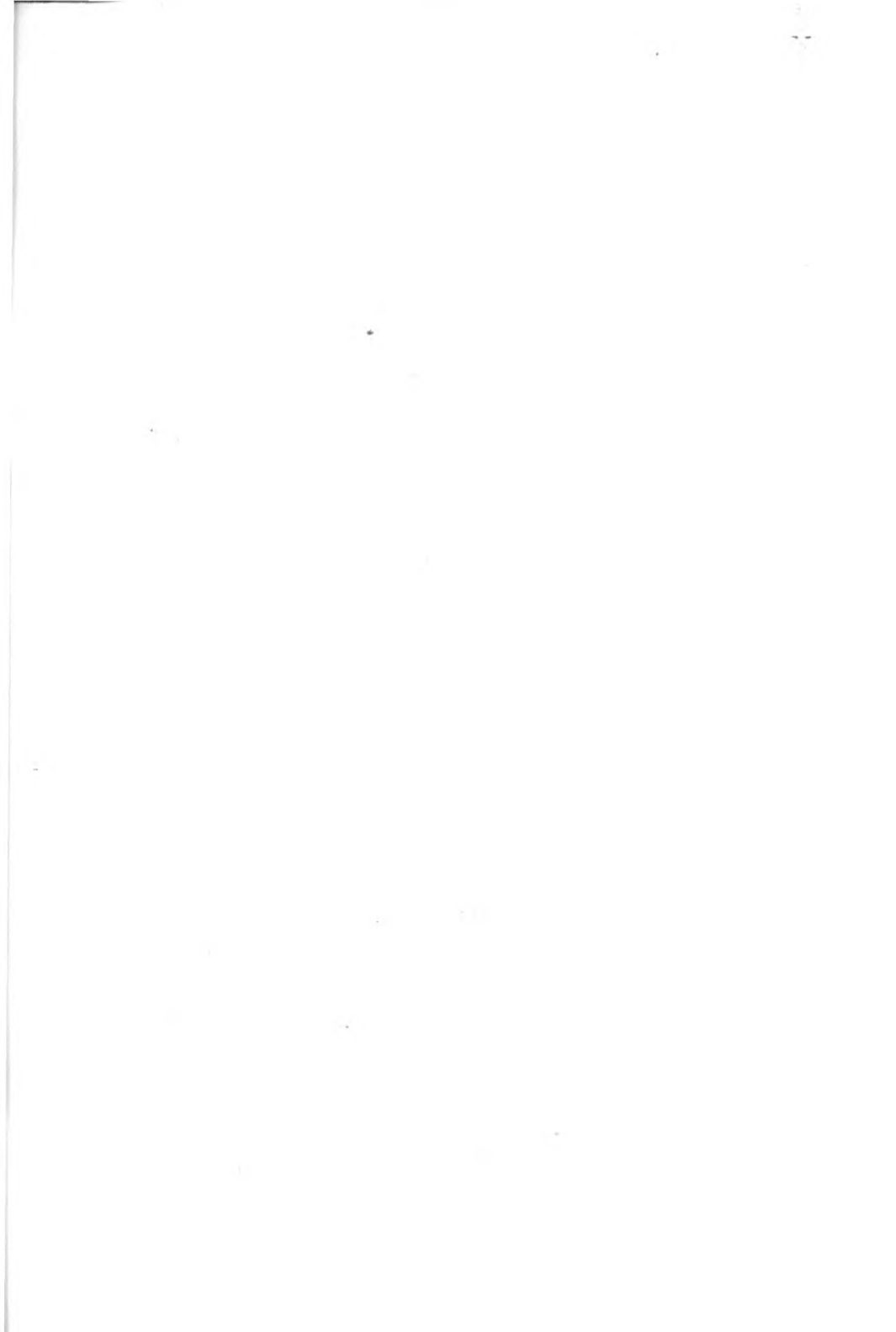
ΚΑΙ ΟΜΑΔΑ ΜΠΑΣΚΕΤ

ΣΤΟ ΣΤΕΚΙ ΤΗΣ ΦΛΣ.

Ακολουθώντας το παρά-

δειγμα της ποδοσφαιρικής ομάδας "Γ.Σ. Κουράστηνα" θαμώνες του στεκιού ΦΛΣ πήραν την πρωτοβουλία για τη δημιουργία ομάδας Μπάσκετ. Η ομάδα αυτή σίκο-
πό δεν έχει τον πρωταθλητισμό, αλλά απαντάει στην ανάγκη για σωματική άσκηση και για επικοινωνία με τους συμφοιτητές, δυο πράγματα που αρχίζουν να εκλείπουν από τους πανεπιστημιακούς χώρους. Στην ομάδα συμμετέχουν αγόρια και κορίτσια και δεν παίζουν κανένα ρόλο ούτε το ύψος, ούτε το βάρος ούτε η σχετινότητα με το άθλημα...
Όσοι πιστοί προσέλθετε.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

"Ραδιοφωνική οκτώδα - πάλι κατ'ο."	σελ. 3.
"Ο Μελέτης διαδωνιστός"	σελ. 5.
"40 εκκρίσεις - Γεφύρι - Σωτήρια"	σελ. 7.
"Μια εαυδία καθήκον"	σελ. 18.
"Μια κερνή με ποίη ερωτηστικά"	σελ. 19.
"Καταφύγος - Συγκρίσεις και δυνατότητες"	σελ. 23.
"Ποιήματα"	σελ. 38.
"Περί καταφυγών το αυθόρμητο"	σελ. 39.
"Η καταφυγή της Πόλης" (Αποικισμός)	σελ. 45.
"Δύο με διντή"	σελ. 58.
"Χορμω κηστή δεξιά" (Ποιήματα)	σελ. 61.
"Jacques Prevert" (2 επιφυλάξεις)	σελ. 67.
"Αντικρίσεις και ποικίλες εκδοχές"	σελ. 75.
"Εφ'αυτ' εφ'ημερ'... ενωτική 1989"	σελ. 91.
"Η αυτάρκεια σχεδόν των προσηνών."	
"Των Σιων των Παιχτών και των Γεφυρών"	σελ. 83.
"Ποιήματα"	σελ. 88.
"Χοροί και"	σελ. 89.

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

ΤΕΛΟΣ ..